

Distinctio tricesima prima.

Reterea con

P siderari oportet. Postq̄ maḡ sit
 pius determinavit de diuinariū
 psonaz p̄prietatibz p̄prie p̄p̄is. hic incipit
 determinare de cōsibus appropriatis. Et di/
 uidit in duas ptes. Q̄ p̄mo tractat de p̄mu/
 niū p̄fectionū appropriatione. Secūdo de p̄/
 priorum et p̄muniū ad inuicē compatie. di/
 stinctione. xxxij. ibi. Dicitur q̄stio. P̄ria
 in duas. Nā p̄mo mouet quāsdā dubitatio/
 nes. quaz solutōes valent ad habendū in di/
 uinis aliquas appropriatōes. Secūdo cre/
 quit tales appropriationes. ibi. Nō est p̄ter/
 mittendū. Prima in tres. Quia p̄mo de eq̄li/
 tate mouet tres dubitatōes. Secūdo immedi/
 ate applicat eaz solutōes. Et terciō ostēdit si/
 miles posse fieri dubitatōes et dari responsio/
 nes de similitudine sicut de equalitate. Secūda
 ibi. Ad qd̄ dicimus. Tercia ibi. Hoc idē di/
 cimus de simili. Tūc sequit illa ps. Nō ē
 p̄mittendū. Et diuidit in duas ptes. Nā
 p̄mo exequit istas diuinās appropriatōes
 fm̄ sniam hilarij. Secūdo iuxta sniam Auḡ.
 ibi. Illud etiā sciri oportet. Prima in duas.
 q̄ p̄mo fm̄ hilarij tangit appropriationē.
 Secūdo dicitur hilarij innuit explanatōz. ibi
 Nō em̄ fm̄ p̄missā rē. Sequit illa ps. Il/
 lud etiā sciri oportet. In qua August. pa/
 tri appropriat vnitate. filio equalitate. sp̄sū s̄c̄/
 to vnitatis et equalitatis r̄cordiam. Et di/
 uidit in duas ptes. Nam p̄mo maḡ hm̄ōi
 appropriationē ponit. Secūdo mēbra istū
 appropriationis exponit. ibi. Sed plurimos
 mouet. Et hec diuidit in tres ptes. Nā p̄/
 mo determinat quare patri appropriat vnitas
 Secūdo quare filio equalitas. Et terciō q̄re
 sp̄sū s̄c̄to r̄cordia seu trāquillitas. Secūda
 ibi. Nūc videamus. Tercia ibi. Q̄ autē in
 sp̄sū s̄c̄to. Prima adhuc diuidit in tres ptes
 Nā p̄mo ostēdit quō vnitas patri appropaf
 Secūdo quō quelibet diuina p̄sona cuiuslibz di/
 uine p̄sone eēntialiter identificat. Tercio ostē/
 dit qualiter ex his tā Arij q̄s salellitij falsitas
 p̄futat. Secūda ibi. Dicitur optet. Secūda
 ibi. In q̄ arriana. Circa istā dist. xxxi. que
 ro hanc questionē.

V Trū eq̄litas i diuinis sit relatio realis
 Et videt q̄ sic. q̄ vbiq̄q̄ inuenitur
 eq̄lis virtutis magnitudo ibi inueni/
 tur vera et realis equalitas. q̄ eq̄litas ē realis

pprietas magnitudis q̄ntitatiue. s̄z i diuinis p̄/
 sonis ē equalis virtutis magnitudo. q̄ q̄uis
 nō q̄ntitate molis deus sit magnus. et n̄ rea/
 liter magnus quāritate p̄fectōis et virtutis ea/
 dem ex̄te i tribus p̄sonis. igit i diuinis ē equa/
 litas que est realis relatio. Contra. sancti
 nō ponūt in diuinis nisi quattuor relatiōes
 reales. s̄. paternitatē. filiationē. spirationē acti/
 uā et spirationē passiuā. quaz nulla est equa/
 litas. Nūc quattuor sunt vidēda. P̄/
 mo videndū est. vtz equalitas in creaturis sit
 relatio realis. Secūdo vtrum in diuinis sit re/
 latio realis. Tercio dato q̄ nō. vtrum i di/
 uinis equalitas sit relatio rationis. Et q̄r/
 to gr̄a p̄dictoz videbunt aliqua de relatione
 idēntitatis.

Quantū ad primū

Articls 1

vtrum equalitas in creaturis sit relatio real.
 primo ponam vnā cōclusionē satis p̄munez
 quā credo esse verā. Secūdo adducā vnū mo/
 tiuū p̄trarie opinionis et respōdebo ad ipsum

Cōclusio ē hec. q̄ eq̄litas in creaturis dicit
 relationē realē. Quia illa relatio ē realis que
 fm̄ suū esse formale a nullo intellectu depen/
 det. sed equalitas creaturarū est hm̄ōi. Ma/
 ior est nota. probō minoz. quia si nullus eēt
 intellectus. adhuc due linee bipedales essent
 equales. et bipedales et tripedales essent ineq̄/
 les. P̄ illud quod est de reali vniuersi per/
 fectione est aliquid reale. equalitas et ineq̄a/
 litas. similitudo et dissimilitudo sunt hm̄ōi.
 q̄ ordo i quo consistit p̄fectio vniuersi neces/
 sario req̄rit eq̄litate et ineq̄litate. similitudine et
 dissimilitudine r̄. P̄ fm̄ p̄mē. v. meth. hec
 ē cā q̄re aliqua referunt realiter. q̄ in aliquo/
 rū relatiuoz subiectis aliqd̄ reale ponit p̄pter
 quod referri dicunt. vt i subiecto dupli et di/
 midij ponit quāritas. sed i creaturis i subiecto
 equalitū ponit realis quāritas in vtroq̄ extre/
 moz. q̄ rē. Sed quidā oppositū istius ar/
 guit sic. Relationes modo vnus tales sunt
 quale est illud vnū sup̄ quo fundat. sed vnū
 sup̄ quo fundat equalitas i creaturis ē soluz
 vnū fm̄ rationē. q̄ equalitas fundata super eo
 erit solū relatio fm̄ rōem. Maiorē p̄suppo/
 nit. minorē p̄bat. q̄ due quāritates i duabus
 rebus equalibus ex̄ntes in quibus consistit
 equalitas nō sunt vnū nisi fm̄ rationē. cū sint
 distincte realiter et subiectiue. Sed illud
 modicū obstat p̄dicetis. q̄ equalitas nō est p̄/
 prietas vnus. sed est p̄prietas quantitas.

Lōclo

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

Solutio.

cū p̄prium sit quātitatis fm eam equale vel ineq̄ale dici. igit̄ talis vnitas fm rationē nō impedit realitatē equalitatis. dūmodo sint reales quātitates in quibus vt cōmensurate se habent ad inuicem sine aliquo excessu fundatur equalitas. vt aut̄ vna excedit aliā fundat̄ in eis ineq̄ualitas.

Articls 2 **Quātum ad secun**

dū p̄ncipale. vtrum equalitas in diuinis sit re/ latio realis. sunt solēnes opinioēs ad vtrāq̄ p̄t̄ d̄ictionis. Primo igit̄ ponā vnā cō/ clusionē quā in hac materia estimo magis ve/ rā. Secō adducā oppositā opinionē cuz suis motiuis p̄ra eaz. Et tercio r̄debo ad ea. Dico igit̄ p̄mo q̄ eq̄litas i diuinis non ē relatio realis. Quia sicut dicit doctor n̄r in p̄ mo suo sc̄pto dist. xxxi. q. i. q̄ sicut cū relatiua mō pot̄tēte coincidūt cum relatiuis mō men/ sure. idē iudiciū habendū est de vtrisq̄. sic cū similitudo et eq̄litas coincidūt cū idēitate eodē mō iudicabit̄ de vtrisq̄. sed in diuinis coinci/ dūt. q̄ eq̄litas in diuinis erit relatio ratiōis si/ cut ipsa idētitas. Et si dicit̄ quare q̄ pot̄t̄ us trahit idētitas similitudinē et equalitatem ad suum modū. s. ad esse relationē rōis q̄ cō/ uerbo

Lōcō

Instantia

Solutio

Alex. Au gustin. q. q. l. 3. q. 4. d. Egidium

Respōdet doctor n̄r dicens. q̄ sicut se habet fundamentū similitudis et equalitatis ad suū dētitatis. sic similitudo et equalitas se ha/ bēt ad idētitatē. Sed i diuinis fundamentū simi/ tudis et equalitatis trāsit i fundamentū idēti/ tatis et nō cōuērso. q̄ equalitas et similitudo i diuinis non erunt relationes reales sicut nec ipsa idētitas. Sed i ista dicta doctoris q̄ dā sic p̄cedit. Primo em̄ impugnat modum hūc quo doctor n̄r declarat̄ cōclusionē. Secō arguit̄ i ipsaz̄ cōclusionē. Nā cū doctor di/ cit̄ relationē eq̄litas et similitudis trāfire i idē/ titatem. iste distiguit̄ de idētitate. Nā idēti/ tas accipitur vel vt quelibet p̄sona. ac etiam ipsa diuina eētia est eadē sibi ipsi. et sic nō vi/ detur dubium quin idētitas sit relatio fm ra/ tionē. sed isto modo equalitas et similitudo non transeunt in idētitatē. q̄ nec p̄sona ali/ qua est similis sibi ipsi. nec essentia est equa/ lis sibi ipsi. Alio modo potest accipi idē/ titas prout in essentia diuina vna p̄sona est eadem alteri p̄sonē. et sic similitudo et equali/ tas tranfire possunt in modū idētitatis. sed vtrum talis idētitas sit relatio fm rationēz nō est minus dubium q̄ vtrum similitudo et equalitas sunt relationes fm rationē Lō

tra cōclusionē aut̄ arguit̄ sic. Quia oppositēre latōes origis fundant̄ i vna eētia diuina. que tñ sunt relatiōes reales et realiter d̄ntes. non obstat̄ eētiae vnitate. q̄ relatiōes cōes sicut sunt similitudo et equalitas sunt relatiōes re/ ales. non obstat̄ q̄ fundantur sup̄ vna ma/ gnitudine vel sup̄ vna sapiētia aut̄ bonitate.

Sed p̄ra eandē cōclusionē arguit̄ quidā alij sic. Illud quod est in filio ex vi p̄ductio/ nis qua a patre p̄ducit̄ necessario est reale. q̄ nullum ens rationis sibi inest ex vi sue p̄du/ ctionis. Sed equalitas inest sibi ex vi sue p̄/ ductionis. quia August. cōtra Maximinū lib. 2. ij. ca. xvij. ait. q̄ in diuinis pater non ē maior filio. quia equalē sibi genuit. P̄. si 4 cut se habet magnitudo d̄mensua ad equali/ tatem in creaturis. sic se habet magnitudo p̄/ fectionis ad equalitatē i diuinis. Sed magni/ tudo p̄ma fundat equalitatē que ē relatio rea/ lis. cū eq̄litas sit p̄prietas quantitatis. ergo et cōda fundabit̄ realē eq̄liratē. P̄. si illud 5 qd̄ minus videt̄ inesse inest. et illud qd̄ magi/ sed minus videt̄ q̄ p̄ritas et filiatio sunt relatio/ nes reales st̄ate reali idētitate fundamenti q̄ eq̄litas. q̄ paternitas et filiatio nō sunt relati/ ones similitū noim et cōp̄antie. nā paternitas est relatio superpositionis. et filiatio suppositi/ onis. et p̄ sequens maiorē videt̄ requirere i/ fundamēto distinctionē. vel saltē nō minorē ad hoc q̄ sint relationes reales q̄ equalitas et ceterae relationes similitū nominū et equi/ parantie. P̄. fm Anselmū monologio. xv 6 omnis p̄fectio simpliciter est in deo natural. et p̄ sequens realiter. sed equalitas est p̄fectio simplr. q̄ Aug. de quātitate aīe. ca. vij. dicit. Inequalitati eq̄liratē iure p̄ponis. nec quis q̄ omnino est vt opinor humanō sensu p̄dixi/ tus cui illud nō videat̄. Sed illa nō con/ cludūt. Quia illa nō est realis relatio cui esse 1 p̄pletū dependet ab intellectu. sed equalitas i diuinis est h̄mōi. quia pater nō potest accipi equalis filio nisi eadem magnitudo diuina bis accipiat̄ p̄ intellectum. puta semel in p̄re et semel in filio P̄. Inter eadem extrema su 2 per eodē fundamēto nō p̄nt fundari p̄les op/ positiones realium relationū. sed inter patre et filium sup̄ eodem fundamēto fundat̄ pa/ ternitas ex parte patris. et filiatio ex parte filij ergo nulla alia relatio fundata inter ea pore/ rit esse realis. P̄. hec est differētia inter rela/ tiones modo potentiez modo vnus sine mo 3 do numeri. q̄ relationibus modo pot̄tēte fun/ damenta nō referunt. nec relationibus quas

Alj ad id.

Cōtra eos

fundat formaliter denominant. sed soli ipsa
 supposita. potentia enim generativa sortis non est
 pater. sed ipse sortis est pater. sed relationibus
 modo unius siue modo numeri etiam ipsa fun-
 damenta proprie referunt. et hmoi relationibus
 formaliter denominant. Non enim solus duo
 alba sunt similia. sed etiam due albedines sunt
 similes. nec soli duo lapides sunt equales. sed
 etiam ipse quantitates sunt eales. Quia igitur in diui-
 nis non sint plures magnitudines que relatione
 equalitatis ad inuicem referant. sequitur quod suppositi
 totz relatio modo equalitatis fundata sup vna et ea-
 dem virtutis magnitudine non possit esse realis
 quod si esset realis etiam ipsa fundamenta ad in-
 uicem realiter referrent quod est impossibile. cum
 vnu tamen sit fundamentum. et sic. Ad primum
 igitur dicitur quod qualitercumque accipiat identitatem
 non sit realis identitas. semper oportet quod relatio
 extremorum sit relatio secundum rationem. quod in tali relati-
 one semper vult intellectus vno per duobus. alius non
 esset realis identitas. quod si tibi de hoc est du-
 bium. nobis autem de hoc non est dubium. quod quis
 enim pater et filius secundum habitudinem originis duo sunt
 et relationibus originis realiter ad inuicem re-
 ferant. tamen ut idem sunt diuine essentie non sunt
 duo sed vnum tamen identitate seu entitate absolu-
 ta diuine essentie. ideo relatio que ut sic eis co-
 pertit non est magis realis quam ea qua essentia ad
 seipsam dicit eadem. Ad secundum dicitur
 dum quod etiam supposito quod reales relationes op-
 posite non requirant semper distincta fundameta-
 ta. eo quod saltem in diuinis possunt fundari in
 eodem fundamento remoto. tamen omnis rea-
 lis relatio requirit suorum extremorum ut extrema
 sunt hmoi relationis reales distinctione. sed
 quod quis pater ut pater est. et filius ut filius sunt
 extrema relationum originis. non tamen equalitatis.
 quod extrema equalitatis ut extrema sunt. oportet
 quod quanta sint. Nunc autem ita est quod pater et fi-
 lius ut quatuor aut magni sunt distincti esse non
 possunt. cum eadem virtute magni sint. sed
 ut pater et filius sunt. distincti sunt realiter. er-
 go quod quis relationes originis sint reales. quod ea-
 rum extrema ut extrema sunt hmoi relationum
 realiter distincta sunt. relationes tamen equalitatis et
 similitudinis in diuinis reales esse non possunt. quod eaz
 extrema ut extrema equalitatis aut similitudinis
 sunt distincta realiter esse non possunt. et sic. Ad terci-
 um dicitur quod maior possit negari. quod etiam quod fi-
 lius sit idem sibi ipsi in est sibi virtute sue produ-
 ctiois. et tamen illa identitas ut relatio est secundum ra-
 tionem est. Dico tamen ad minus quod equalitas
 que ad suum fundamentum per generationem conuenit

filio. non autem in quantum est relatio. quod ut sic eadem
 magnitudo bis accipitur. quod necessario sit ab
 aliquo intellectu Ad quartum dicitur quod non
 est simile. quod magnitudines dimensue ut fun-
 dat equalitate in creaturis sunt realiter distincte
 et per se extrema illius equalitatis ut extrema
 sunt realiter distincta sunt. in diuinis autem to-
 tum oppositum est. ut iam patuit. Ad quintum
 tamen nego minus. Ad probationem dico quod quod
 in diuinis personitas et filiatio in fundamento saltem
 remoto non requirant distinctionem. extrema
 tamen sua ut extrema sunt realiter sunt disti-
 cta. et per se sequens non videtur minus quod sint rea-
 les relationes que relationes similitudinis nominum. quo-
 rum extrema ut extrema sunt realiter distincta
 in diuinis non sunt. Ad sextum nego minus
 quia nulla relatio est perfectio simpliciter. alius
 enim aliqua perfectio simpliciter esset in vna per-
 sona diuina que non esset in alia. Ad probatio-
 nem dico quod equalitas cum sit relatum non dicit so-
 lam equalitatem. sed implicat fundamentum ratio-
 nis potest dicere perfectionem. et potest esse perfectus
 inequali.

Quantum ad terciū

principale. ut equalitas in diuinis sit relatio ratio-
 nis. per conclusionem ex ista dicitur. Quia cum equalitas
 secundum suam propriam rationem sit ad aliquid. nam equalitas est
 equali equali. ergo equalitas erit relatio aut
 secundum rem. aut secundum rationem. sed omnium est in se-
 cundo principali quod equalitas in diuinis non est relatio realis. sed
 saltem erit ibi relatio rationis. supposito quod in diuinis
 sit equalitas. in ista illud Athanasij. Equalitas patris
 secundum diuinitatem. Et idem dicitur quod tota tres personarum et co-
 eterne sibi sunt et coequalis. Per relationes
 opposite existentes in vno et immediato subiecto sunt
 secundum rationem tamen. quod si essent reales. cum omnis rea-
 lis oppositio includat distinctionem. sequeretur quod
 dictoria simul verificarentur de eodem. Propter
 quod semper forme opposite quocumque genere op-
 positionis penes idem primum et immediatum sub-
 iectum mutuo se excludunt. Sed equalitas dicit
 oppositionem relationum qua equalitas equali opponitur.
 et in diuinis ei videtur per immediatum et primo subiecto
 ipsa diuina magnitudo que vna est et indiuisa.
 que equalitas non erit in diuinis relatio realis. For-
 te dicitur quod maior non est vera. quia paternitas
 et filiatio diuina non minus respiciunt es-
 sentiam diuinam ut primum et immediatum sub-
 iectum quam magnitudinem diuinam respiciat
 ipsa equalitas. et tamen paternitas et filiatio
 sunt relationes reales. Rursus quod instantia

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Article 5

Instantia

Solutio

ne non requiritur. Quia op-
 nes fundari vna cum a diu-
 nes reales realiter dicitur
 ne vna et relationibus
 modo et copulata sunt
 obstante quod fundamentum
 vel sup vna sapientia
 tra eadem relationibus
 lud quod est in filio et v-
 pare pater necesse est
 na rationis sibi inest et v-
 Sed equalitas inest sibi
 s. quia Augustinus com-
 ra. et vna. aut quod in diu-
 illo. quia equalitas sibi
 et magnitudo dimensue
 creaturis. sic se habet
 ad equalitatem diuine
 a fundat equalitatem
 itas sit proprietas quon-
 dabat realiter equalitatem.
 s. videtur inest inest. et
 videtur quod primum et
 s. hater realiter distinctum
 per paternitas et filiatio
 illi nominum et eorum. et
 o. suppositionis. et
 o. quod quis maior non
 ideo distinctio. et
 quod sunt relationes reales
 et relationes similitudinis
 e. per secundum hmoi
 p. quod simpliciter est
 quod quis realiter. sed equalitas
 quod Augustinus de quantitate
 s. hater equalitatem et
 o. est ut opinor humanitas
 illud non videtur. Quia
 Quia illa non est realis
 dependet ab intellectu
 est hmoi. quia pater non
 filio nisi eadem magni-
 tudine per intellectum. patris
 in filio. Per inter eorum
 fundamentum non patris
 es realium relationum
 sup eodem fundamentum
 ex parte patris. et filiatio
 la alia relatio fundat
 alius. Per hoc est
 modo potentes modo
 et quod relationibus
 ta non referunt. non

Solutio

11

Ad 2

Ad 3

genita. Secda an filius sit sapiens sapia geni-
 ta vel in genita. Tercia an filius sit sapiens seipo
 Quarta vtz vna tm̄i diuis sit sapia. Secū/
 da ps incipit ibi. Post hec autēz queri solet
 Tercia ibi. Querī autem solet. Quarta ibi.
 post hec autem queri solet vtz. Quelibet ista
 rū pōt diuidi in duas pres. fm̄ quod magi-
 ster primo questionē mouet. secūdo ad que-
 stionē respondet. Et partes patēt. Sed il-
 la ps. Preterea diligētē notādū. etiam diui-
 dit in duas. Quia primo magister tāgit que-
 stionis illius difficultatē. Secūdo fatetur
 se nō posse rēdere ppter questionis excessum
 z sublimitatē. ibi. Difficile mihi rē. Circa
 istā. xxxij. dist. quero hanc questionē

V Trū p̄ diligat se spūsctō. Et videt̄
 q nō. qz sicut se hz pater ad sapiētiā se
 bz ad diligere. sed pater nō sapit sapi-
 entia genita fm̄ Aug. viij. de trinita. ca. iij.
 nec p̄ sequens sapit filio qui est sapiētia ge-
 nita in diuinis. ergo pater nō diligit se spūs-
 ctō qui est amor procedens in diuinis In
 contrariū est btūs Aug. vi. de trini. ca. v. vbi
 ait. Spūsctō ē caritas patris z filij. quo vter-
 qz coniungit. quo genitus a gignētē diligit. sz co-
 dem amore pater diligit se quo diligit filium
 g rē. Sic quattuor sunt vidēda. P̄mo
 videndū est. vtz pater z filius diligant se spūs-
 ritus sancto. z p hoc patebit etiam ad illud qd
 querit. Secūdo verum diligant nos spi-
 ritus sancto. Tercio verum pater sit sapiens
 sapiētia genita. Quarto vtz filius sit sapiens
 sapia ingenita.

Quantū ad primū

verum pater z filius diligant se spūs sancto. est
 aduertendū q aliqua se diligere potest intel-
 ligat dupliciter. Uno mō amore mutuo. Alio
 mō amore reciproco. P̄mo mō est sensus q
 p̄ diligat filium spūs sancto. z ecōuerso filius di-
 ligat patre. Secūdo mō est sensus q pater dili-
 gat seipm. z filius diligat seipsum spūs sancto
 Et fm̄ hoc ponam duas conclusiones affir-
 matiuas. Prima est q pater diligit filium
 spūsctō. z ecōuerso. Quia sicut ait. b. aug.
 vi. de tr. c. v. Spūsctō ē caritas patris et fi-
 lij quo vterqz coniungit. quo genitus a gignētē
 te diligitur P. omnis diligens alium pro-
 prie diligit eum amore a se procedente. vt ait
 Dugo in quadā epla ad sc̄m Bern̄. sed spi-
 ritus sanctus est amor pcedens a patre z filio
 vt superius patuit. ergo rē. P. in eadē epla

ait Dugo. si spūs sanctus diceret amor cordis
 tui sicut dicit amor patris z filij. quis negare
 posset te spūs sancto diligere. P. amore per-
 fecto amatur ille in quem h̄mōi amor proce-
 dit ab eo a quo procedit. sed spiritus sanctus vt
 amor pfectus procedit a patre in filium z econ-
 uerso. g rē. Sed contrariū illius tenuit que-
 da op̄inio dices h̄mōi ppositiōnes esse sim-
 pli fallas. Dicunt etiam Aug. tales ppositi-
 ones retractasse i suo filii. cū in suo primo li. re-
 tractationū retractat illam. pater est sapiens
 sapiētia genita. Nota istius op̄inionis
 poterant esse illa. Pater non est sapiens sa-
 pientia genita. ergo nō est diligens amore p-
 cedente seu producto. nec p consequens spūs
 sancto. sequētia patet. Antecedēs ponit au-
 gust. i. retractationū. z. v. de trinitate. ca. viij.

P. diligere dei et velle dei idem est quod ef-
 se dei. sed pater z filius non sunt spūs sanctus.
 ergo non diligunt spiritus sancto. P. si dili-
 gerent se spūs sancto. tunc aliquid esset in eis p
 spūs sanctus seu a spiritus sancto. sequētes est
 falsum. sequētia patet. quia ablatiuus ipor-
 tar habitudinem causalē. P. Aug. viij. de
 trini. ca. v. arguit sic. Si pater esset sapiens sa-
 pientia genita. tunc pater esset filio. sic in pro-
 posito. Sed illa op̄inio est contra veritates
 z contra manifestā intentionē sanctorū. vt patet
 p multas auctoritates p magist̄ adductas
 in illa dist. xxxij. Nec August. h̄mōi ppositi-
 ones retractauit. qz nō est modus Augu. ali-
 quid retractare in suo simili. sed in p̄pria for-
 ma retractat que vult retractare P. de libro
 retractationū remittit ad ea que dixerat in li-
 bro d trini. Sed. xv. de trini. ca. viij. dicit hāc
 esse fallam. Pater sapit sapientia genita. Et
 eodē libro ca. xij. dicit hanc esse veraz. Pater
 diligit filium z filius patre spūs sancto. ergo
 rē. Ad primū nego consequentiam. Nam
 ppter aliam z aliam habitudinez que concer-
 nit inter sapere seu intelligere z diligere potest
 aliquid pcedi de vno z negari de alio. Nam sa-
 pere significat motum rei ad animā. diligere
 sō significat motū anime ad res. ideo quis
 fm̄ actum amoris anima possit denominari
 p illud quod ab ea procedit. tamē hoc nō sit
 fm̄ actum sapiētie nisi cum aliquali determi-
 natiōe. Propter hoc licet hec absolute sit ve-
 ra. pater diligit filium spūsctō q p modū amoris
 pcedit. tm̄ nō intelligit spūsctōm vel seipsum
 filio. qui p modū sapiētie z intellectus pcedit.
 quis possit concedi q intelligit se in filio.

Ad secunduz dicendū q quis in deo esse

Opi. p̄ria

Contra opi-
 monē

Solutio
 Ad 1

Ad 2

o relatiue sed p̄p̄tine...
 genitū...
 circa p̄dica moue...
 dicit i tres pres. Quia...
 approp̄iati spūsctō...
 i filij. Tercio p̄ modū...
 op̄iōne p̄p̄t̄ alim...
 ligat̄ inuestigan. Tercio...
 r notādū. Prima i dicit̄...
 hanc questionē. vtz p̄p̄...
 lanero. Secūdo p̄p̄t̄...
 rmatuā p̄t̄ tenēdo. d. d. d.
 tūc sequit̄ illa ps. Pater...
 diligit. Et dicit̄ in...
 ca approp̄iati filij...
 q̄ma est. an pater...

Distinctio trinitatis

tricks

Secundū

Secūdo

1

1

2

3

Ad 3 diligere sint idē reali. dicit tñ rōne ⁊ habitu dicit de alio. Ad terciū ddm q̄ p̄ ⁊ fili⁹ non dicunt diligere spūscō tanq̄ forma q̄ sit eis rō ⁊ p̄ncipiū diligēdi seu dilectōis. sed tanq̄ constituto seu p̄ducto p̄ actionē. et iō ille ablati uis nō tenet cāliter. Ad q̄rtū p̄ ea q̄ dicitur sūt ad p̄mū. Scda conclusio est hec. q̄ p̄ diligit se spūscō. Quia sicut se h̄z s̄bū ad dicere. ita se h̄t amor p̄cedēs ad diligere. sed p̄ dicit se s̄bū. q̄ diligit se amore seu spūscō. 2. P̄. eodē amore pater diligit filiū ⁊ seipm. sed ut iā parit diligit filiū spūscō. ergo et seipm diligit spūscō.

Articls 2 **Et per hec eadē me** dia p̄z qd sit ddm ad scdm articulu⁹ q̄nis Nā sicut pater eodē verbo q̄ dicit se dicit etiā oīa alia. sic pater ⁊ filius eodē amore. s. spūscō quo diligit se. diligit etiam nos ⁊ omīa alia a se.

Articls 3 **Quantū ad terciū** articulū dico. q̄ pater nō d̄z dici sapiēs sapia genita. Rō q̄ ad hoc p̄z p̄ ea q̄ dicitur sūt solutioe p̄mi argumēti p̄cedētis opinionis. Nā illo ē aliq̄s sapiēs q̄ intelligit. sed p̄ nō intelligit sapia genita. s. filio. ergo nō est sapiens sapientia genita.

Articls 4 **Quātus ad quartū** articulū. utz filius sit sapiēs sapia ingenita. dico q̄ si p̄ ingenitā sapiam intelligat p̄sona patris. tunc illud quod p̄t p̄t h̄re duplicē intellectum. Unū q̄ filius sit sapiens sapientia ingenita tanq̄ forma sua. Alium q̄ sit sapiēs ingenita sapia tanq̄ p̄ductiuo suo. P̄m⁹ intellectus est falsus. Quia simplr simplex a sua forma differre nō p̄t. s̄z fili⁹ realiter differt a sapia ingenita. s. a p̄re. Sed scds intellect⁹ ē ver⁹. q̄z fili⁹ ē p̄ductus a sapia ingenita. q̄ est sapiēs sapiētia ingenita. s̄m q̄ aliquid dicit tale suo p̄ductiuo. P̄. in diuis s̄m. b. Aug. idem est esse ⁊ sapere. sed filius est p̄re seu sapiētia ingenita tanq̄ p̄ductiuo. ergo ut sic filius sapit sapientia ingenita. hoc est dictum q̄ filius habet esse ⁊ sapere a p̄re. qui pater est ipsa sapientia ingenita.

Et q̄z doctor noster iuxta ea q̄ ponit in primo articulo habet ponere amorē productum se habentē ut aliquid constitutū in diuis.

habet etiā ponere iuxta illa sua dicta ⁊ aliqua supius posita duplicē amorē. s. amorē essentialē qui est p̄mū in tribus. ⁊ amorē p̄sonalem qui est ipse spūscō. Quoz p̄trariū p̄ ordinē ponit quidā doctor. Primo igitur recitabo dicta ipsius. Scdo r̄ndēto ad ea.

Dicit q̄ ille doctor primo q̄ null⁹ amor p̄ducit in diuinis. Quia quicunq̄ aliqua sunt idē s̄m rem ⁊ s̄m rationē. si vñū non attingit p̄ realem productionē nec reliquū. sed cēntia in diuinis est idē quod amor s̄m rē ⁊ s̄m rationē. ⁊ cēntia nō producit. ut patet ex determinatione p̄cili. ergo nec amor. P̄. nulla realitas que est in filio capit esse p̄ productionē nisi p̄prietates p̄sonales s̄bi ⁊ spūscō. sed intellectio infinita nō est idē quod filiatio ⁊ amor infinitus nō est idē quod processio q̄ sunt p̄prietates p̄sonales s̄bi ⁊ spūscō. q̄ nō potest catholice p̄cedi q̄ i filio sit aliqua sapia actualis producta: aut aliquis amor productus in spūscō. Scdo dicit idē doctor q̄ i diuis nō p̄t poni duo amorē aut due sapie. quoz vn⁹ sit cēntialis ⁊ ali⁹ p̄sonalis. Quia impossibile ē ponere duas reitates quaz vna sit cēntialis ⁊ alia p̄sonal. sed amor ⁊ sapiētia sunt p̄fectiones. ⁊ p̄ nō sunt aliud q̄ veritas. ergo rē. Et firmat.

Nā cū amor in diuinis sit formaliter infinitus. ⁊ sapia formalit sit infinita nec amor nec sapia poterunt multiplicari. P̄. si in diuis ponunt duo amorē. vnus cēntialis. ⁊ ali⁹ subsistens. aut in spūscō est solus amor subsistens sine essentiali. aut subsistens cum essentiali distinctus realiter ⁊ formaliter. aut distinctus formaliter et nō realiter. aut indistinctus re ⁊ ratione. Nō p̄mū. q̄z error est ponere amorē essentialē nō esse in spūscō. Nec secundum. quia tunc spūscō esset amans duplici realitate. cu⁹ amorē illi sint beatifici ⁊ infiniti. ipse est ⁊ duplici realitate beatus ⁊ infinitus. ⁊ sic esset beator p̄re ⁊ infinitior p̄re. Nec terciū. q̄z saltē formaliter eēt infinitior et beator p̄re. Nec quartum. quia amor essentialis nō est subsistēs. nec p̄duct⁹ nec p̄p̄rius vni p̄sone. quoz oppositū verū caret de alio amore si daretur ⁊ p̄ consequens nō possent esse indistincti re ⁊ ratōe. Sed q̄z ille ad modū Solye gladium proprium defert ad certamen quo poterit prosterni. idō dimissis opinionib⁹ ⁊ multoz sanctor⁹ auctōrib⁹ quibus in diuis asserit tam sapientia q̄ amor cēntialis. ac etiā sapiētia ⁊ amor p̄sonalis. nec non sapiētia genita ⁊ ingenita ⁊ amor

Aurcolus

Jdē s̄bō.

Lōfirmat

Lōtra ad reolū.

productus et improductus. solum adducam cor-
tra eum propria sua dicta que ille doctor ponit
eadem ratione. in qua ex intentione format rationes
supradictas. Dicit enim quod in deo sunt due sa-
pientie. Una quidem formalis. que est com-
munis tribus. et perfectio simpliciter. et non est aliud quam
veritas put sibi sunt omnia in prospectu tantum apta et
nuda. Alia est sapientia obiectiva que non est perfe-
ctio simpliciter. sed est ipsum verbum claudens in se ver-
tatem cum proprietate indistincta ab ea. Et
sicut dicitur quod est duplex amor. Unus quidem for-
malis qui est perfectio simpliciter. Alius vero processio
uius. qui non est aliud quam spiritus amans seu vir-
culum. cetero vel nexus. Et quia illa dicta cla-
re contradicunt conclusionibus ductis contra docto-
rem nostrum. et quattuor rationibus quas ex dictis
illius doctoris adduxi. imo quasi per singula
verba rationes ille possunt duci contra ultima
sua dicta. et dicta contra rationes. igitur non tene-
rer respondere ad eas. gratia tamen exercitij ad eas

Ad primum ergo dico ad minoram quod quis e-
sentia diuina sit idem quod amor productus qui
est spiritus sanctus realiter. dicitur tamen ratione. quod cum
persona in sua formalis ratione formaliter inclu-
dat proprietatem quam formaliter non includit es-
sentia in sua formalis ratione. patet quod dicitur rati-
one. et per consequens minor illa est simpliciter falsa. Nam
a quocumque inclusum differt ratione ab eodem in-
cludens differt ratione. sed personalis proprietatis
quam includit diuina persona differt ratio a diuina
essentia cum essentia secundum suam formalem rationem sit ad se
et proprietatis relativa sit ad aliud. ergo persona
puta amor productus seu spiritus sanctus includens ta-
lem proprietatem ad minus secundum rationem differt a di-
uina essentia. cuius oppositum dicebat in predicta mi-
nor. Ad secundum dicendum quod quis essentia filio
coicet et sola proprietatis producat. tamen illa est ve-
ra quod totus filius est genitus et productus. et per
consequens sapientia personaliter sumpta potest dici
genita. et eodem modo de amore et spiritus sancti
cto. Ad primam rationem alterius siue positio-
nis dicendum quod quis amor personalis non sit ali-
ud realiter quam veritas sicut nec ipsa persona. tamen
sicut persona potest dici producta ratione pro-
prietatis quam formaliter includit que vere est
producta. sic et ipse amor. Ad firmatorem
dicendum quod amor personalis de quo nos loquimur
est eo modo infinitus quo quilibet diuina perso-
na est infinita puta infinitate diuine essentie. et
sicut non obstante quod persona filij vel spiritus sancti
est infinita tamen est producta. sic et talis amor
est productus quis sit infinitus. et per consequens
secundum rationem differens ab amore essentiali. igitur ve-

re poterit multiplicari. Ad secundum dicendum
quod uterque amor est in spiritu sancto indistinctus rea-
liter. distinctus tamen secundum rationem. ut superius dixi.

Ad argumentum principale dicendum quod non est
simile quod in maiori sumit per similitudinem de sapere et
diligere. quia secundum dicta sanctorum sapere in diuis
tamen modo sumit essentialiter. Propter hoc di-
cit Augustinus. vii. de trinitate. ca. v. quod si pater esset sapi-
ens sapientia genita. cum sapere sit idem quod esse
pater esset filio. sed diligere non solum sumit
essentialiter. verum etiam notionaliter. et cetera.

Distinctio tricesimatercia.

Est supradicta

Postquam magister a distincti-
one secunda usque huc tractauit de
essentia diuina. personis. ac proprietatibus. hinc insitit
eorum ad inuicem comparationibus. Et diuidit in duas
partes. Quia primo comparat proprietates ad personas
et ad essentiam. inquirendo eorum ab inuicem distinctio-
nem. Secundo precise comparat personas ad essentiam.
dist. xxxiiij. ibi. Predictum est adhiacendum. Pri-
ma in duas. Nam primo hic ponit veritatis deter-
minationem. Secundo propria argumentatio. ibi. Hoc
autem negat. Prima in duas. Nam primo magister ordi-
nat proprietatem personalem esse idem realiter diuine per-
sone. Secundo ostendit eandem proprietatem esse
idem realiter diuine essentie. ibi. Quod cum proprie-
tas. Sequitur illa pars. Hoc autem negant. Et
diuidit in duas partes. Nam primo arguit in
dicta veritate ratione. Secundo auctoritate. ibi.
Verum non dicitur. Prima in duas. Nam pri-
mo arguit ex dictis quorundam doctorum. Secundo
ex dictis hereticorum. ibi. Letet hereticorum. Pri-
ma in duas. Nam primo ponit Hilberti por-
retam arguitionem. Secundo magister interponit
sua responsionem. ibi. Eorum doctrinis nouis.

Sequitur illa pars. Letet hereticorum. Et diuis
dit in tres partes. Nam primo magister arguunt here-
ticorum asserit esse fraudulentam et calliditatem. Se-
cundo refert eorum argumenta iuxta catholicam ver-
tatem. Tercio ostendit ex ratione sua omnem quandam iac-
tigibilem difficultatem. Secunda ibi. Quod in audacie.
Tercia ibi. Sed forte quod sequitur illa pars. Ve-
rum non dicitur. Et diuidit in duas secundum quod predicta
veritate arguit per duas auctores. Secunda ibi. Tres
illius personis. Quibus illarum diuidit in duas Quia
primo per auctorem opponit Secundo soluit. et partes pa-
tet. Circa ista. xxxiiij. dist. quero.

Vtrum proprietatis relativa in diuis realiter
differat ab essentia. Et videtur quod
sic. quod que differunt additane differre

Ad 2
Ad pnci-
pale argu-
mentum.

re in tra illa sua dicitur
duplex amor. scilicet amor
in se et amor in alium
e spuliantes. Quod
quidam docent. Pr
plius. Sedo rati
doctores primo quod
nis. Quia quoniam
fm rationem in vna
ductione nec rati
tate quod amor fm
no productus. v
ergo nec amor. P
in filio capite esse p
a personalis filij. et
nullo modo infini
no: infinitus non est
pprietates personar
potest carere. v
a actualis productus
ctus in spiritu
p diuis non p
ic. quod vnus sit
ua impossibiliter p
vna sit essentia
lenta sunt p
et veritas. ergo r
no: in diuina sit
a formalis sit infini
run multiplica
no amores. v
s. aut in spuliant
s sine essentiali
distinctus realit
s formaliter et
e et ratione. No
ose essentialis no
ndum. quia tunc
uplica realitate. et
infinitus. igitur
vinitus. et sic esse
Nec tercia. quod
beatior patre. Nec
mialis non est sub
as vni personae. quod
lo amor si daretur
et esse indistincti
modus. Sed per
certamen quo p
opinionibus et m
us in diuis essent
mialis. ac ena lap
on sapientia genit

ludio

Ad 1

Ad 2

pmaz
positi

cofir /
dem

entitative. et p[ro]p[ri]etas real[is]. s[ed] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia in diuina d[omi]ni q[ui] d[omi]n[ati]one. cu[m] sint diuerso[rum] ge[n]er[um]. q[ui] r[ati]o. Co[n]tra. cu[m] su[m]ma simplicitate nul[us] latet p[otes]t ee[ss]e realis d[omi]ni i[n] eod[em] supposito. s[ed] p[ro]sona diuina vt h[ic] p[ro]p[ri]etas ee[ss]e q[ui] simplex sic e[ss]entia. et p[ro]p[ri]etas est summe simplex. q[ui] p[ro]sona o[st]endit ex e[ss]entia diuina et p[ro]p[ri]etate. q[ui] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia nul[us] lo[m]o poterit real[iter] differre. Dicitur q[ui]ntu[m] or[do] videda. P[ri]mo de eo q[ui]d q[ui] q[ui]nt. S[ec]undo vt p[ro]p[ri]etas relatiua real[iter] differat a p[ro]sona diuina. Tercio vt p[ro]p[ri]etates diuine sint i[n] e[ss]entia et p[ro]sonis. Quarto vt n[on] obstat q[ui] p[ro]p[ri]etates diuine differat ab e[ss]entia diuina sola ratione possimus saluare q[ui] p[ro]p[ri]etates inter se realiter differant. et p[ro]sonas faciant realiter differre.

Articulus 1 **Quatuor ad primus**

vt p[ro]p[ri]etas relatiua i[n] diuina real[iter] differat ab e[ss]entia. sic procedat. Ponat[ur] em[en] duos p[ro]clusiones quas reputo veriores. et dicitur sancto[rum] magis co[n]formes et recitabo oppositaru[m] opinionu[m] motiua. et respondebo ad ea. P[ri]ma p[ro]clusio erit affirmatiua. S[ec]unda erit negatiua. P[ri]ma p[ro]clusio est. q[ui] p[ro]p[ri]etas relatiua a diuina e[ss]entia differit s[ecundu]m ratione[m] q[ui] d[omi]n[ati]o[n]em.

Loco 1

1 Quia rationes formaliter includentes talia que p[ro]dictorie mutuo se excludit necesseario differunt. sed rationes diuine e[ss]entie et p[ro]p[ri]etatis relatiue sunt h[ui]usmodi. ergo r[ati]o. Maior pater. p[ro]b[is] minor. quia ratio diuine e[ss]entie includit esse ad se et n[on] ad aliud. sed ratio relatiue p[ro]p[ri]etatis includit ee[ss]e ad aliud et non ee[ss]e ad se. P[ri]mo fundamentu[m] differt ratione ab eo cui[us] est fundamentu[m]. quia alia est ratio fundatis. et alia fundati. sed diuina e[ss]entia est fundamentu[m] omniu[m] p[ro]p[ri]etatu[m] relatiuaru[m]. ergo r[ati]o.

2

2 P[ri]mo q[ui]cu[m]q[ue] sic se habent q[ui] s[ecundu]m nostru[m] modu[m] intelligendi vnu[m] alter[um] p[re]supponit illa necessario differunt ratione. quia alia est ratio p[re]supponetis. et alia p[re]suppositi. nu[m]q[ui] em[en] ides s[ecundu]m eandem ratione[m] sumptu[m] p[re]supponit seip[s]u[m]. sed s[ecundu]m nostru[m] modu[m] intelligendi p[ro]p[ri]etas relatiua p[re]supponit e[ss]entiam. ergo r[ati]o.

3

3 Sed p[ro]p[ri]etas relatiua p[ro]p[ri]etatis est quida[m] doctor qui circa ista xxxij. distinctione dicit. q[ui] relatio in diuinis non solum n[on] differt ab e[ss]entia realiter et formaliter. sed nec s[ecundu]m ratione[m] differt ab ea. Et istud hic n[on] probat. quia dicit se hoc probasse distinctione. i. q. i. articulo. ij. sui scripti. vbi cum ipsum ex intentione perlegeret. non inuenit ad istud suu[m] p[ro]positu[m] nisi hanc p[ro]sequen-

Aureolus 3

tiam. Si relatio in diuinis ratione differret ab e[ss]entia. tunc p[ro]sona diuina aliquo modo esset co[m]posita et n[on] o[mn]ino simplex. Et ex dictis suis p[otes]t probari p[ro]p[ri]etas. et falsitas p[ro]sequens.

Probat p[ro]p[ri]etas sic. Qui p[ro]p[ri]etas dicitur ratione ip[s]u[m] p[ro]stitutu[m] est p[ro]positu[m] salte[m] s[ecundu]m r[ati]o[n]em. q[ui] t[ra]nsitus in id[em]tate[m] alicui[us] n[on] tollit co[m]positione[m] nisi illius generis s[ecundu]m q[ui] t[ra]nsit. puta si t[ra]nsit realiter tollit co[m]positio[n]e[m] realis. si formalit[er] tollit co[m]positio[n]e[m] formalis. Si ergo relatio t[ra]nsit s[ecundu]m ee[ss]e et s[ecundu]m rem. et manet p[ro]distincta e[ss]entie s[ecundu]m ratione[m]. igitur ex tali t[ra]nsitu non tollitur omnis co[m]positio. q[ui] manet p[ro]positio s[ecundu]m r[ati]o[n]em. q[ui] modis. P[ri]mo sic. Qui dicit omne nihil excipit. sed determinatio p[ro]clij extra desu[m]. t[ri]ni. et si. catho. c. firmiter credimus. dicit simplex o[mn]ino. ergo nullus modus co[m]positio[n]is nec realis nec formalis nec rationis ponendus e[st] deo. S[ec]undo sic. Dis p[ro]fectio simpl[is] i[n] summo poneda est i[n] deo. sed simplicitas e[st] p[ro]fectio simpl[is]. q[ui] in vnoquoq[ue] melius ee[ss]e simplex q[ui] non simplex. ergo infinita simplicitas erit in qualibet diuina p[ro]sona. sed non esset ibi summa vel infinita simplicitas si esset aliqua co[m]positio rei vel rationis Tercio sic. vbi cu[m]q[ue] est co[m]positio in conceptu[m] ibi alter co[m]p[os]itu[m] est p[ro]fectibilis p[ro] alter[um] tanq[ui]am p[ro] sui p[ro]fectio[n]e. vt conceptus aialis p[ro] conceptu[m] r[ati]o[n]alis. et vniuersaliter vbi cu[m]q[ue] e[st] co[m]positio ibi vnu[m] co[m]ponibile[m] est i[n] pot[en]tia ad alter[um]. et q[ui] pot[en]tia imp[er]fectione dicit. q[ui] vbi e[st] co[m]positio s[ecundu]m r[ati]o[n]em ibi est imp[er]fectio illius generis. et p[ro] consequens talis co[m]positio in p[ro]sona diuina que e[st] p[ro]fectissima poni n[on] potest. Quarto sic. us est quo maius vel melius cogitari n[on] potest. s[ecundu]m Ansel. p[ro]fologion ca. ij. Sed deus cogitatur melior si cogitat[ur] o[mn]ino simplex et ratione. quia vt sic magis attribuit sibi p[ro]fectio simplicitatis in summo q[ui] si cogitatur simplex re. co[m]positus vero ratione. Dum sic. Anselmus de incarnatione verbi. ca. v. ait. Si esset aliquid quod nec actu nec intellectus dissolui posset. maius esset q[ui] quod intellectus dissolubile esset. itaq[ue] si omne co[m]positum saltem cogitatione dissolui potest. qui dicit deum esse co[m]positu[m] dicit aliquid maius deo se posse intelligere. t[ra]nsit ergo eius intellectus ultra deum. quod null[us] p[otes]t facere intellectus. Et p[ro] hanc auctoritate[m] p[ro]cludit ille doctor dicens. q[ui] hec auctoritas adaptatione non indiget. cum p[ro]positu[m] continet euiden-

Probatio p[ro]p[ri]etas.

Probatio falsitatis co[m]sequens.

Contra ad resolu.

pdicatio eēt falsa. pater est eētia. quaz tñ. b.
 Aug. sepius ponit. vij. de trini. Patet etiā fal
 sitas eiusdē p eundē. xv. de trini. ca. vij.
 vbi ait. Simplex habens ē omē illud qd hz.
 sed fm eundē Aug. psona diuina ē eque sim
 plex sicut eētia. Lōsequētiā pbo. qz ps non
 pdicat d toto. sed eētia esset ps realis ipsius
 psonē. qz psona complecteret duas res disti
 ctas. puta eētia z relationē. P. fm Ansel.
 in diuis omīa sunt idē vbi nō obuiat relatio
 nis oppositio. sed inter nullā diuinā relatiōez
 z eētia ē oppositio. g. zc. P. omē qd ē. aut
 est creatura aut creatrix essentia. sed relatio di
 uina nō est creatura. g. nō poterit realr differ
 rea diuina natura q est creatrix eētia P.
 dicit. x. metaph. Omē ad omē aut idē aut di
 uersū. igit relatio diuina aut est idē qd eētia
 diuina. z sic habet ppositū. aut diuersa ab ea
 z tūc necio erit creatura. P. impossibile est
 esse realē dntiā inter ea que de se inuicē pdicā
 tur i abstracto. sed relatio diuina z eētia sūt
 hmōi. qz sancti cōiter ccedūt illā. paternitas
 i diuis est diuina eētia. z eōuerso essentia di
 uina est paternitas diuina. g. pprietas relati
 ua nō differt a diuina eētia. Sed p trariū
 istius quidā tenētes arguūt sic. Eadez res
 i diuis nō potit esse pncipiuz oppositoz. sed
 vnitas z distinctio sunt opposita. z eētia est
 cā seu pncipiū vnitatis. z relatio distinctōis.
 qz fm Boetiū eētia p tinet vnitatē. z relatio
 multiplicat trinitatē. P. impossibile est q
 eadē realitate qua aliqua pueniūt realiter dif
 ferūt realiter. qz opposita nō pnt puenire aliq
 bus fm idē z rōne eiusdē. sz p z filius ab in
 uicē realiter differūt realitate paternitatis z fi
 liationis. z pueniūt realiter realitate sui fūda
 mēti. puta realitate diuine essentie. g. realitas
 relationis diuine est alia a realitate eētie. et p
 z pns realiter dnt relatio et eētia. P. sicut
 se habet modus eēdi p se z modus eēdi in
 alio ad ea i quibz fundānt. sic modus eēdi
 ad aliud se habet ad illud i quo fūdat. sed mo
 dus eēdi p se z modus eēdi i alio differūt
 ab illis i quibz fundānt. qz pnt etiā ab ipsis se
 pari. sicut pz i humanitate xpi q nō existit p
 se. z quāritate panis in sacramento altaris que
 nō est in alio. g. relatio q est modus eēdi ad
 aliud silr differt realiter a suo fūdamēto. P.
 illa quoqz quodlibet ē vera res et vnū inuenit
 sine alio. illa nō sunt vna res. et p zns differt
 realiter. sed eētia diuina ē vera res. et p nitas
 diuina cū sit realis relatio est vera res. z eētia
 inuenit i filio i quo nō paternitas. Si. n. pa

Durādus
 et mlti ali
 q relatiō re
 alr dnt afū
 damēto

ternitas eēt i filio. tūc filius eēt p. Si autē
 sentia diuina nō esset in filio. filius nō eēt de
 us. g. paternitas z eētia differūt realr. Et co
 dē mō arguit de alijs omibz relatiōibus diui
 nis. P. quoz eēt realiter dnt illa necio dif
 ferūt realiter. sed eēt ad se qd est eēt diuine essen
 tie. z eēt ad aliud qd ē esse diuine relatiōis dnt
 realiter. ergo eētia z relatio dnt realr. P. 6
 expositio syllogismo arguit sic. Dec eētia
 ē hec p nitas nullo mō realr dnt ab ea. hec
 eētia est hec filiatio nullo mō realiter dnt
 ab ea. ergo hec filiatio ē hec p nitas nullo mō
 realiter dnt ab ea. conclusio est falsa. ergo aliq
 pmissaz. z qua rōne vna ē falsa eadē rōne
 z reliq erit falsa. P. de his q sunt realr idēz
 nō pnt verificari p contradictoria pdicata. sed eēt
 cōicabile verificat de eētia. nō eēt cōicabile ve
 rificat de diuina relatiōe. ergo eētia z relatio
 nō erūt realiter idē. P. q vni z idēz nume
 ro sunt eadē inter se. sunt eadē ad minus illo
 mō quo sūt eadē illi eidē numero. g. si pater
 nitas z filiatio sunt realiter idē eētie. tūc erūt
 realiter idē inter se. z p zns pater z filius nul
 lo mō eēt realiter distincti. cū p nitate z fili
 atione tmmodo distiguant. P. sicut rela
 tio fm rationē ē hz modo rōnis ad suū fūda
 mēti. sic se habet relatio realis mō reali ad
 suū fūdamēti. sed nō pōt esse relatio fm ra
 tionē qn differat rōe a suo fūdamēto. ergo nō
 poterit eēt relatio realis qn differat fm rē siue
 realiter a suo fūdamēto. P. qñcūqz aliqua
 pueniūt realiter i aliquo tūc non pnt differre
 realiter inter se nisi p cā q addūt sup illud i q
 realiter sunt idē. z p zns nō pnt hre maiorē
 dntiā inter se qz sit dnta illius additi ab illo
 i quo realiter pueniūt. Sed pater z filius pue
 niūt realr i diuina eētia. z solā p nitate z filia
 tionē addūt sup eā p quas etiā tmmodo dif
 ferūt inter se. ergo si p nitas z filiatio ab essen
 tia nō dnt realiter. nec p z filius p eas pote
 rūt realiter differre. P. q sunt eadē realiter
 vno plificato plurificat z reliquū. sed relatio
 nes diuine plurificat z nō eētia. ergo zc. P. 12
 quoz ē distincta vnitas eoz est distincta ent
 itas siue realitas. sed relatiōis diuine est vni
 tas qz eētie. ergo z alia realitas. Maior pz.
 qz ens z vnū puertunt. P. si relatio nō dif
 fert realr a fūdamēto. tūc nullum eēt relatiū
 fm eēt. sed omne relatiū eēt relatiū fm dici
 falsitas pntis pz i pdicamētis. pntia etiā pz.
 qz illud ē relatiū fm dici qd nō est in pdica
 mēto relatiōis. P. si relatio diuina nō dif
 ferret ab essentia. tūc nec psona diuina posset

Durādus
 et mlti ali
 q relatiō re
 alr dnt afū
 damēto

differre ab eentia. psequencia pz. qz psona nihil
 includit nisi relatione z eentiam. Sed pbat
 falsitas ontis triplr. Pumo sic Quia q sunt
 idē realiter quicqd assumit in vnitatē vnus
 etiā assumit in vnitatē alterius. sed humani/
 tas dñi nostri iesu xpi est assumpra in vnita/
 tē psonę. z nō i vnitatē nature. g. zc. Scdo
 sic. qz psona generat et generat. sed eentia nec
 generat nec generat. Tercio sic. qz psona re/
 fert. sed eentia nō refert. P. q sūt realr idēz
 illud qd realiter puenit vni realiter puenit al/
 teri. sed relatio in diuis realiter distinguit. eentia
 nō nō distinguit. g. nō sunt realiter idem.

15

Istā vltimā rōem mgr facit i lra 3 scđm.
 Et ppter hanc rationē z similes quas forte
 nō dum vidit distin. aut mgr ex verbis. b.
 Dilarij. q illud nō attingit nec tenet. verbor
 significatiā rei ipsius natura psumit. Et sub/
 dit. Nibi i sensu labes ē. i intelligētia stupor
 zc. Un ego fateor pdictas rōes esse diffici/
 les. Quia nī sancti doctores qsi vniuersa
 liter. z spāliter Hilarius. Aug. Bocti. et eti
 am magister in lra. sunt pme opinionis. ideo
 nō solū opinioē doctoz meoz allec. sz i ob/
 sequiū catholice fidei ppter determinatōz vli/
 calij p mā delusionē tenebo. z pdictaz rōmz
 dissolutōem attēptabo. Determinatio autē
 cōclij extra de sum. tri. z si. catho. ca. damna/
 mus. qstū ad istā materiā sic ait. Nos autē
 sacro approbātē cōclio credimus z pitemur
 cū Petro. q vna quedaz res ē in comp̄hēbil'
 quidē z ineffabilis. que veraciter ē pater z fi/
 lius z spūssanctus. tres simul psonę. ac singilla
 tim quelibet earundē. et ido in deo solūmodo
 trinitas z nō quaternitas. qz quelibet triuz p/
 sonaz est illa res. vīz substātia. eentia seu na/
 tura diuina. Et. j. subdit. Licet igit alius sit
 pater. alius filius. ali' spūssanctus. nō tñ ali/
 ud. sed illud qd est pater ē fili' z spūssanctus
 oīno idē. Istud vltimū verbū nō pōt glo/
 sari 3 nostraz opinioē. nisi glosa corūpat te/
 xū. Nā si spūssctūs ē oīno idē ei qd ē p. i. di/
 uine eentie. tūc nihil pōt esse in spūsancto qd
 differat realiter a diuina essentia. P. omne
 quod ē. aut est suba. aut accidēs. aut creator
 vtriusq. fm q ait Alphorabius in libro d or/
 tu sciētiāz. sed relatio diuina nō potest esse ac/
 cidēs. cū nullū accidēs sit in deo. nec substan/
 tia creata. qz tunc psona p ipsaz 3stituta esset
 creatura. necessario igit dabis q sit ipse crea/
 tor. z psequens differre nō potent realiter a
 creatrice eentia. P. in quacūqz psona sunt
 3 distincte res. illa necessario ē 3posita. sed in p

retalif
i. pdi

1

2

3

sona diuina est eentia diuina z relatio. igit si
 differēt realiter. quelibet diuina psona eēt cō/
 posita. quod repugnat vere phie. ac etiam ca/
 tholice veritati. P. quicqd ē alia eentitas a
 diuina eentia hoc est alia bonitas. cū ens z bo/
 nū puentant. igit si diuina relatio differt ab
 eentia realiter. tūc i diuinis eēt alia bonitas a
 bonitate deitatis. z psequens psona plus ha/
 beret de bonitate qz eentia. z psona patris plu/
 res haberet bonitates qz ceterę psonę. cu3 plu/
 res pteat relatiōes. q omnia sunt erronea. g.
 erronea vidēt ea que ponit pdicta opinio ex/
 quibus sequūt illa. Ad pumūz ergo dico
 q quis eidē rei fm eandē comparatōz nō pos/
 sint attribui opposita. tamē fm aliā z aliam
 comparatiōē nihil obstat eidē rei cōpetere op/
 posita pdicata. Hoc em videmus etiā in crea/
 turis. Nā vltima superficies corpis locātis re/
 aliter eadē existēs p comparatiōē ad corp' cir/
 ca quod est vere ē locus. et p comparatiōē ad
 corpus i quo est nō est locus. qz ita est locus
 locati q nō est locus locātis. z ita est superficies
 locātis q nō est superficies locati. Sic eadem
 res que est paternitas comparata ad diuinā es/
 sentia nō est pncipiū distinctiōis. qz cū rela/
 tio p se z fm se nō distinguat nec distinguat
 nisi a suo opposito. ad diuinā autē eentiaz pa/
 ternitas nullā hz oppositiōē. g. comparata ad
 eentiam ab ipsa nō distinguit. sed p realē trā/
 sitū in ipsam sibi realiter idēficat. z p conse/
 quēs vt sic nō distinguit sed vnit diuinas p/
 sonas. cū omnes sint vnū in diuina eentia. Ea/
 dem tñ paternitas comparata ad filiationē cui
 oppositiōe relatiua realiter opponit. distinguit
 psonaz patris cui' est ppuetas realiter a filio
 cui' ppuetas ē filiatio. sicut z ipsa realiter di/
 stinguit a filiatione cui realiter opponit. Ad
 scđm dicēdū q opposita pnt cōpetere eidē ra/
 tione eiusdē realitatis. aliter tamē z aliter cō/
 pate. sicut patuit de loco z superficie. In mul/
 tis etiā alijs possent cui esset eadē similia inue/
 niri ad illud ppositū declarandū. Idē. n. mo/
 tus realiter compatuus ad agēs. puta psidea/
 tus vt pcedit ab agēte est actio z nō passio. et
 idē numero motus compatuus ad patiēs. est
 passio z nō actio. Ad terciū dicēdū q isti
 modi cū sint diuersoz genēz nō sunt ad inui/
 cem compabiles. nec pōt aliquid euidētē p/
 bari de vno p similitudinē reprā in alio. vtru/
 tamē esse p se z cē i alio differāt realiter ab his
 quoz sunt modi. magis vidēt spectare ad ter/
 ciū libz qz ad pmū. igit vsqz ibi differo hmōi
 discussiones. Ad quartū dicēdū q maior

4

Solutio.
ronuz pdi
cte opionis
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

c

Instantia
Solutio

no est vera. qz fortes e vera res. et ho inuenit sine forte. qz inuenit in platone. et in ho i forte no est alia res a forte. forte dicit q non est ide ho in forte et platone. Rudeo q supposito q vnitas specifica esset vnitas realis vt quida dicit. tuc oporteret q eade entitas realis ecr in forte et platone q esset vtriqz eadem. et tamen in platone ecr sine forte. et in forte sine platone. Vel supposita opinione. puta q qd ditas oim hoim esset vna idea separata. tuc fortes non diceret aliam rem ab illa idea. qz tuc fortes no esset homo si realiter differret ab illa humana quidditate. et tamen illa eade qd ditas inueniret in platone sine forte. qz fortes realiter differret a platone. Sic quis eentia diuina sit vera res. et paternitas sit vera res. et essentia sit in filio in quo no dicit esse pater/nitas. ex hoc no sequit nec conuincit inter paternitate et essentia realis differetia. quis conuincat quedam incouertentia. Sed fallacia conuincit esset si diceret. Ista no sunt adaequate et conuertibiliter ide. ergo no sunt realiter ide

Ad 5

Ad quintu nego minore. qz esse relationis no est esse nisi inqstum est ad esse. Et quia in comparatione ad eentiam relatio no adest. cuz no habeat reale ordinem oppositiois ad ipsas. ergo vt sic ipsum adesse transit in ipm esse diuine eentie. comparatione autem ad oppositum ipsa relatio adest. et vt sic ipsa adesse distinguitur et multiplicatur. et ideo in diuinis est vnicu esse totius trinitatis. licet ibi sint plura adesse. que tamen adesse no ponit numeru cu illo vnico esse eo q transeat in ipm.

Ad 6

Ad sextum dicendu q sicut supius pbau distictioe. xi. q. ij. articulo. i. p. expositioiu syllogismu nihil concludit necessario qn mediuz excedit et inadaequate se habet cu extremis. et qz eentia diuina excedit paternitate que est ides filiationi. a qua differt ipsa paternitas. id e.

Un p eandez forma pot pbari q pater sit filius p duas pmissas verissimas. quaru oppositu dicere est hereticu. vt pater in decretali supius allegata. Dica em sic. Hec eentia est hic pater. hec essentia est hic filius. ergo hic filius est hic pater. Cu igit conclusio falsa sit. et nullu peccatu sit in materia pmissaru. ergo peccatu est in forma syllogismi exposito. i. cuius forma consistit i hoc q mediuz sit hoc aliquid signatu. et tunc necesse est extrema coniungi. vt dicit in libro prior. illud autem quod excedit respectu excessi no est hoc aliquid sed q si quale quid. id est quid comune. Ad septimu dicendu q contradictoria pdicata pnt veri

Ad 7

ficari de eode fm alia et aliaz comparatione. Posset etia dici q eentia vt est ides pprietati relatiue no est comunicabilis. eentia em vt comunicata p modu generatiois est in filio. et ide realiter cu filiatione. et vt sic puta vt comunicata p generatione est i solo filio. et in nulla alia psona. eade eentia vt p inspiratione comunicata. est ide inspirationi passiu. et vt sic est in solo spū sancto. vt autē est fontana veritas siue ratio vltis diuine pullulationis. sic est in patre. et est ide paternitati. et vt sic non est i aliq alia psona. Posset etia dici q comunicabile et incommunicabile pnt ee ide realiter no adaequate. vt supius patuit i exemplis introductis. Ad octauu dicendu q pntitas et filiatione sicut sunt ide reali i diuina eentia re absoluta. sic etia re absoluta sunt ide inter se. no tñ ppter h sequit q sint ide inter se re relata. Ad nonu ddm q no e sile. qz no optet sp darenta ta distinctione i re quantu dam i roe siue in actibz rois. Ad decimu ddm q maior pntis e vera et pntis fallā. Est em vera i hoc q aut. qn aliq sunt ide alicui reali tuc non pnt differre nisi p ea q addit sup illud. sed e fallā i hoc q adiuigit q no possit ee maior dntia eoz inter se qz sit dntia illi addita ab illo in q puenit illud aduinctu no e vez nisi sit tal ordo et comparatio illoz q addit ad aliud in q puenit. q lis e ordo et comparatio illoz inter se. Sic em no est i pposito. qz pntitas ad filiatione habz ordinē reale et compat ad ipsam sicut ad suu oppositu. sed nec pntitas nec filiatione ad eentia habet ordinē reale nec opponit ei.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad. xij. nego minore. qz entitas relationis vt compat ad eentiam no fundat aliam vnitatem ab vnitatem eentie. Ad. xij. nego pntia Ad pbatione ddm q relatiuū fm ee no oportet q fm se totū sit i pdicamento relatiuū. qz implet fudamētū qd nccio e alteri pdicamētū. Ad. xij. nego fallitate pntis. Ad pma pbatione ddm huanitas xpi no est assumpta i vnitatem psonae verbi. sic q idēnce trāseat in psonā verbi. qz sic no maneret creatura. sed p tātō dicit assumpta in vnitatem psonae. qz sultē tal a psona verbi. et no habet ppriam psonalitatem. sed qz ppriam retinet naturā. ideo no dicit assumi in vnitatem nature. Ad. ij. patuit supius dist. v. cum illam materiam traxit. Ad

hij. ddm. q. psona referet. qz includit relatōem in comparatione ad oppositū. eēntia aut nō referet. qz quis dicat eandē entitatē quaz dicit psona. nō tñ dicit eā sed eandē comparatiōem.

Ad 15

Quantuz ad secūn

dū articulum. vtrum pprietates relatiua differat realiter a psona diuina. dico qz relatio seu pprietates diuina non differt realiter a psona diuina. Quia pprietates relatiua habet a psona diuina. sed psona diuina nō differt ab eo quod hz. cū sit simplex omīno. et simplex habens eōmē illud quod habet. vt ait Aug. xv. de trim. ca. vij. g. 7c. P. pprietates relatiue nō differūt realiter a diuina eēntia. ergo nec a psonis quas constituit. Antecedēs pz in articulo pcedētī. pbatō pntē. qz totum constitutum nō differt a pte constituēte nisi in qstuz includit alterā partē que distincta est ab illa Dato igit qz vna ps non sit distincta ab altera parte. iam ipm totū a nulla eius parte poterit distingui. Cū si materia et forma nullā haberēt inter se realē dntiam. tūc totū constās ex materia et forma nec differret realiter a materia. nec a forma. Sed pncipia constitutiua seu constitutiua diuine psonē sunt veritas et pprietates. q cum inter se nullo modo realiter differāt. nec a tota psona poterūt differre. Sed ptra hāc pclusionē fuit opinio Hilberti porretani de qua opinione dicet i sequētī articulo. Probat aut illa opinio qstuz ad pntem articulū sic. Idē nō constituit seipm. sed vt pceditur a nobis pprietates constituit psonaz. g non erit idē realiter cum psona. P. q sunt idem realiter illa psonicāt eisdē pdicatis realiter. sed psona patris generat. g paternitas generaret psona filij est incarnata. ergo filiatio esset incarnata. Nec oīa et multa similia sunt incōueniētia. ergo 7c. P. omne qd relatiue dicit ē aliquid excepto eo qd relatiue dicit. vt ptz p Aug. in li. de trimi. sed psona est illud qd relatiue dicit. ergo relatio erit aliqd excepta psona q relatiue dicit. P. illud quod cuz altero realiter puenit. et ab eodē realiter differt. h non pōt esse suū pncipiū distinctiū. sed psona patris puenit in veritate realiter cuz filio. et differt pntitate realiter ab eo. ergo psona patris nō est paternitas q est suū pncipiū distinctiū. Minor patet ex fide. Maior probat. qz si eēt suū pncipiū distinctiū. tunc

setoto distingueret ab illo. et psequens i nullo reali posset conuenire cuz eo. P. si psonis notio esset psona. tunc vel eēt psona pducta vel nō pducta. si pducta: tūc nō posset conuenire patri. si nō pducta. tūc nō posset conuenire filio. quoz vtrūqz est simpliciter falsū

Sed illa nō cōcludūt. Quia sicut ppter omnimodā simplicitatē q est in diuina veritate est realiter idē quod deus. sic ppter omnimodā simplicitatē psonē diuine cū sit eque simplex sicut natura. pater est idē realiter qd paternitas. et qlibet alia diuina psona ē idē quod sua psonalis pprietates. et idē cōsēdū ē de alijs duabz notionibz. pura de innascibilitate que ē idē qd p. et cōi notioe que est idē patri et filio. eo qz vtrūqz sit cōis. Ad primū ddm qz quis inter constituens et constitutū semp pcer nat aliqua dntia. tñ qñ constitutū intelligit eē simpliciter simplex. tūc illa dntia nō ē realis. sed sufficit qz sit rationis. et p hoc ad maiorem cum dicit. idē nō constituit seipm. veruz est idē re et rōne. Nūc autē ita est qz inter psonā et eius pprietatē dntia rōnis dari pōt. 7c. Ad scdm qz maior nō est vtrū vera. quia quis aliqua sunt idē realiter. tamē ppter aliū et aliū modū se habendi. vel ppter aliū et aliū modū significādi. aliquid vere pōt affirmari de vno quod tamē vere negat de altero. Si em daretur vna linea circularis. tunc cilius lineae cum sit in diuisibilis fm latitudinē curuitas. conuexitas et concauitas necessario essent idē realiter. et tamē illa curuitas ita esset extrinsecus conuexitas q nō esset cōcauitas. et intrinsecus ita esset cōcauitas q nō conuexitas. Et si illud repitur i creaturis aliquibz ppter eozuz aliquale simplicitatē. quāto magis est pcedendū in psonis diuis. quaz simplicitas oīs creature simplicitatē in infinitū excedit. Ad terciū dicendū qz p illud dictū nō intelligit Aug. qz i diuinis sit aliquid realitē differēs ab eo quod relatiue dicit. sed sufficit fm Aug. qz differat rōne. quia ipse met ait qz simplex ē quicqd habet. et fm eundē Aug. psona ē eque simplex sicut natura Ad qrtū nego maiore. Ad pbatōem nego pntiā. qz quis illud tale sit realiter idē quod suū pncipiū distinctiū. tamē ita distinguit suū pncipiū distinctiū. q nō distinguit setoto vel seipso. et hoc ppter differentia rōnis que pccernit inter ipm et suū pncipiū distinctiū. et propter aliū et aliū modū se habendi conuenientē eidē rei put habet rationē pncipiū distincti. et put habet rationē totius distincti.

Extra Gilbertum

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

m alia et alia comparatione... qz cōmā vt est idē psonis... omniū dntia eēntia... oīū generatiōis est in filiatiōne... cōmā psona vt ratiōis est i solo filio... dē eēntia vtrūqz psona... psonam psonae... vt autē est fontana... psonae pullulatiōis... gaterman. et vtrūqz... Posset etiā dīca qz cōmā... icabile pnt eēntia... psona patris i eēntia... ocauā dicit qz psona... e idē realitē i diuina eēntia... absolute sunt idē... qz sunt idē inter se... q nō ē ille. qz nō eēntia... onē i re quantā dicitur...

di. Hilberti

Ad 5 Ad quintū ddm. q̄ illa diuisio ē insuffici-
 ens. qz̄ communis notio nec est p̄cise p̄sona pdu-
 cta nec p̄cise p̄sona nō producta. sed est vtra/
 qz̄ simul. Nam put est in patre sic est realiter
 p̄sona nō producta. put s̄o est in filio sic est ve-
 re & realiter p̄sona producta.

Artic' 3 **Quantū ad terciū**

articulū. vtz̄ pprietates diuine sint in eētia
 Lōclo 1 2 in p̄sonis. pono duas cōclusiones. P̄ua est
 1 qz̄ pprietates relatiua est in eētia diuina. Qz̄
 omnis realis relatio est in suo fundamēto. s̄z̄
 pprietates relatiua in diuinis est realis relatio
 cui⁹ fundamētū est ipsa eētia diuina. vt tra-
 dit eōis doctrina. ergo r̄c. P̄. q̄ncūqz̄ aliq̄
 2 p̄currunt ad cōstitutōem alicui⁹ quoz̄ vnū se
 se h̄z̄ vt p̄ncipiū p̄p̄riū & distinctiuū. alteruz̄
 s̄o vt p̄ncipiū cōe & nō distinguēs. tūc sp̄ p̄n-
 cipiū p̄p̄riū & distinctiuū intelligit aliq̄ mō in-
 esse ipsi p̄ncipio cōi. S̄z̄ relatiua pprietates et
 diuina eētia sic p̄currūt in diuina p̄sona. qz̄ p̄
 pprietatē p̄sona distinguit ab alijs p̄sonis. &
 p̄ eētiam p̄uenit cū eis. ergo r̄c. Forte di-

Instantia

Solutio

Lōclo 2

ct̄. si paternitas eēt in diuina eētia. tūc diuī-
 na eētia formaliter esset pater. Cōsequētia
 p̄z̄. qz̄ forma inexistens alicui formaliter de/
 nominat ip̄m. Sed falsitas p̄sequētis patet
 qz̄ tūc eētia generaret. nā omne qd̄ ē forma-
 liter pater hoc generat vel genuit. opposituz̄
 aut̄ istius ostēsum est sup̄ius. Et eodē mō se-
 quit̄ qz̄ eētia diuina denotet a filiatiōe filius.
 & sic eētia erit genita. q̄ oīa sup̄ius sūt repro-
 bata. R̄ideo qz̄ relatio originis non deno-
 minat fundamētū. sed t̄mō suppositū. An
 etiā i creaturis actus originis pura generare
 nō pōt p̄uenire nisi supposito. id̄ relatio origi-
 nis pura p̄nitas nō denotat potētā genera-
 tiuā q̄ est eius fundamētū. s̄z̄ solū suppositū.
 potētā em̄ generatiua nō dicit pater. sed sup-
 positū generās. Relatio igit̄ diuina cū sit i es-
 sentia sicut i fundamētō cōi. nō denotabit eam
 formalr̄. licet i abstracto p̄dicatōe idētica q̄li-
 ber diuina pprietates p̄dicet de eētia. S̄cōa
 Lōclo 2 cōclō ē qz̄ relatiue pprietates i diuinis sūt i perso-
 nis. Qz̄ illud qd̄ se h̄z̄ p̄ modū p̄ncipiū for-
 malr̄ cōstitutū h̄ ē eo qd̄ formalr̄ cōstitutū p̄
 ip̄m. sed pprietates relatiua i diuinis ē illud qz̄ p̄
 p̄sona diuina ē eētia cōdicabili & p̄sonali formalit̄
 cōstitutū. q̄ r̄c. Maior p̄z̄. p̄bō minorē. qz̄ illa
 p̄sona diuina formaliter cōstitutū quo ab alia
 diuina p̄sona p̄cise distinguit. sed pprietate p̄so-
 nali p̄sona diuina ab alia diuina p̄sona p̄p̄e

distinguit. Illa etiā minor satis p̄z̄ ex dictis
 sup̄i disti. xxvi. P̄. illud qd̄ a sanctis dicit̄
 adorandū in p̄sonis diuis hoc est in p̄sonis
 diuis. sed in p̄fatōne de trinitate (& videt esse
 dictū Gregorij dicit̄. & i p̄sonis pprietates. &
 in eētia vnitas. & in maiestate adoret equa-
 litas. forte dicitur qz̄ si in persona diuina
 esset pprietates relatiua. vel illa relatio esset de-
 us. vel nō esset deus. Si esset deus. tunc non
 possit distinguere p̄sonam diuinā a p̄sona di-
 uina. cui⁹ oppositū tu assumis in p̄batōe p̄ri-
 merationis. Si nō. tunc p̄sona diuina esset
 composita ex deo & ex non deo. quod eēt extre-
 ma & maxima cōpositio. cui⁹ oppositū sup̄i
 est assumptū cum dicebat. qz̄ p̄sona diuina ē
 simplr̄ simplex. P̄. p̄tra ambas cōclusiones
 pōt argui simul sic. Sicut se habet inesse ad
 p̄ se eēt. sic se habet ad aliud esse ad inesse. sed
 qz̄ accidentis eēt esse inesse. vt patet. iij. metab.
 ideo accidenti repugnat p̄ se esse. ergo qz̄ rela-
 tionis eēt esse ad aliud eēt. vt patet. v. metaph.
 & in libro p̄dicamentoz̄. ideo videt qz̄ relatiōi
 repugnet inesse. Illud potuit eēt motiuuz̄
 Gilberti porretani. qui posuit relationes di-
 uinas nec esse p̄sonas nec eēt in p̄sonis. sed po-
 suit eas afforis assistētes ipsis p̄sonis. Et
 forte etiāz̄ illo motiuo mouebat. Quia illud
 qd̄ fm̄ sui naturā ē quedā dependētia. h̄ nec ē
 illud nec ēi eo qd̄ totalr̄ independēs ē. sed rela-
 tio fm̄ sui naturā ē qdā dependētia. cū s̄m̄ eēt
 sit ad aliud eēt. & t̄ā eētia diuina ē totalr̄ inde-
 pendēs qz̄ etiā diuina p̄sona. q̄ relatio nec ē p̄so-
 na nec eētia. nec poterit eēt eētia nec in p̄so-
 na. q̄ r̄c. Cōtra illā cōclōem etiā fuit p̄posi-
 tin⁹ q̄ dixit qz̄ relatio diuina ē idē oīno qd̄ p̄so-
 na. sed nō ē i p̄sona. cui⁹ r̄o eēt potuit. Quia vt
 p̄z̄. iij. phicoz̄. idē nō ē i seip̄so. sed relatio di-
 uina ē idē oīno tam eētie qz̄ p̄sonis. q̄ nec po-
 terit eēt in eētia nec i p̄sonis. qd̄ ē v̄trāqz̄ cō-
 clusionē. P̄. om̄e qd̄ ē in altero est in eo fm̄
 aliquē modū eētendi in. assignatū p̄ p̄m. iij.
 phicoz̄. sed fm̄ nullū illoz̄ modoz̄ possum⁹
 dicere relationē eēt in eētia diuina vel in p̄so-
 nis. q̄ r̄c. Maior p̄z̄. Maior declaraf̄ p̄ indu-
 ctionē. Un⁹ em̄ illoz̄ modoz̄ ē sicut spes i ge-
 nere. ali⁹ eē cōuerso sic gen⁹ i sp̄e. Terc⁹ sic for-
 ma accēntal̄ ēi subiecto. Quart⁹ sic locatū i lo-
 co. Quit⁹ sicut forma s̄balis i eo cui⁹ ē forma.
 Sext⁹ sicut rex in regno. Septim⁹ sic res i fi-
 ne. S̄z̄ n̄llo illoz̄. v̄ij. modoz̄ relatio diuina ē i
 p̄sonis v̄l i eētia diuina. q̄ r̄c. Ad p̄mū dice-
 dū qz̄ illa relatio ē de⁹. & cū dicit qz̄ tūc nō disti-
 gueret. dico qz̄ licet nō distinguat vt est deus

Instantia

Porretanus

Propositus

Solutio Ad i

qz vt sic nō habet oppositam oppositionē. tñ
 distinguit vt habet rationē erumpentis origi-
 nis. qz vt sic vel erūper vt origo actiua. t tunc
 seipsa distinguit ab origine passiuua. t distin-
 guit psonam quā constituit a psona cōstitu-
 ta origine passiuua. vel econuerso erumpit vt
 origo passiuua vt passiuuz licet accipe in diui-
 nis mō quo dicimus generationē passiuā eē
 in filio. t spirationē passiuam eē in spūsancto
 sic distinguit econuerso seipsa ab origie acti-
 ua. t distinguit psonam quā constituit a per-
 sona constituta origine actiua. Ad secundū
 dū nego maiorē. qz illud quod ad aliud ē eri-
 am inest. licet nō semp p modū accidentis in-
 sit. Ad terciū dicendū qz minor nō est vera
 q̄tum ad hoc qz relationē dicit fm se eē depen-
 dentia. Ad pbationē dicendū. qz quīs suum
 eē sit ad aliud eē. hoc tamē nō arguit depēde-
 tiam nisi rōne impfectōis fundamenti ipsius
 relationis vel suppositi quod ipsa relatiōe re-
 fert. sed diuine relationis tā fundamentū qz
 suppositū quod ipsa refert sunt infinite pfecti-
 onis. ergo ipm ad aliud eē diuine relationis
 nullam penitus dicit dependentiā. rōne cui⁹
 relatio nō possit eē tam in eēntia qz in psonis.
 quīs aliter t aliter. qz in eēntia est vt in fūda-
 mento. sed in psona vt in relatiuo seu in sub-
 iecto quod refert p ipsam. Propter qd etiam
 ipsa relatio diuina eēntiam diuinā nec teno-
 minat. nec constituit. nec distinguit. psonaz
 dō denominat. constituit t distinguit. Ad
 quartū dicendū qz quīs res finita non possit
 eē in seipsa. tamen res infinita sub vno mo-
 do vel vna ratione considerata potest eē in se
 ipsa sub alio modo vel alia ratione accepta.
 Ad quintū nego maiorē. qz sicut ait Dila-
 rius. t habet in lra distinctōis sequētis. s. di-
 stin. xxxij. nō ē humano sensu de deo loquen-
 dū. Si q̄s tñ hic aliquo mō veller assilare il-
 lis modis positis ab Aristō. tunc posset dici
 qz eē diuine relationis in psona aliquo mō as-
 similat hoc modo eēndi in assignato ab Ari-
 storele. qz sicut forma substāntialis rē cui⁹ est
 forma determinat t distinguit. sic etiā relati-
 ua p̄prietat determinat t distinguit psonam
 diuinā. Propter qd ait Dam. li. iij. ca. vi. de
 his diuis p̄prietatibz. qz sunt characteristice
 determinatiue vel distinctiue hypostasialis nō
 nature. Sed modus quo sūt in eēntia nō p̄-
 bñ reduci ad aliquē illoz modoz Arist. nisi
 valde large accipiat ille modus quo formam
 accidentale dicit inesse extendēdo modū illū
 p omī eo qd est in aliquo sicut i fundamento

Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5

etiam qualitercunq; dicto. scz accidentalivel
 substantiali.

Quātus ad quartū

Articls 4

articulum. vtrum nō obstāte qz p̄prietates
 diuine differant ab eēntia diuina sola ratiōe
 possimus saluare qz p̄prietates inter se realiter
 differant. t psonal faciant realiter differre. di-
 co qz quīs illa que perit ille articulus multū
 intellectum humanū transcendāt. tamē bre-
 uiter me expedien do dico qz illa sunt duo cō-
 possibilis. Ad cuius intellectū est sciendū
 qz cum relatio realiter sit quidam ordo. ergo
 prout relatio compat respectu illius respectu
 cuius fm suam rationē formalē habet reales
 ordinē. tunc ab illa seipsa realiter distinguit.
 t si quid talis relatio formaliter constituit. h
 facit ab illo formaliter t realiter eē distinctū.
 Sed put compatur ad illud respectu cui⁹ si
 ue ad quod nō habet realem ordinē. tunc nec
 seipsa ab illo distinguit. nec respectu illius il-
 lud quod constituit facit eē distinctū. Sed re-
 latio diuina ad suum oppositū habet realem
 ordinē. ad eēntiam vero diuinā nō habet rea-
 lem ordinē. ergo seipsa realiter distinguit ab
 opposita relatione. t distinguit realiter sup-
 positum p ipsam constitutū a supposito con-
 stituto p relationē sibi oppositā. ab eēntia ve-
 ro diuina differt sola ratione formalī t nō re-
 aliter. nec p consequēs suppositū qd constituit
 it distinguit ab eēntia distinctione reali. s. so-
 lum mō distinctōe rōnis. Et illa est intentio
 fratris Egidij circa illā. xxxij. dist. vbi valde
 plix tractat illā materiā. Ad argumentū
 p̄ncipale nego minorē. qz ppter aliā t aliam
 comparōem manēte eadē entitate reali in ali-
 quibz rebz variat rō quidditatis. t idō argu-
 mentū nō pcludit intentū. Alia inuenit ta-
 lis solutio. Potest dici qz qd ditas potest du-
 pliciter accipi. Uno mō p natura rei. Alio mō
 p ratione formali ipsi⁹ rei. Primo mō minor
 est falsa. quia si sic p̄prietat t essentia differ-
 rent quidditatiue. tunc differēt naturaliter.
 Sed secundo modo maior est falsa. qz pro-
 pter aliā t aliam comparōem manente ea-
 dem entitate reali in aliquibus rebz variat
 ratio formalis eiusdem rei. sicut patet per ex-
 empla que etiam in rebz creatis superius in-
 trodixi.

Nota val
 de

Ad p̄nci-
 pale argu-
 mentum.

Distinctio tricesimaquarta.

Predictis ē ad

ijciendū. Sic m̄r compar pso/
nas ad eētā. Et diuidit i duas
pres. Quia p̄mo ptractat h̄mōi comparōes
Secūdo ptractat diuinoꝝ qualdā speciales
habitudines. ibi. Sic considerandū. Quan
tū ad p̄mū est sciendū q̄ ex comparōe eēt/
tie ad p̄sonas est int̄ctio magistri ostēdere es/
sentia diuinā eē idē realr cum p̄sonis. Diui/
dit ḡ ista ps i tres pres. Nā p̄mo oñdit quō
quidā ḡ iā dictā veritatē arguit. Sc̄do ostē
dit q̄ tales sc̄pturas sacras nō itelligūt. Ter/
cio ostēdit q̄liter rōnes eoz deficiūt. Secun
da ibi. Hoc quidā dicūt. Tercia ibi. Ad na/
turaz ergo rez. Sequit illa ps. Sic cōside
randū rē. Et diuidit i duas. Quia p̄mo ma
gister quorūdā terminoz diuinoꝝ habitudi
nes manifestat. Sc̄do q̄ dixerat breuiter rer
capitulat. ibi. De sacramento vnitat̄. Prima
in duas. Nā primo oñdit quō quidā termi
diuis fm vsū loquētū p̄dicant obliq̄. Se
cūdo quomō quidā p̄dicant transumptiue.
ibi. Preterea sciendū. P̄ia i tres. Nāz primo
manifestat h̄mōi p̄dicatōes. Sc̄do insinuat
quorundā ḡmuniū seu eētialiuū appropria/
tiones. Et tercio tenorat quō circa hoc nomē
homouision q̄nq̄ fuerūt heretice receptōnes.
Secūda ibi. Ex p̄dictis constat. Tercia ibi.
Hoc nō est p̄mittendū. Circa istā dist.
xxiiij. quero hāc questionē.

Vtruz p̄sona diuina differat realiter
ab eētia diuina Et videt q̄ sic. qz
q̄ in nullo realiter differūt sine quocū
qz vnū est conceptibile r̄ alter. sed eētia di/
uina est c̄ceptibilis sine relatione. sicut patet
de conceptibus p̄sonum r̄ iudeoz. r̄ persona
cū sit relatiua nullo modo potest c̄cipi sine re
latione. ergo aliqua realis d̄ntia est inter eēt
tiam r̄ p̄sonam in diuinis vt videt. Con/
tra. in qcūqz natura intellectuali supposituz
natura sūt oīno idē realr. i illa p̄sona r̄ eētia
nō p̄nt differre realiter. sed nō solū fm theo/
logos. verumetiā fm omnes p̄hos i x̄o siue
in prima intelligētia suppositū r̄ natura sunt
idē realiter. Sic breuiter pbato quattuoz
c̄clusiones. Primo q̄ i diuis p̄sona ab es/
sentia nō differt re absoluta. Sc̄do q̄ non
differt re relata. Tercio q̄ differunt ratione
Quarto propter aliqua dicta m̄r in ista
dist. xxiiij. ostendā q̄ nō obstante predicta
om̄imoda simplicitate diuina. multa tamen

transumptiue ex creaturaz similitudine dici
p̄nt de deo.

Dico ergo prio q̄ Lōdo

p̄sona diuina nō p̄t differre ab eētia p̄ aliqd
absolutū. Qz cū eētia diuina sit i q̄libet diuina
p̄sona. si p̄sona diuina distingueret ab eētia
p̄ aliqd absolutū. cū h̄mōi p̄ncipiū distinc/
tū eēt i p̄sona q̄ p̄ ipm distingueret. h̄mōi
p̄sona eēt p̄stata ex duobz p̄ncipijs absolutis.
z p̄ p̄ns nō eēt deus. q̄ vt p̄z. r̄ij. meth. ē actus
simplicissim⁹ r̄ purissim⁹. vñ em̄ illoꝝ p̄nci
p̄ioꝝ n̄ctio eēt i potētia ad alter. quod repu/
gnat actu puro. P̄. q̄quid re absoluta dif/
fert ab eētia diuina h̄ nō ē deus. igit p̄sona di
uina nō eēt de⁹. c̄ntia p̄z. p̄batio ancedēt. Nā
illud qd re absoluta d̄nt a diuina eētia. h̄ vi
det existere i alia natura a natura deitatis. P̄
oē qd ē. aut ē creatura. aut creatrix eētia. igit
tale absolutū vel eēt creatura. r̄ tūc nō possz eē
i p̄sona diuina. nec p̄ p̄ns ipsam distingueret
a diuina eētia. vel eēt creatrix essentia. r̄ tunc
s̄lr nō distingueret p̄sonā ab eētia. qz tunc
distingueret a seipso. P̄. illud absolutū vel
eēt vltimus finis oīm. r̄ tunc nō posset differ
re a diuina eētia. quia ipsa est vltimus finis
oīm. implicatio etiā p̄radictionis eēt plures
ponere vltimos fines. vel esset ordinatuz vel
ordinabile ad fines. r̄ tunc esset creatura. nec
p̄ p̄sequens posset esse in diuina p̄sona. indige
ret em̄ causa ipm ordināte ad finem. qd sim/
pliciter repugnat diuine p̄sonē. P̄. si diu/
na p̄sona a p̄sentatē absolutā differret a diu/
na eētia. tunc vel ipsa diuina eētia esset for
ma illius absolute entitatis qua p̄sona diuina
differret ab eētia. vel informaret ab ea. s̄z cō
sequēs ē fallum. qz cum diuina eētia sit pu/
rus actus r̄ ens simpliciter simplex. ergo nec
p̄t informari nec informare. Nā quicqd in
format vl̄ informat est saltē cōponibile huic.
nec p̄ p̄sequēs poterit eē purus actus vel ens
simplr simplex. Cōsequētia p̄z. Nam fm cō
mentatorē quecūqz sunt in eodē. vel vnuz se
habet ad alterū vt actus. vel vt potentia. et p̄
p̄sequens vel vt informās vel vt informatū.

P̄. quādōcūqz aliqua absoluta distiguū
tur in eodē. tunc indigēt causa supiori diu/
gente. igit esset aliquid supius diuina eētia
diungēs ipsam cū tali absoluto in eadem p̄so
na. P̄. b̄tus Bern̄. in concilio remensi con
tra Gilbertū porretanū qui dixit q̄ deus non
erat deitas. occasione accipiens ex hoc q̄ di

[Marginal notes in a smaller hand, partially legible. Some words like "Lōdo" and "Dico" are visible.]

perat psonā diuinā realiter differre a deitate. arguit sic. Si deitas est aliquid. aut est idem quod de^o. aut aliud. Si ē idē. tūc habet ppo/ sitū dē. Si ē aliud. tūc aut ē aliqd mai^o deo. aut min^o. aut egle. Nō p̄mū. qz deo nihil po/ rest ē maius nec etiā cogitari. Nec scdm. qz tūc deo derogaret ex hoc qz haberet deitatem. Nec terciū. q̄a tūc essent plures dī. Siceo/ dem modo posset argui in pposito. Propter iam dictā etiā rationē factā a Bernardo. sup̄ dictus Hilbertus reuocauit suum errorem in remēti concilio. put recitat Innocēti^o q̄rtus.

Secundo dico qz

psona diuina nō differt ab eētia re relata. Qz si sic. tūc relatio diuina realit^r differret ab eētia diuina. qz ppter qd vniū qd qz tale z ipm mag^o. falsitas v̄ntis patet. q. p̄ma p̄cedēti Est etiāz p istis duabz cōclusionibz determinatio v̄lis concilij extra de sum. trini. et fide carho.

Sed p̄tra illaz cōclusionē possent multa ad duci ex illis. xv. rōnibus adductis in qōne p̄ rime p̄cedēti. z sp̄aliter tres p̄batōnes addu cte p. xiiij. rōne. Sed qz ad oia illa ibi m̄di. ideo ad p̄ns dimittant^r.

Tercio dico qz per

sona diuina differt ab eētia diuina rōe. Qz oē supposito includēs aliqd i sua ratiōe formali qd formal^r rōe sue nature nō includit ad minus optet qz a sua natura differat fm ratiōe si nō differt fm rē. s; qdlibet diuinū suppositū i sua rōne formali includit rōem relatiōis. puta eē ad aliud. cū ipm i eē suppositiū zstituit rela tōe siue relatiua p̄prietate. q̄ qd rō relatiōis nō includit i rōe eētie. vt patuit i. q. p̄cedēti. igit cū nō differat realit^r ab eētia. vt p̄bauit i. r. ij. cōclusiōe. necesse ē qz differat rōe p̄. a q̄cūqz differt p̄ncipiū zstitutiū alicui^o ab eodē d̄rē illud qd ē zstitutiū p̄ ipm. s; p̄petas relatiua q̄ ē p̄ncipiū zstitutiū diuine p̄sone differt rōne ab eētia. ḡ z p̄sona.

Quarto dico qz nō

obstante p̄dicta simplicitate dei. puta qz nul/ la realis diuersitas pōt esse in deo. multa ta/ men noia p̄prie significātia res mixtas z cor/ porales similitudinariē et transumptiue po/ terunt de deo dici. Quia vt dicit in topicis. Omnes transferentes fm aliquā similitudi/ nem transierunt. Sed om̄is creatura aliqua

liter assimilāt deo. qz ipsum imitat^r sicut exē/ platum suum exemplar. z ideatū suam idēā. vt infra patebit. P. om̄e continēs aliquas p̄fectiones potest denominari p̄ eas. vel pro/ p̄rie si formaliter cōtinet eas. vel metaphori/ ce seu trāsumptiue si eminētē continet eas. Sed deus oim creaturaz p̄fectionē cōtinet. aut formaliter aut eminētē. vt patuit sup̄ius ergo ab om̄i creatura poterit nomiari. et si nō sp̄ p̄prie tū trāsumptiue. Propter h̄ ait aug. qz deus dicit leo. petra. lapis angularis. z cete/ ra h̄mōi p̄ similitudinē nō p̄ p̄prietatē. P̄ ille trāsumptiue locutiones de deo multū sūt nobis necie. qz quāto minor est p̄portio intel lectus ad intelligibile. tanto magis est neces/ se vti similitudinaria declaratōe. vt p̄ ipsam similitudinē veniamus ad noticiā veritatis. sed obiectū diuinū maxie excedit n̄m intelle ctū. qz sicut se habet oculus noctue ad lucē so lis. sic se h̄z aie nostre intellectus ad ea q̄ sunt manifestissima i natura. vt dicit. ij. metaph. Ipse em̄ lucē inhabitat inaccessibile quē nul lus hoim vidit nec videre pōt. i. ad 2° hi. vi. ḡ necesse est nobis vti metaphoricis z trāslū/ priuis quo ad deū appellationibz. Propter h̄ ait Dyoni. i. de angelica hierarchia. Non em̄ est possibile aliter nobis lucere diuinū radium nisi varietate sacroz velaminū anagogice cir cumuelatū. Sed p̄tra illud occasione p̄ce dentū cōclusionū pōt instari. Quia pur^o act^o nō videt habere aliquā similitudinē cū eo quod eētialiter h̄z admixtā potentiā. Sed deus ē pur^o actus. z ois corp̄alis creatura habet eēt rialiter admixtā potentiā puta p̄mā materiā q̄ est pura potētia. vt patz. i. phisicoz. ipsa em̄ substantificat p̄ posse. z potētia ē e^o diuina eētialis seu subalis. vt dicit z men. i. d̄ suba orbis Lū igit oēs trāferētes fm aliquā similitudinē trāferāt. videt qz nullū nomē v̄cz illaz rez corp̄aliū sibi possit p̄petere trāsumptiue. P̄ illud qd est oim simplex nullā videt h̄re sili tudinē cū se simplr zposita. sed de^o est oimino simplex. cū in supposito diuio nulla sit oimno real^r distinctio. z suppositū in eo realiter sit idē qd natura. vt patz p̄ p̄dicta. ois aut corp̄al cre/ atura ē simplr zposita. ḡ zc. P̄ similitudo est rez d̄ntiū in eadē qualitas. vt patz. v. meth. sed in deo nulla est qualitas. qz fm August. v. de trinitate ca. i. deus dicit bonus sine qua/ litate. P̄ illud non videt nobis congru/ um aut expediens quo hominibus idolatrie perhibetur occasio. Ille transumptiōnes vi dentur esse huiusmodi. Quia ex hoc qz deus

ico ergo prio
ia nō pot dicitur ab eētia
Quia em̄a diuina sūt dicitur
psona diuina dicitur p̄prie
solūti. cū h̄mōi p̄prie
i p̄sona qz p̄ ipm dicitur
z sicut ex dicto p̄prie
nō ē rōe qz v̄ p̄ p̄prie
sunt p̄prie. v̄ p̄ p̄prie
cio eēt i potētia ad alit
tu pur^o p̄prie
eētia diuina h̄ nō ē rōe
ē rōe. q̄mā p̄ p̄prie
d̄re absolute d̄m dicitur
tere alia natura a natura
aut creatura. aut creatura
olūtū vel eēt creatura. rōe
diuina. nec p̄ ipm
eētia. vel eēt creatura
d̄linguet p̄sonā ab eētia
p̄teret a seip̄s. p̄ d̄m
mus finis oim. rōe nō p̄
uina eētia. quia ipm
plicatio etiā p̄prie
e v̄ltimos finis. vt d̄m
abile ad finē. rōe eēt
quens possit esse i diuina
in causa ipm ordinat ab ipm
ter rep̄gnat diuinitate.
sona p̄ p̄prie absolute d̄m
ma. tūc. vel ip̄a diuina eēt
lius absolute eētians q̄p̄
ret ab eētia. vel informā
s̄ fallum. qz cum diuina
ctus z ens simplici rōe
informari nec informari.
ar vt informat est sicut
z sequēs potētia ē p̄prie
de simplex. z sequēs
canoē quecūqz sunt in eō
z ad alterū vt actus. vel
mens vel vt informā
s. quādoctis aliqua absolute
in eodē rōe. indiget eēt
z. igit esset aliquid sup̄
negis ipsam cū tali absolute
p̄ bonis. Bern. in eēt
Hilberti p̄prie rōe
tatis. occasiōi accipit

Lōtra
1
2
3
4

5
 Solutio
 Ad 1
 Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5
 Ad pnci-
 pale ar-
 gumentū.

De omni agn. leo vel lapis. posset aliq̄s incli-
 nari ad illa ut crederet aliqd̄ numis eē i illis
 et p̄ n̄ia adoraret ipsa. P. metaphorica lo-
 cutio cū sit poetica videt̄ intellectū obfuscare.
 et p̄ sequēs nō congruit sc̄ie q̄ est summe ver-
 nitatis manifestatiua. Ad p̄mū dicēdū q̄
 ibi est fallacia p̄ntis. Dato em̄ q̄ nō sit similitudo
 inter dū et creaturā corpalem ex pte po-
 tēne passiue. nō p̄pter hoc sequit̄ q̄ nulla simi-
 tudo ipsis p̄perat. q̄ multe sunt p̄fectiōes cre-
 ate etiā i ipsis rebz materialibz. rōne quarum
 possum⁹ hmōi similitudinē app̄hendere Ad
 sc̄dm nego maiorē eadē rōne q̄ negant̄ maio-
 rē p̄me rōis. Cū licet talia p̄bare possint q̄ i-
 ter dū et creaturaz nō sit plena similitudo. q̄
 tñ nulla sit similitudo hoc nō p̄uincūt Ad ter-
 ciū dicēdū q̄ rez similitudines magis attēdun-
 tur fm̄ species rez q̄ fm̄ genus. als̄ em̄ nō mi-
 nus essent similia albū et nigz q̄ p̄ueniunt in
 genere coloris q̄ albū et album que p̄ueniunt
 in specie. sed Aug. concedit p̄fectiōes simpli-
 citer esse i deo fm̄ rationē specierz. q̄uis neget
 eas eē in deo fm̄ rationē generis. Ad quar-
 tū dicēdū q̄ coipso q̄ transumptiue et nō p̄-
 prie sed soluz similitudinarie de deo dicunt̄ nota
 creaturaz. nō p̄hibet̄ sed magis prohibetur
 omnis occasio idolatrādi. q̄ omne verum si-
 gnū est falsum si gnaturz. imago em̄ seu simili-
 tudo herculis nō est hercules. quia si esset her-
 cules. tūc nō esset vera imago herculis. quia
 fm̄ dilariū sui ipsius aliquid imago esse nō
 potest. Et Hugo sup. ij. capi. angelice hierar-
 chie ait. q̄ signū veritas esse nō potest. quia ē
 veritatis signū. Ad quintum dicēdū. q̄
 p̄pter simpliciores qui nō sunt subtiliū ratio-
 nū capaces expedit sacra scripturaz vti simili-
 tudinibus tractis a creaturis. cuz ipsa sit sc̄ia
 que est omnibus cōis. Juxta qd̄ ait Aug. i. de
 trinitate. ca. i. Sacra scriptura puulis p̄gru-
 ens nulli⁹ generis rez verba vitauit. Itē si ve-
 limus possum⁹ dicere q̄ in hmōi metaphozis
 etiā purissimi possumus p̄ficere sensuz mysti-
 cū indagādo. et quasi testā hmōi verborz sub-
 tiliter penetrādo spūalis dulcedis nucleū re-
 q̄rētes Ad argumētū p̄ncipale nego maiorē
 q̄ coipso q̄ vnuz hz ordinē ad aliqd̄ ad qd̄ al-
 terz nō ordinat̄. q̄uis inter se reali⁹ sint idē. tñ
 vnū q̄tū ad sui p̄ceptuz coertit̄ aliqd̄ quod
 alterz non coertit̄. Posset etiā dici q̄ phi-
 p̄ceperunt eēntiam diuinā imp̄fecte et incōfus-
 se et nō distincte.

Distinctio tricesimaquinta.

Cumque supra

Disseruim⁹. Postq̄ m̄gr̄ huc
 usq̄ determinauit de his q̄ deo
 p̄ueniūt fm̄ intrinsecas p̄fectiōes. hic vltim⁹ vsq̄
 q̄ ad finē p̄mi libri determinat de his q̄ nō solū
 deo p̄ueniūt ad intra. verū etiā sibi vident̄ cō-
 p̄tere fm̄ extrinsecas opationes. Nec aut̄ sūt
 tria. s. sc̄ia. potētia et volūtas. Et fm̄ h̄ residua
 ps̄ ist⁹ p̄mi libri diuidit̄ i tres pres. Nā p̄mo
 tractat de dei sc̄ia. Secdo de potētia. Tercio de
 diuine volūtat̄s efficac̄ia. Secda ps̄ incipit
 distinctione. xliij. ibi. Nunc de omnipotētia.
 Tercia dist. xlv. ibi. Jaz de volūtatē. Prima
 in duas. Nam primo agit de sc̄ia dei genera-
 liter. Secūdo in compatiōne ad rationalem
 creaturam specialiter. Distin. xli. ibi. P̄desti-
 natio vero de bonis. Prima in duas. Nā p̄-
 mo determinat de sc̄ia dei fm̄ se. Secundo
 tractat de ea compatiue. Dist. xxxvi. ibi. So-
 let hic q̄ri. Prima i tres. Nā p̄mo m̄gr̄ p̄mit-
 tit ea de q̄bz vsq̄ ad finē ist⁹ p̄mi libri intēdit
 facere mētionē. Secdo oñdit sc̄ie dei multipli-
 cē fore acceptiōem. Et tercio de dei sc̄ia mouet
 questionē. Secūda ibi. Sciendū est q̄. Ter-
 cia ibi. Sic p̄siderari oportet. Et hec in tres.
 Nam primo mouet questionē. Secūdo re-
 citat circa eam duplicē op̄inione. Tercio po-
 nit suam determinationē. Secūda ibi. Ad h̄
 autē. Tercia ibi. Ad hoc vtra moduluz. Et
 ista in tres. Nā p̄mo circa p̄dictā qd̄em det̄
 miāte isinuat suū p̄positū. Secdo isert triplex
 correlariū. ibi. Sc̄ia p̄o. Et diuidit̄ i tres p̄-
 tes. fm̄ qd̄ tria infert correlaria. In q̄z p̄mo
 cōcludit oia ab eterno fuisse a deo sc̄ita. In se-
 cundo q̄ oia ab eterno fuerunt in dei sc̄ia. In
 tercio q̄ omnia sunt deo p̄ntia. Secda ibi. Ipe
 aut̄ oia. Tercia ibi. Inde ē q̄ omnia. Luca
 h̄ac dist. xxxv. quero.

Vtrum primū obiectū diuine cognitōis
 sit ipa diuina eēntia. Et videt̄ q̄ n. q̄
 p̄m⁹ act⁹ cuiuscūq̄ potēne cognitue
 nō p̄t eē reflex⁹. sed si p̄mariū obiectū diuini i-
 tellect⁹ eēt diuina eēntia. tūc p̄m⁹ act⁹ d̄mi itelle-
 ct⁹ eēt reflexus. q̄ primariū obiectū diuine co-
 gnitionis nō potest eē diuina essentia. Ma-
 ior p̄z. q̄ actus reflexus p̄supponit actum re-
 ctū. Probo minorē. quia eēntia diuina est idē
 realiter quod diuin⁹ intellectus. et p̄ sequēs
 diuin⁹ intellect⁹ intelligēs diuinā eēntiā intel-
 ligit seipm̄. sed actus quo idem seipm̄ intelli-
 git videtur esse reflexus. ergo etc. Contra.

ab eentia sua. Si pmo mo. tunc nccio deus si
ue diuina eentia z creatura sunt apphensa vt
duo intellecta seu duo intuita. qd ille firmissi
me negat. Si scdo mo. tunc diuina intellectio
3 eēt falsa. qd est impossibile. P. ca que a deo
intelligunt cū assertōe dīctorioꝝ illa nccio
intelligunt vt multa intellecta. z nō vt vnuz
tm̄ intellectū. Illa pz. qz dīctoria pdicata n̄
pnt̄ intelligi eidē p̄tere fm̄ qz idē ē. Sz de
oꝝ creaturā itelligit vl̄ eē pductā vel eē pdu
cibilē. eentia ō suā intelligit oīno eē nec pdu
ctā nec p̄ducibilē. ḡ eentia suā z creaturam
nccio intelligit vt plura itellecta z nō vt vnū
4 tm̄. P. Si cognitio dei in solius sue eentie
intuitioe sisset. et vltorius ad nihil aliud
se extenderet. tūc deus nec posset eē vltor ma
lor. nec p̄mator bonoz. qd est p̄tra omnē ca
tholicā veritatē. Cōsequētia satis pz. qz oīni
no sisseto i solius sue eentie simplicissimo in
tuitu cū abnegatōe oīs extēsiōis sue cogniti
onis ad qd cūqz qd nō est sua eentia. tunc nec
bonū nec malū creaturē vt creatura est appre
henderet. z p̄sequēs talium nec p̄mator eē
5 posset nec punitoz. P. malū nullū equiua
lens habet in deo. maxie loquēdo de malo cul
pe. qd nec virtualiter nec formaliter p̄rinetur
in deo. Cū igit̄ deus cognoscat malū culpe cu
iuscūqz pctōnis. ḡ nō oīne quod deus cognō
scit de his q̄ sunt extra se cognoscat totaliter si
scēdo in illo eminet̄ plus qz equiualēti sicut
tu ponis. cū nō solum deus cognoscat bonuz
sed etiā maluz. iuxta illud Prouerb. xv. In
omni loco oculi dñi p̄templant bonos z ma
los Rationes etiā sue nō concludūt. Qui
libet em̄ catholicus vt ego puto habet soluere
illas rationes. nec magis sunt p̄tra nos qz cō
tra istū qui facit eas. Nā tacēdo de illa termi
natione obiectiua. et solūmodo ponēdo qz de
us cognoscat creaturaz. nō minus procedūt
ille ratōes qz adiungēdo pdictā terminatōez

Ad p̄mū igit̄ dicendū qz minor est falsa.
Ad p̄bationē dico qz noticia qua de creatu
ras intelligit non mutat̄ mutata creatura. q̄a
creatura nec mēsurat̄ nec causat̄. Ex sola igit̄
mutatione facta i creatura nulla mutatiōe fa
cta in dei noticia deus eandē creaturā quā qñ
qz cognouit creabile z non creatā. nūc cognō
scit esse creatā. qua desinēte esse itēz cognoscat
ipsam esse creabile. z quādoqz fuisse creatam.
Etiā illa probatio est p̄tra illū doctozem.
qz ipse in distinctōe. xxxvi. q. i. articulo. ij. di
cit. qz sciētia nostra nec requirit qz res scita sit
in se. nec vt habeat eē in suis p̄ncipijs. quia

sciētia abstrahit tam ab esse actuali ipsius sci
bilis qz ab eē eius potenciali. Et sic sciētia nō
stra haberet maiorē stabilitatez qz noticia dei
si noticia dei ad res creatas quiscūqz secūda
rie terminata mutat̄ ad mutatiōē rerū. sicut
assumit in p̄batione illius minoris. Ad se
cundū dicendū qz deū pfici creatura coefigen
ter potest dupl̄ intelligi. Uno modo qz deus
coefigat creaturā q̄tum ad p̄prium esse ipsi
us creature. Alio modo q̄tum ad eē representa
tum seu q̄tum ad esse cognitū. P̄mo modo
deus nō coefigit creaturā. sed secundo mo nō ne
cessario coefigit eaz. Eadē. n. necessitate qua
deus est p̄fectus omni p̄fectione. vt patz. v. me
taph. ipa eadē necessitate oīs creatura ē virtu
aliter p̄cta z origin aliter rep̄ntata in ipsa di
uina eentia. z nccio a deo cognita. Sicut igit̄
tur de ad eē suū diuinū puta ad hoc qz sit de
us coefigit nccio p̄tinentiam oīs creature vel
formalē vel virtualē. sic ex p̄sequēti necessario
coefigit determinatā noticiā omnis entitatis
ab ipso dñtis siue create siue creabilis. ideo
nō potest deus suā noticiā nō extēdere ad cre
aturā factam vel fiendā seu possibilē fieri. Et
quia eentia diuina nec est facta nec fiēda. nec
vnqz fuit possibilis fieri. ideo talis noticia dei
qua deus cognoscat p̄prie creaturam. aliquo
mō se extendit vltra diuinā eentiaz. nec sicut
omīno ibi. qz attingit alia saltē vt obiecta se
cūdana. Ad terciūz ddm̄ qz multi solēns
doctozes nō reputāt illud p̄sequēs eē impossi
bile. qz ipsi ponūt qz p̄tinuum sit p̄posituz ex
indiuisibilibz. z illa ratio est vna de p̄tioribz
quas ipsi adducūt. Sed qz quasi omnes pe
ripatetici. quos ego sequor i phia. vbi eoz vdi
cta fidei nō repugnāt. oppositū asserūt. ideo
rūdeo ad formā rationis negādo p̄sequētiā.
Ad p̄batōem dico qz nūqz oēs p̄tes cuiuscun
qz p̄tinui ponent̄ simul i dei intuitu. qz sicut de
us nō p̄t̄ intelligere p̄tes motus tanqz entia
p̄manētia. qz de natura eaz est qz sint in qua
dam successione. sic deus nō p̄t̄ oīs tales p̄
tes que successiue fiunt ex diuisione p̄tinui si
mul intēri. qz de natura taliū p̄tium est qz sp̄
sint in fieri. z vnqz in totali facto eē. vt patz p̄
Aristo. z omē. ij. phicoz. Nec ex hoc scia dei
ē i aliquo impfecta qz illud nō intelligit qd n̄
ē intelligibile sicut nec potētia sua ex hoc ē im
pfecta. qz nō p̄ducit illud qd nō est p̄ducibi
le puta dīctoria simul. Nec etiā pficit deus
in noticia ex hoc qz tales p̄tes noscat distincte
quas qñqz nouit̄ indistincte. sicut nō profi
cit ex hoc qz nūc cognoscat aliquid eē creatum

Ad 2

Ad 3

in illis in acti etia i
no obicere i suo
ra leuisti yera e illa ep
i infirma qz qz p̄prie
ose ipm̄. sicut qz p̄prie
a creaturā infirma qz
ip̄ce. qd est impossibile
le doctoz. qz creaturā i
terminatā intuitu dñi
p̄prie i eentia diuina
mano cōis. Nā dicitur
nder creaturas p̄prie
Nā tncō dicitur
ā simulatōē vidēti
u dñi vidēti ip̄m̄
z intelligēdo ad intuitu
intellectū. z intuitu
qz deus intelligit creaturā
ōe qz deus intelligit creaturā
intellectū qz intelligit
intuitu p̄prie
Cōstat aut̄ qz res h̄nt̄
cilo. Nō igit̄ h̄nt̄
lo. Imo nō est aliud
z intelligit suā p̄prie
duo intuitu scdm̄ dñi
quo sed amari aut̄ p̄prie
z deus intelligit creaturā
f̄rat̄ sup̄ eentia. z p̄prie
id creaturaz. qz p̄prie
creatura. z h̄nt̄ p̄prie
intellectoz. z ponit̄ noticiā
rōne intellectū. P̄mū
z deus intelligit creaturā
rōnat̄ ad eentiam dñi
occedō. z hoc mō
attingit omne dñi
qz aliqz multitudine
i nūc. creaturā nō
ntia vt intellecta. h̄nt̄
imū intellectū. h̄nt̄
z h̄nt̄ facti canonis
quidi. Quia omne qz
at̄ sicut attingit eentia
nue. sic necesse ē qz p̄prie
attingat obiectiue. Sicut
eentia nature. ipse enim
voluntatē. z oīm̄ eentia
em̄ p̄ducit. z h̄nt̄
nē z volūtōem h̄nt̄
ligēs creaturā nō
le ponit. aut̄ intelligit
ata h̄nt̄ aut̄ nō intelligit

quod ab eterno non cognovit esse creatum. Etiam ratio non est plus contra nos quam contra istum qui ea adducit. quia aut ipse dicit deum nihil intelligere de his que sunt extra se. et tunc ipse habet fidem catholicam et sacram scripturam contra se. aut concedit deum intelligere ea que sunt extra se. et tunc illa ratio non minus prederet contra eum quam contra me.

Ad 4 Ad quartum dicitur quod sequens non est falsus. Ad probandum dicitur quod de pluribus potest intelligere quod natura rei potest suscipere. vel quod effectus possit pati. Potest enim deus intelligere materiam sine forma. eo quod materia de se aliquid habeat entitatis propter omnem entitatem cuiuscumque forme. impossibile tamen est materiam produci in esse sine forma. quod tunc materia si esset et non esset. quod esse est a forma. Dato ergo quod deus si apprehendat magnitudinem infinitam. quod ipse potest omnes magnitudines si apprehendere quod successive potest producere que sunt numero infinite. et per omnes in suo prospectu simul iuncte faciunt magnitudinem infinitam. huiusmodi tamen magnitudo infinita non potest produci. vel aliquid doctorum dicitur propter repugnantiam ex parte effectus producti. Etiam falsum assumit cum dicitur quod infinitas et actualitas repugnant. ut patebit in. ij. li. dist. i. q. ij. articulo. iij. conclusionem. i.

Ad 5 Ad quintum concedo omnes et contrarium. et nego impossibilitatem contrarium. Quia b. Aug. expressit dicit deum comprehendere omnem speciem numerorum. Unde. xij. de civi. dei. ca. xvij. contra ponentes animarum circulationem ad salvandum mundi eternitatem. ait sic. Quamvis infinitorum numerorum nullus sit numerus. non est tamen incomprehensibilis ei cuius scire non est numerus. Et paucis interpositis subdit. Quid nos sumus hominuli qui eius scire limitem fingere presumimus. cuius scientia simplex. multiplex et uniformis. multiplex et uniformis tam incomprehensibili comprehensione omnia incomprehensibilia comprehendit. Et ca. xvij. ait. Quicquid scientia comprehendit scientis comprehensione finitur. profecto totius infinitas numerorum quodam ineffabili modo deo finita est. quod scire ipsi incomprehensibilis non est.

Ad 6 Ad sextum dicendum quod si vellem tenere illam opinionem. tunc non haberem pro inveniendi quod deus haberet in suo prospectu aliquam naturam ab ipso producibilem infinitam distantem a prima specie. Illa tamen natura dato quod in effectu producta haberet omnes perfectiones ceterarum specierum que essent citra ipsam. adhuc tamen in infinitum distaret a perfectione dei. quia omnes huiusmodi perfectiones haberet participative. de autem ipsas retineret eminenter. Ad primum ad ductum per secundam positionem dicendum. quod idea que est ratio cognoscendi creaturam. quis scilicet per rationem possit dici alia similitudo ab essentia vel

Solutio
ronu scde
positiois.
Ad i

essentia scilicet absolute precipit. non est tamen alia similitudo ab essentia vel ipsa essentia intellecta est ab intellectu divino scilicet quod aliter et aliter imitabilis est a creatura vel creabile. Nec illud est simile per omnia sicut ille assumit de speculo materiali. Nam speculum materiale non continet virtualiter et eminenter res quas tenet imagines. nec per seipsum immediate cognoscit cum sit materiale. quorum oppositum apparet in speculo quod est divina essentia. Ad secundum dicendum quod materia iuxta illam applicationem. puta quantum ad numerationem intellectionum scilicet finem numerum intellectuum non est vera. cum unum obiectorum intelligit et altere cointelligit. quod tunc non obstat distinctione obiectorum. ambo tamen intelliguntur unica intellectione. ut declaravi superius dist. xxi. questione i. cum igitur obiectum secundarium sit quasi quoddam cointellectum. igitur etc.

Ad principale argumentum dicendum. quod reflexio actus dupliciter potest intelligi. Uno modo ratione cognoscens. pura quod intelligitur ipsum intelligens. Alio modo ratione actus cognoscendi. puta quia intelligit actus cognoscendi. Prima reflexio non impedit primitatem sed auget. quia omne perfecte cognoscens purus cognoscit seipsum quod alia a se. sicut patet in omnibus angelis. Alia autem reflexio impedit actus primitatem. Argumentum autem pro cedit de prima.

Distinctio tricesima sexta.

Solet hic que
ri etc. Postquam magister determinavit de scientia dei scilicet se. hic tractat de ea participative. Et dividit in duas partes. Nam primo facit comparationem inter deum scientem et res scitatas. Secundo inter dei scientiam et res scitatas. dist. xxxvij. ibi. Nunc ergo ad propositum. Circa primum est advertendum quod res scita scilicet per se est in ipso sciente. igitur magister duo facit. Primo enim ostendit quod res scite a deo sunt in ipso deo sciente. Secundo converso quod ipse deus est in rebus scitis. distinctione. xxxvij. ibi. Et quomodo demonstratum est. Prima in duas. Quia primo movet duplicem questionem. quare cuilibet additgit suam declarationem. Secundo ponit dictorum suorum speciale declarationem. ibi. Proinde diligerenter. Prima in duas. Nam primo querit utrum omnia que deus scit sint in deo. Secundo utrum mala sint in deo. ibi. Post predicta etc. Et hec in duas. Nam primo questione movet. Secundo ad eas respondet. ibi. Quis autem nisi

Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

Marginal notes on the right edge of the page, including the heading "Dicitur" at the top and various fragments of text.

infans. Et ista diuidit in duas ptes. Quia primo probat in deo no ee mala. Secdo ostēdit in deo nō modo esse bona. ibi. Et inde est. Prima in tres. Nam primo ostēdit mala nō esse in deo. Secūdo ostēdit q hoc nō obstan te omnia mala sunt cognita a deo. Et tercio innuit q aliquo modo aliter et aliter bona et mala sunt a deo cognita. Secūda ibi. Sed quomō a lumine. Tercia ibi. Apparet itaqz

Sequitur illa pars. Prōinde si diligēter Et diuiditur in duas ptes. Quia primo magister q sup̄ dixerat explanat r declarat. Secūdo dicta sua colligēdo recapitulat. ibi. In pmissis apertū est. Circa istam dist. xxxvi. quero hanc questionē.

Vtrum mala habeant ideam in deo. Et videt q sic. quia ea que deus cognoscit vidētur habere ideam in deo.

Nam idee nō solum ponūtur in deo ad operandū. sed etiam ad representandū. r p se qns ad cognoscendū. Sed deus cognoscit mala nō solum pene. sed etiam culpe. Nam medicus debet cognoscere infirmoz vulnera. et in dex sentētiandoz delicta. Deus autē est penitentiū medicus r curator. ipse em̄ est verus sanitarianus qui in vulnera seminiū relicti infudit vinum r oleum. r est obstinator iudex r condemnator. ergo rē. Contra. illud qd de se est nō ens nō habet ideam ppriam i deo. quia omne quod habet ideam ppriam in deo est a deo producibile. r p consequē habet naturam entis. sed malū culpe nō habet ratōez entis. cum sit quedā pūatio. r pūatio de se est nō ens. vt patet. i. phisicoz. nec est producibile a deo. quia si deus produceret malū culpe tunc ipse peccaret. quod est impossibile.

Hic sunt quattuor vidēda. Primum vtz distince idee sint in deo. Secūdo vtrum in finite idee sint in deo. Tercio vtrū malum culpe habeat ideam in deo. Quarto dato q nō. videndum est quomodo deus cognoscit malū.

Quātuz ad primū

vtrum distince idee sint in deo. ponam tres conclusiones. Prima est q idee i diuinis nō sunt distince ex natura rei. Secunda conclusio est q nō sunt distince p actum intellectus creati. Tercia est q sunt distince p actum intellectus diuini. Primā pbo sic. Si em̄ idee distinguerētur formaliter r ex natura rei i mente diuina. aut distinguerēt vt

absoluta. aut vt respectiua. sed nec sic nec sic. vt pbat. g rē. Maior patet p sufficientē diuisionē. Minorē pbo qstūm ad ambas suas pres. Primo quo ad primā. qz sicut se habet entitas ad ens. seu materialitas ad materiā. sic formalitas ad formā. sicut ergo nō possunt esse distince entitates nisi sint distince entia. nec distince materialitates nisi sint distince materie. sic nec distince absolute formalitates ex natura rei nisi sint distince forme absolute. qz impossibile ē ponere i diuis. g rē. Ista minor etiam potest pbari p omnia que dixi distin. vi. contra formalitates. et per tres rationes quibz qōne prima pcedēti probauī scđam pte tercie conclusiois. Sed alterā pte istius minoris pbo sic. Si idee i diuina eēntia intrinsece ex natura rei dicerēt distictas relatōes. sequerētur tria incōueniētia. Prīmū est. q deus infinitis realibus relationibz referretur ad creaturam. quia infinite sūt idee in deo. vt infra patebit. quarum qualibet deus refert ad creaturam vel conceptā vt creata est vel vt creabilis est. falsitas r sequēt. patet distinctione. xxx. conclusioe. i. articulo. ij.

Secundū incōueniens est q aliqua res q idēce idēz est quod deus nō erit naturaliter prior creatura. qz vt pz i pdicamētis relatiua sunt simul natura siue naturali intelligētia. g relatio quā dicit idea. r relatio quā dicit idea tū simul sūt natura. sed relatio quā dicit idea si ē entitas real. tūc nō cōio ē idēce idē deo. qā omne qd ē in deo ē idē deo. relatio autē quam dicit ideatū est vera creatura cū fundet i creatura. g rē. Tercū incōueniens est. q res que ē penitus idēce idē qd deus nullā haberet causalitatem sup̄ predictā realitatē relationis se tenētis ex parte creature. que tamē est vera creatura. quia sūm Ansel. monologion. ca. ij. nulla relatio est cā relationis sibi opposite. 2 quicqd pfectionis est deo attribuendū ē. cuz ipse sit solus illimitate pfectionis. Sed disticta cognoscere vno formali pncipio ex natura rei formaliter indistincto pfectius ē qz cognoscere distincta pncipijs ex natura rei formaliter distinctis. Maior pz. Minorē pbo qz vniuersaliter videm⁹ q i oibz rebz cognituis quāto res ē nobilior r pfectior. tāto paucioribz pncipijs plura distincta cognoscit. Un̄ etiā i ipsis angelis vt patebit in li. ij. qn̄to angelus est pfectior. tanto paucioribz speciebus indiget cognoscēdo. Lum ergo deus infinite sit pfectionis. ergo in illo quod sibi ē ratio omnia cognoscēdi nulla penitus cadit

distinctio ex natura rei. Cū igitur idee sint prin-
 cipia cognoscēdi quibus deus cognoscit crea-
 turas. ut infra patebit. ergo nō poterūt in deo
 3 eē distincte ex natura rei. P. si idee que sūt
 creatorū z creabilium representatiue essent in di-
 uina eētia distincte ex natura rei tūc omnes
 beati eque plura viderēt in diuina eētia. z p
 sequens nulla posset fieri diuina reuelatio.
 cuius oppositū patet i sacra scriptura. Ange-
 lus em regni psaz restitit angelo populi isrlī
 tici q̄stum ad liberationē huius populi. ut scri-
 bit Dān. x. ca. quod nō fecisset si in diuina es-
 sentia vidisset populū tali tēpe liberandum.
 Etiam dicit brūs Dyoni. q̄ angeli superiores
 purgant z illumināt inferiores. Cōsequētiāz
 probō. q̄ q̄cquid i aliqua natura ex natura rei
 intrinsece seu naturalr ē distinctū. hoc videt
 ab eo q̄ videt illā naturam. Propter hoc em
 impossibile ē videre diuinā eētiā q̄n disti-
 cte videant diuie p̄sone. q̄z p̄sonaz distinctio ē
 intrinseca sine omī ad extra p̄p̄tōe independē
 4 ab omī actu ratiōis. P. illud quod ē p̄mūz
 i genere intelligibiliū est ex natura rei forma
 liter vnū z indistinctū. eētia diuina ē h̄mōi
 ut de se patet. ergo zc. Maiorē probō. quia p̄
 mū est mensura ceteroz. ut patet. x. metaph.
 z p̄ sequens debet esse maxime simplex et in-
 diuisiūz. ut patet ibidē. Propter qd̄ ait cōmē
 ta. x. metaph. q̄ vnitas illius quod est mensura
 ceteroz sui generis est talis q̄ nō est diuisibi-
 lis neq̄ fm locū. neq̄ fm formā. neq̄ fm co-
 gnitiōem. P. illud idē p̄bari p̄t q̄ plūmis
 5 scōz auctibz. Dicit em Ansel. de p̄cessiōe spi-
 ritus s̄cti. c. iij. q̄ oīa i diuis sūt idē vbi nō ob-
 uiat ratiōis oppositio. s̄z vna idea nō oppo-
 nit alteri idee relatiue. Et Dān. ait. q̄ oīa
 q̄ sunt in diuis sūt vnū. p̄ter ingeneratiōem.
 generatiōem z p̄cessiōz. Sed qd̄ isti opi-
 niois s̄nū tenētes arguūt p̄ sua positiōe sic.
 Rō cognoscēdi p̄cedit actū cognoscēdi. q̄
 distincta ratiō distinctā cognoscēs. Cū ḡ de
 eodē actu quo cognoscit se cognoscit distin-
 cte oīa alia a se. igit̄ an̄ omnē actum intelligē-
 di p̄cedūt i deo distincte ratiōes cognoscēdi
 creaturas quas ideas vocamus. z p̄ sequēs
 erūt distincte intrinsece z ex natura rei. P.
 2 assimilatio cognoscētis ad cognitū p̄cedit in
 ipso intellectu naturaliter actū cognoscēdi. q̄z
 intellectus nō cognoscit nisi sit cognito assi-
 milatus. cū oīs cognitio fiat p̄ assimilatiōem.
 ut patet. i. de aīa. sed idee in mente diuina sūt
 quedam assimilatiōes quibus distincte deus
 cognoscit ea q̄ sūt extra eū. ergo talium assi-

Opi. d for
malitatibz

milatiōnū distinctio p̄cedit actūz intelligēdi
 quo illa cognoscunt distincte. P. illa que
 3 p̄sequunt diuinā eētiā ex natura eētie non
 p̄sequunt eā ex aliq̄ comparatiōe facta p̄ intelle-
 ctū. q̄z sicut eētia nō est p̄ intellectū. sic nec il-
 lud quod naturaliter p̄sequit essentiā. Sed
 ista distincta exemplaria cōsequunt eētiā
 ex natura eētie. q̄z q̄cquid est in p̄sōna diuina
 aut p̄uenit sibi p̄ eētiā. aut p̄ relatiōem. eo
 q̄ i p̄sōna diuina nō possumus plura dare q̄z
 eētiā z relatiōes. Sed idee siue ratiōes rez re-
 p̄ntatiue sūt i qualibet diuina p̄sōna. q̄z quibet
 diuina p̄sōna cognoscit distincte oīa z nō
 p̄ p̄p̄rietatē relatiuā. nā q̄cquid p̄uenit p̄sō-
 ne rōe p̄p̄rietatis relatiue nō ē cōe tribz. igit̄ p̄
 dicte ratiōes p̄ueniūt p̄sōne rōe eētie. et p̄ p̄s
 fm n̄m modū intelligēdi p̄sequūt naturā di-
 uinā naturalr. z nō in nascūt p̄ actū cuiuscūq̄
 q̄z intellectus siue sit creatus siue increatus. Jō
 qd̄ā illoz p̄cludūt q̄ ille forme an̄ oēm actūz
 intelligēdi sūt distincte i eētia diuina tāq̄ i
 speculo clarissimo oīm factibiliūz rep̄ntatiō
 z exemplificatiō. P. si ille idee eētiā disti-
 4 cte p̄ actūz intellectus cōcipiētis eētiā di-
 uinā imitabilē a distinctis rebus extra. tūc
 necessario essent ab intellectu formate. p̄sequēs
 est falsum. q̄z ait Aug. lxxxiij. q̄ōnū. q. xvi.
 q̄ idee sūt ratiōes rez stabiles atq̄ immuta-
 biles. que et ipse formate nō sūt. ac p̄ h̄c rā-
 ne sūt. P. si idee nō distincte ḡerūt ex na-
 5 tura rei. aut distinguūt p̄ intellectum crea-
 tum. aut increatum. Nō p̄mo mō. quia cū
 idee sūt eterne vt iam patuit p̄ Aug. sequere
 tur q̄ distinctio p̄cederet suum principiū di-
 stinctiū. Nec scdo mō. q̄z illud qd̄ innascit
 p̄ actū intellectus diuini est in sola p̄sōna ver-
 bi. idee aut sūt i qualibet p̄sōna diuina. cur
 omīs p̄sone sūt vnū principiū creature. ut ait
 Aug. v. de trini. ca. xvi. P. eētia diuina vt
 6 naturaliter obijcit intellectui diuino. aut rep̄-
 sentat sibi omē intelligibile sub omī modo p̄-
 fecte intelligibilitatis. aut nō. Si sic. tūc ha-
 bet p̄positū. q̄z si sicut p̄fectiōis intelligibilita-
 tis ē ex p̄te intellectus distincte intelligere. ita p̄
 fectiōis intelligibilitatis ē ex p̄te obiecti disticte
 rep̄ntare. Si nō. tūc eētia diuina ē i fine in-
 telligibilitatis. cū nō possit rep̄ntare oē intelligibi-
 le sub oī mō p̄fecte intelligibilitatis. S̄z istā
 opiniōz ego male intelligo. Quz vbiq̄q̄ ponit
 distinctio q̄ ē maior distinctiōe mīma. ubi vt mi-
 hi apparet n̄ p̄ saluari sūma vnitas. s̄z distin-
 ctiō formal̄ ex natura rei ē maior distinctiōe mi-
 ma. ḡ si ponit i diuina eētia. ipa nō erit sūme

Contra opi
nionē.

vna. qd e p hōs r theologos. Minorē pto
 qz illa distinctio ē maior mima distinctio ē q est
 maxie distinctio p pinqoz. s3 distinctio ex na
 tura rei ē hōi. qz illa distinctio ē maxie disti
 ctio p pinqoz q ē reali distinctio i vicinior. nā
 real distinctio ē maxia distinctio. s3 distinctio ex
 natura rei ē p pinqoz reali distinctio i qz disti
 ctio rōis. Nā mediū est p pinqoz extremo qz
 extremū extremo. distinctio aut ex natura rei
 etiā fm istos ē media inter distinctōz reale r
 distinctōz rōis. qz ipa ē mior distinctio reali. r ē
 maior distinctio rōis. Etiā maior p3. qz vni
 qd qz qz vadiad distinctōz tm fecedit ab vni
 tate. Nā vt ait Boetii. i. de tri. c. i. pncipiuz
 plitatis ē alteritas. Ad p mū igit ddm ad
 maiorē q rō cogscēdi nō pcedit actuz cogno
 scēdi. nisi apud talē intellectū cui rō cogno
 scēdi differt ab actu cognoscēdi. qd simplr fal
 sū ē i diuis. Vel pōt dici q maior nō ē vera
 nisi de rōe illa q causat actū. nō aut de rōe que
 terminat actū. Nā terminas vt terminat nō p
 cedit illud qd terminat. Rō nō idealis nō h3
 rōem cause respectu actū intellectū diuini. s3 so
 lū se h3 i rōe terminātis. Posset etiā dici q
 maior solū ē vera de rōe obiecti p marq. nō
 aut de ratione cognoscēdi obiectū scōarium.

Solutio
Ad 1
 Ad scōm p3 p iā dicta. Vel ddm q ma
 ior nō est vera nisi de intellectu q de se ē in po
 rētia ad intelligenduz. qz tal intellectū nō pōt
 distincta distictē cognoscere nisi p sū silitudi
 ne talū distinctoz actiue. intellectū aut diui
 nus ē pur actus. Ad terciū nego minorē.
 ad pbationē cū d3 qd ē i psona diuina. aut
 puenit ei p essentia. aut p ppietate. dico q si
 ly quicqd stat p re vel p modo reali. tunc illa
 ppositio vera est. Si aut stat p ratione vl p
 eo qd dicit tm aliquid rōis. tūc nō ē vera.
 quia talia pueniūt p sone p actū intellectū di
 uini. vt infra patebit. Et sic ē in pposito. Vel
 potest dici q ille rationes ideales pueniūt p
 sone p eēntiam originaliter. r p intellectū for
 maliter r actualiter. qz originaliter ex virtua
 li p tinentia diuine eēntie puenit q intellectū di
 uinū actualiter hōi diuersas rōes circa ipaz
 p cipit. Et cū ille addit q sint i diuina eēn
 tia vt i speculo clarissimo. dico q vez est origi
 naliter. nō aut formaliter ex natura rei disti
 ctē. vt infra magis patebit. Ad quartū di
 cendū q ideas esse formatas potest duplr in
 telligi. Uno mō effectiue r productiue. Alio
 mō cōceptiue seu expsiue. Primo mō negat
 Aug. ideas eē formatas. nō autē scōo modo.
 sicut p3 p verba Aug. ibidē. Ad qntū di

cēdū q distinguunt p intellectū diuinū. Ad
 pbationē ddm q quis illud qd innascit i di
 uis pductiue p actū intellectū sit i sola psona
 verbi. tm illud qd innascit p actum intellectū
 expsiue pōt eē in omnibus tribus. Exprimere
 em in plus se habet qz pducere. Omne em i p
 ductū potest dici expsiue. nō tamē omne ex
 pressum est productū. nam nihil potest pro
 ducere seipm. qz ius aliqd possit exprimere se
 ipsum. Ad sextū dicendū q eēntia diuina
 obijct intellectū diuino sub omni mō pfecte
 intelligibilitatis originaliter distincte. nō hoc
 men distincte formaliter ex natura rei. qz hoc
 derogaret sue simplicitati r vnitati. Et cū di
 cit q sicut pfectioris intelligibilitatis est ex p
 te intellectus omnia distincte intelligere. sic
 rē. nego similitudinē. qz cū de naturali pfecti
 one diuine eēntie sit omnia vnitissime p tene
 re. ideo maioris pfectionis est ex pte eēntie et
 pfectioris intelligibilitatis distincte vnitite re
 p sientare ex natura rei intrinsece. qz distictē di
 stinctione se tenēte ex pte eēntie. Sed qz intel
 lectus vt intellectus ex sui natura hoc habet.
 q adunata pōt distinguere r distincta vnire.
 vt ait p mētor. xij. metaph. ideo pfectōnis ē
 ex parte intellectus q possit distincte intelli
 gere ea que fm se sunt formaliter et ex natura
 rei indistincta in obiecto intellecto. Forte
 dicit aliquis q ex his sequit q aliquid sit ap
 p hēnsiue vel expsiue in intellectu quod nō ē
 representatiue in eēntia. Rēdeo q exp dicit
 non sequit q aliquid app hēnsiue sit i intelle
 ctu quod nō sit representatiue in eēntia. sed bñ
 sequitur q idem est in eēntia r i intellectu. ali
 ter tamē r aliter. quia i eēntia est modo eēntie
 vnitissime. sed i intellectu est modo competē
 ti intellectū penes intellectus pfectionē. s. ex
 pressiue r distinctiue. nec tamē ex hoc intelle
 ctus differt ab eēntia nisi sicut vna res aliter
 r aliter considerata. Secūdo dico q idee
 nō distinguūt p actū intellectus creati. Quia
 distinguēs nō ē posterius distincto p ipsuz.
 sed vt supra patuit p Aug. idee sunt eterne.
 omnis autē intellectus creatus est temporalis.
 cum ergo omne tempale sit posterius eterno
 ergo rē. P. illa que in deo ab eterno viuūt
 nō dependent ab intellectu nostro. sed idee in
 deo ab eterno viuūt. Maior patet. Minorē
 ponit Aug. in questionibus ad Prosum. q.
 xxvij. vbi tractans illud Johis. i. quod factū
 est in ipso vita erat. sic ait. Omnia ergo que fa
 cta sunt r vitam nō habent. in ipso dei verbo
 vita sunt. Et paucis interpositis addit. U

Ad 6

Instantia

Solutio

Loco 2

1

2

v 3

ratio pcedit actuz
 cant dicitur. P
 a cōtia ex natura eēntie
 na nō est p intellectū
 valiter pcedit dicitur
 exemplaria cōsistentia
 e. qz qd est in psona
 p eēntiam aut p p tinentiam
 na nō potest vni p tinentiam
 qz. Sed id est vni p tinentiam
 i qualiter vni p tinentiam p tinentiam
 na cognoscit distinctio
 latia. nā qd est in psona
 a rōe rōis nō ē cōm
 vni p tinentiam p tinentiam
 i intelligit distinctio
 s. r nō mō sicut p tinentiam
 sive se creat vni p tinentiam
 sicut qz ille forme eēntie
 ē distincte i eēntia
 timo oim facit vni p tinentiam
 rōis. P. si ille dicit
 intellectus cōspicit
 rōis a distinctio rōis
 sicut ab intellectu
 qz ait Aug. qz dicit
 rōis rōis rōis rōis
 rōis rōis rōis rōis
 P. si idē nō dicit
 ut distinguunt p tinentiam
 nō creatam. Nō p tinentiam
 rōis vt iam patet p Aug.
 distinctio pcedit sicut p tinentiam
 Nec scōo mō. qz dicit
 intellectus diuini est in sōp
 sicut i qualiter p tinentiam
 sicut vni p tinentiam
 rōis. ca. xvi. p tinentiam
 rōis obijct intellectū diuini
 oim intelligibile dicitur
 agibiliter aut nō. sicut
 qz sicut p tinentiam
 intellectū distinctio
 intelligit distinctio
 rōis rōis rōis rōis
 Si nō tūc eēntia dicitur
 rōis. cū nō possit rōis
 nō pfecte intelligit
 qz male intelligit. qz
 ē maior distinctio
 rōis p saluati sicut
 ex natura rei eēntia
 nō i quia eēntia p tinentiam

Quia nulla p̄natio vt p̄natio est habet ideam in deo. sed malū culpe de se dicit p̄natio ergo r̄c. Sed forte p̄tra illud dicit q̄ vnitās habet ideam in deo. Nā Plato summas ideas posuit ideam vnitatis. et tamē vnitās dicit p̄natiōē diuisionis seu distinctiōis.

R̄ndeo q̄ vnitās dicit p̄natiōē p̄natiōis puta diuisionis. et ideo sicut negatiō negatiōis q̄uis vocaliter dicit negatiōes. realiter tamen dicit affirmatiōem. sic q̄uis vnitās que est p̄natiō p̄natiōis vocaliter sonat in p̄natiōem. realiter tamen dicit p̄natiōē. r̄ ideo nō est simile. quia malum culpe ē totaliter quid p̄natiū.

Quantus ad quar

tum principale. quomodo de⁹ cognoscat malum. sic procedam. Primo ponam vnam distinctiōem. Secundo ex ea eliciam duas cōclusiones. Distinctio est illa. q̄ q̄uis noticiā dei sit vna realiter. tamen ratione diuersitatis scitoꝝ dicit esse triplex. Una em̄ dei noticiā dicit scientiā simplicis noticiā. alia scientiā visionis. Et terciā scientiā approbatōis. Prima est qua deus cognoscat omnia facta. fienda r̄ fieri possibilis. Secūda qua cognoscat omnia facta r̄ fienda. Tercia qua cognoscat ea que sibi sunt grata et b̄n̄ placita. Ex h̄nōi distinctiōe patet immediate due cōclusiones. Una q̄ p̄m̄s duob⁹ modis loq̄ndo de cognitiōe siue scia dei de⁹ cognoscat omne malum culpe. Quia nō solum deus videt illud quod est ratio accedendi ad suam bonitatem. sed etiam illud quod ē rō deiandi ab eadez. sed sicut caritas r̄ gr̄a ceteroz virtutes sunt ratio appropinquadi ad suā bonitatem sic malū culpe ē rō deiandi. ḡ r̄c. Secūda cōclusio ē q̄ deus noticiā approbatōis nullum maluz culpe cognoscat. Quia om̄e qd̄ q̄s ap̄probat illius aliquo mō causa eē videt. s̄ r̄ deus nullius mali culpe potest esse causa. ḡ r̄c.

Sed p̄ primā illaz cōclusionū forte dicitur q̄ omnis scia seu noticiā. aut est causa rerū. aut causat a rebus. vt patz p̄ Auer. r̄j. metaph. sed nec scientiā simplicis noticiā. nec scientiā visionis ipsius dei est causa mali culpe. cū deus peccare nō possit. nec est causata a malo culpe. quia ē p̄rior omni culpa cum sit eterna culpa vero temporalis. prius autē nō causat a posteriori. ergo videt q̄ deus nec scientiā simplicis noticiā. nec scientiā visionis cognoscat malum culpe. Contra secūda cōclusionē

possz instari sic. Illud quod quis phibere potest r̄ nō phibet hoc approbare videtur. quia in legibus dicit. Qui tacet consentit. sed omne malum creature deus posset puenire r̄ prohibere si veller. r̄ tamen sinit peccatoꝝ peccare igit videt approbare. R̄ndeo ad primā q̄ maior nō est vera nisi de talib⁹ q̄ p se cognoscuntur. Sed p̄natiōes cognoscunt p̄ habitū. Malū em̄ semp cognoscat p̄ noticiā ipsi⁹ boni. Etā mior nō sumit debite s̄b maiore qz p̄ctā nō sūt res sed p̄natiōes. Ad secūdam dicit q̄ deus phibuit p̄ decē legis p̄cepta omne malū culpe maxime mortale. hominē tamen reliquit libertati sue. vt bene vsus libertate sibi relicta vitam eternam mereatur. male autem vsus tanq̄z forisfactor a iusto iudice punit. Ad argumētū principale patet p̄ iam dicta. quia ad cognitiōē mali nō oportet ponere ideā mali. qz illa poni nō pot. sed sufficit idea boni. ḡ r̄c.

Solutio: Ad 1

Ad 2

Ad p̄nci/ p̄ ale argu/ mentum.

Distinctio tricesima septima.

Et quoniā de monstratū est. Dicim⁹ inuestigat quomō deus habeat eē in rebus. Et diuidit in duas partes. Nam p̄mo circa esse dei in rebus declarat quosdam modos veros. Secūdo reprobat quosdam modos falsos. ibi. Lūqz diuina natura. Prima in tres. Nam primo circa hoc duos modos insinuat. Secundo quod dixerat auctoritatibus sanctoruz confirmat. Tercio de illis duobus modis distincte determinat. Secūda ibi. Ne autem ista. Tercia ibi. In sanctis vero. Et hec in duas. Nam primo ostendit quomodo est i aliquibus rebus specialiter p̄ gratiam. Secūdo quomō est in omnibus rebus generaliter p̄ naturaz. ibi. Ex p̄dictis patet. Prima in duas. Nam p̄mo ostendit q̄ deus habitat i homibus sanctis. Secūdo m̄det quibusdā dubijs. ibi. Si autē quis. Sequit illa ps. Ex p̄dictis patet. Et diuiditur i tres ptes. Quia p̄mo magister illius modi q̄ deus p̄ suam eēntiam est in rebus tāgit excelsū r̄ incomphensioē. Secundo tangit circa hoc quorundam p̄sumptionē. Tercio monet r̄ tollit vnam incidentē dubitationē. Secūda ibi. Quidam tamen. Tercia ibi. Solut etiam. Sequitur illa pars. Lūqz diuina natura. Et diuidit i duas ptes. Nā p̄mo magister ostendit q̄ q̄uis deus sit in omnib⁹

Instantia
Solutio.
Articulus 4
Triplex ē
Articulus ad sec
do 1
do 2
Instantia
Solutio.
Instantia
Solutio.
Instantia
Solutio.

rebus. tñ remouet ab eo ois local' circumscrip-
tio & determinatio. Secūdo adiungit istoz con-
firmatio. ibi. fatemur itaqz. Prima in tres.
Quia primo magister ostēdit q̄ deus nec cir-
cumscriptiue nec diffinitiue est i loco. Secū-
do q̄ spūales creature licet nō circumscrip-
tiue. tamen diffinitiue sunt i loco. Tercio que-
rit vtrum talibus spūalibus creaturis compe-
tat loci mutatio. Secūda ibi. Spūs s̄o cre-
atus. Tercia ibi. De mutatiōe vero loci. Et
hec in duas. Nam primo circa motum spū-
tuum creator excludit cuiusdam opinionis
falsitatem. Secūdo cōcludit asseuerādaz ve-
ritatem. ibi. Sūt ergo spiritus. Circa istā
xxxvij. dist. quero hāc questionē.

Vtrum ois substantia spūalis sit in
loco. Et videtur q̄ sic. Quia deus
est i loco. ergo ois substantia spūa-
lis est i loco. Cōsequētia patet. Nam cum de-
us oim spiritūū sit spiritū alissimus & summe
immaterialis & abstractus. si sibi competit eē
i loco. nulli alteri substantie ratione sue spū-
alitati repugnabit esse in loco. Antecedēs p-
batur. Quia i quacūqz re nō esset deus. illa si-
cut ex nihilo facta est immediate rediret i ni-
hil. vt patet p̄ Aug. sup̄ Bēn. ad lram. Sed
locus est vera res extra animā. cum sit species
p̄dicamēti realis. puta quātitatis. ergo deus
vere est in loco. cum vere sint multa loca que
nō sunt i nihilum redacta. Contra fm̄ bo-
erium i de hebdomadibus. cōmunis aie cōce-
prio est incorporea siue spūalia i loco non
esse. Cum substantie spūales sint q̄dru-
plices. Est em̄ quedam substantia spūalis in-
creata. sicut deus. alia creata. Et hec triplex.
Quia quedā est intellectua'lis sicut angelus
Quedā rationalis. sicut aia intellectua hoīs.
Quedā vlis. sicut natura etiā rei corpalis ab-
stracta fm̄ eē cognitum dicit spūalis. Et fm̄
hec quattuor erūt articuli isti q̄ōnis. Pri-
mus vtrum deus sit i loco. Secūsus vtz
angelus. Tercio vtz aia rōnalis. Quar-
tus vtz natura vlis.

Articulus 1. Quātūz ad primū

vtrum deus sit i loco. ponaz tres cōclusiones.

Prima q̄ deus nō est in aliquo loco loca-
liter nec circumscrip-tiue nec determinatiue.

Secūda q̄ deus est i omi loco attrinctiue et
p̄seruatiue. Tercia q̄ esse vbiqz simpliciter

Lōdo 1 p̄prium est solus dei Primū probō sic. Il-
lud quod est simplr infinitū nō potest esse lo-

caliter in loco nec circūscriptiue nec determina-
tiue. sed deus est simplr infinitus. Maior p̄z
ex sup̄ioribz dicitis & patebit ex dīcēdis. Ma-
iorēz p̄bō. qz oīne quod loco circūscribit loco
quodammodo cōmēsurat. Omne etiā qd ad de-
terminatū locū determinat ita ē ibi q̄ nō alibi.
& p̄ oīs nōcōio p̄uincit eē finitū. Secūdo dī-
co q̄ deus est vbiqz seu i omi loco attrinctiue &
p̄seruatiue. Qz sicut se h̄ret magnitudo mol-
infinita si eēt ad oēs locū occupatiue. sic se h̄z
magnitudo virtutis infinita ad oēm locū attri-
ctiue & p̄seruatiue. Sed infinitū magnitudi-
ne molis totūz occuparet si daret. vt patet. i.
philicōz. ergo infinitū magnitudine virtutis
omnē locūz p̄tingit ipm̄ p̄seruādo. Propter
quod dicit Sap. vij. de h̄mōi magnitudine
Attingit em̄ vbiqz p̄pter suā mūdiciā. Et in
p̄ncipio octauī ca. dicit. Attingit em̄ a fine vsqz
ad finem fortiter. & disponit omnia suauiter

P̄ substantia spūalis est vbi opatur. sed de-
us opat i omibz. Maior patebit infra. ij.
p̄ncipali. Maior p̄z p̄ auctorē de causis qui
ait. q̄ causa primaria plus influat qz causa se-
cūdaria. Deus igit q̄ respectu oīs cause p̄ci-
laris eē cā p̄ma plus influat ad eē cuiuslibet ef-
fectus qz faciat sua cā secūdaria & immediata

P̄ illud est i omibz attrinctiue seu p̄serua-
tiue quod omnia p̄tinet ne labātur i nō esse. de-
us est h̄mōi. Maior patet. Maiorēz ponit
Aug. deum sic alloquēs. i. p̄fessio. An opus
habet vt p̄tinearis qui omnia continēs. quo-
niam que implet p̄tinedo implet. nō em̄ va-
sa que te plena sunt te stabilem faciunt. quia
& si frāgantur nō effunderis. & cum effunde-
ris sup̄ nos nō tu iaceris sed erigis nos. non
tu dispergeris sed colligis nos. Et iō qua-
si ex radice p̄dictōz cōcludit Anselmus
monologion. ij. q̄ q̄a nihil sine deo potest aut
esse aut cōseruari. igitur dicere cogimur deuz
esse vbiqz & semp. Sed forte dicit q̄ de ra-
tione loci est q̄ nihil locati sit extra ipsūz lo-
cum. igitur videt q̄ vel deus erit in vno loco
tm̄. vel nusqz erit. & p̄ p̄sequēs nō potest esse
vbiqz. Antecedens patet. quia. iij. philicōz dī-
cit. Dignū est locum p̄tinere illud cuius est.
nec eē maiorē nec minorē ipso locato. Re-

spōdeo breuiter q̄ p̄p̄us loquit ibi de tali lo-
cato quod localiter & circūscriptiue est in lo-
co. Et de tali loco etiā intelligēdū ē antecēdēs
positum i ista in stātia. Tercio dico q̄ esse
vbiqz p̄ se & simpliciter est p̄prium solus dei
Quia illud est p̄prium alicuius qd p̄uenit si-
bi soli & semp & p̄uerim p̄dicatur de eo. Sed

Lōdo 2

Instantia

Solutio

Lōdo 3

puz respectu stāte eodē fundamēto multipli-
 catis solū termis multiplicant si litudines. si
 tus aut nō dicit puz respectū. nā oīa sex pnci-
 pia dicit rē absolutā. q̄uis illā dicat cū pno-
 tatōe respectus siue sub respectu. Sedaz r
 tertiā pbatōnē pcedo. eo q̄ nō arguant de na-
 tura rei sed de potētia dei. Qui tñ eēt oppo-
 site opinionis ille diceret ad scđam pbatōem
 q̄ nō est simile. qz virtute diuina sine p̄tradi-
 ctione potest tolli a dimensionibz corpis eaz
 effectus extrinsecus qui ē resistere alijs dime-
 sionibus. rōne cui? resistētie vnū corpus nō
 comparat̄ alter in eodē situ. Sed vnū r̄ idēz
 corpus eodē modo. s. localiter circūscriptiue
 eē hic r̄ alibi implicaret p̄tradictionē. qz esset
 hic r̄ nō eēt hic. Nā quod hoc loco circūscri-
 bit̄. alibi nō potest circūscribi. Ad terti-
 am pbatōnē diceret q̄ deus nec mediāte cō-
 uersione nec sine p̄uersione corpus suuz facit
 eē simul i diuersis locis circūscriptiue fm eal-
 dem dimēsiōes. ergo rē. Tercio dico q̄ an-
 gelus mouet localiter. Quia oē qd̄ mutat lo-
 cū mouet localiter. sed angelus mutat locuz. vt
 p̄z p̄ Dama. li. ij. c. ij. P. aīa separata mouet
 localiter. q̄ r̄ angelus. Cōsequētia p̄z. nā cuz
 angelus sit p̄fectū suppositū. nō apparet qua-
 re sibi magis repugnet moueri q̄ an ime que
 nō habet rationē p̄fecti suppositi q̄ diu sepa-
 ra est a corpe. Antecedēs pater. Nā articulus
 fidei dicit animā ch̄isti descēdisse ad inferos
 Sed forte dicit̄. q̄ si angelus mouet. tūc
 habet materiā prem sui. p̄ntia p̄z. ij. metaph.
 vbi d̄z q̄ in om̄i re mota op̄ret imaginari ma-
 teriā. Itē si mouet tūc habebit p̄tē r̄ p̄tē. qz
 vi. phisicōz p̄bat. q̄ om̄e qd̄ mouet p̄tē ē in
 termino a q̄. r̄ p̄tē i termino ad quē. R. q̄
 isti duo textus Arist. de bēt intelligit̄ de eo qd̄
 sic mouet qd̄ se spacio sup q̄ mouet p̄mēsurat
 nō aut̄ de alijs Sz vtz angelus mouet i tpe
 vel i instāti satis difficile ē videre. Sequi-
 do tñ dicta doctoris n̄i opozz nos dicere q̄
 motus angeli fiat i tpe. Quia i quacūqz acti-
 one ē successio illa aliquo mō tēpe mensurat̄.
 sed tā i actōibz immanētibz q̄ i actōibz trāse-
 untibz ipsius angeli ē successio. Angelus. n.
 nō simul intelligit̄ q̄cūqz intelligit. nec simul
 informat̄ suus intellectus pluribz speciebus
 r̄ ideo licet angelus nō intelligat cū discursu.
 est tamē quedā successio in suis intellectōibz.
 Et sicut p̄ cognitōes. sic etiam p̄ affectiones
 mutat. Unde penes hmōi actōes Aug. viij.
 sup̄ Gen. ad lram dicit̄ angelū moueri p̄ tē-
 pora. Et sicut in actionibus angeli transcurribz

Ad 2 et 3.

Ecdo 3

Instantia 1

Solutio

Opi. egi. q angelus mouetur i tpe.

est successio. qz nō simul opatur in om̄ia cor-
 pora circa q̄ potest opari. Et vt patet in p̄ce-
 dentibus ex hoc q̄ opat̄ circa aliquod corpus
 dicit̄ eē in loco. ergo ex successione talū opra-
 tionū ipse dicit̄ moueri localiter. vt p̄z p̄ Am-
 brosiū r̄ Bedā in lra istius distinctionis.
 Aduertendū tamē p̄pter aliq̄ dicta Aug.
 q̄ ois successio reducit ad mēsurā t̄palē. r̄ q̄a
 in motu angeli immediate at̄cedit aliqua suc-
 cessio puta successio opationū. r̄ mediāte illa
 rum opationū successione at̄cedit variatio si-
 ue successio localis. r̄ ideo motus ille magis
 p̄p̄ie dicit̄ motus p̄ tpa q̄ p̄ loca. Inde for-
 te motus Aug. viij. sup̄ Gen. ad lram negat
 simplr spūalem creaturaz moueri p̄ loca. affe-
 rēs eam mutari p̄ tpa. Sed p̄trariuz istū
 tenētēs dicit̄ angelū moueri i instāti. Quia
 maioris p̄tutis ē substātia spūalis q̄ res cor-
 poralis. sed solū multiplicat radios suos ab ori-
 ente in occidēs i instāti. vt p̄z. ij. de ania. ergo
 rē. P. si mouet in tēpe. tūc eque velociter
 mouet corpus r̄ angelus. falsitas p̄ntis p̄z.
 qz sp̄ suba spūalis vigorosior est corpali. p̄ba-
 tur p̄ntia. qz deus pōt facere corpus quod i
 grauitate vl̄ leuitate t̄m̄ excedit illud corpus
 quod mouet in tpe cū angelo quātū tps̄ me-
 surās motū corpis excedit tps̄ mēsurans mo-
 tuz ipsius angeli. r̄ p̄ntis illud corpus a deo
 factū mouet eodē tpe eque velociter cū ange-
 lo. P. ania intellectiua mouet i instāti. q̄ r̄
 angelus. p̄ntia p̄z. antecedēs p̄bat. nā i illa du-
 ratōe q̄ corumpit̄ r̄ mouet hō nō manet aīa i
 corpe. als simul moreret r̄ viueret. sed corru-
 ptio homis ē i instāti. q̄ i instāti mouet extra
 corpus. Sed p̄tra illā opinionē arguit̄ a
 quibusdā sic. Illud quod agit i instāti non
 p̄us agit i vna pte q̄ in alia. sed angelus non
 potest sic agere quin prius agat in vna par-
 te q̄ in alia. ergo rē. P. omnis mutatio
 indiuisibilis est terminus alicuius moueri.
 vt dicit̄. v. phisicōz. q̄ nec ē q̄ angelus pu-
 us habeat vtz motū q̄ tpe mēsurat̄ q̄ muta-
 tū eē. P. sicut se habet p̄ctus ad lineā. sic
 in stās ad tps̄. ergo p̄mutatim sicut se hz p̄-
 ctus ad instās sic lineā ad tps̄. sed p̄ctus non
 pōt ab aliqua creatura p̄trāsi i minori q̄ in
 instāti. q̄ a nulla creatura pōt p̄trāsi lineā i
 minori q̄ i tpe. P. angelus nec mouet dū
 est i termino a quo. qz nō dum ē motus i cho-
 atus. nec dū ē termino ad quē. qz tūc cessauit
 motus. r̄ p̄ntis op̄ret q̄ moueat i medio. igit̄
 si in eodē instāti eēt i ipso medio r̄ in ipso ter-
 mino ad quē. tūc angelus simul moueret r̄

Opi. q̄i
stāt moue-
tur angēl.

Cōtra opi
monē.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

5 quiesceret. quod est contradictio. g. rē. P. aia
 separata nō mouet i instāti. ergo nec angelus.
 sequētia patet. quia nō maioris velocitatis
 est angelus q̄ aia separata. pbat̄ aīcedēs. qz si
 aia separata moueret i instāti. tūc minoris fortu
 tis eēt in corpe glōrificato q̄ sine tali corpe
 cum i tali corpe nō possit moueri in instāti.

6 P. si angelus moueret i instāti. tūc rē nō
 posset tota virtute sua angelū velocius moue
 re q̄ ipse angelus moueat seipm. cū nulla mē
 sura breuior sit instāti. sed falsitas sequētis
 patz. qz idēz mobile velocius mouet virtute

7 infinita q̄ virtute finita. P. si angelus mo
 ueret i instāti. tūc simul eēt i duobus loc. q̄ a
 simul eēt i medio et i termino. Sed licz conclu
 sio sit vera. rātes tñ ille q̄uis sunt magne ap
 parētē. tñ nō cludūt. Ad primū igit̄ di
 cēdū. qz quis agēs creatū p̄ natura agat i
 vnā ptem q̄ i aliam. nō tñ oportet qz p̄s du/
 ratōe agat i vnā ptem q̄ i aliā. Ad scōz di
 cēdū qz illa ppositio Aristō. apud fideles nō
 ē vera vlr. Nā i pmo instāti quo sol fuit crea
 tus potuit illuminare. r tñ illā mutatōem illu
 minatōis nō p̄cessit aliqd̄ moueri. Ad ter
 ciū dōz qz p̄portio p̄mutata nō tenet nisi fiat
 p̄nes aliqd̄ intranscū. Tñ qz eēt de genere per/
 manētū ē de natura p̄cti. sicut esse de genere
 fluētū ē de natura intranea ipsius instātis. ḡ
 si i minor p̄portiois p̄mutate diceret. sed sic
 se habet p̄ctus ad instās qz p̄ctus ē quid p
 manēs. r instās ē qd̄ fluēs. bñ cluderet. ḡ li
 nea est quid pmanēs. r tempus ē quid fluēs.
 sed p̄statio p̄cti vel lineae est quid extrinse
 cū ab eis. ideo nihil cluditur. Tñ sicut nō
 sequit̄. p̄ctus nō potest bis signari i eodē in
 stāti. ḡ linea nō pot̄ bis signari in eodem tpe.
 qz talis compatio est ad extrinseca. sic i p̄posi
 to rē. Ad quartū posset dici qz angelus in
 pmo signo vel instāti cū ē i termino ad quem.
 nō p̄pue dicit̄ quiescere. sed dicit̄ mutar̄ esse.
 r ideo nō sequit̄ qz simul moueat et q̄scat. qz
 uis bñ sequat̄ qz simul mouet et mutatus est.
 r illud est commune om̄ibz instātaneis. puta qz
 simul mouent̄ r mutata sūt. Aer em̄ simul il
 luminat̄ r illuminatus est. Ad q̄ntū pot̄ ne
 gari p̄ntia. qz virtus aie naturalr loq̄ndo est
 minor q̄ p̄tus angeli. Dato etiā qz aia separata
 moueret i instāti diceret aduersari qz nō ē in/
 conueniēs qz iūcta corpi q̄uis cūqz glōrificato
 moueat i tpe. qz iūcta corpi naturalr sequit̄
 leges corpis. nec hoc cedit ad imp̄fectōz aie.
 cuz vt sic sit sibi naturale qz mouet̄ i tpe. dum
 scz est iūcta corpi. Ad sextū aduersariūz

negaret p̄ntiaz. qz in eodē instāti ipse diceret
 esse plura signa. et i breuiori q̄ i instāti posset
 deus mouere angelū p̄nta i vno signo. Pos
 set etiam dici qz eodē modo posset argui qz rē
 us nō posset citius aerez illuminare qz sol. cū
 sol illuminet eū i instanti. Et iō oportet nos
 dicere qz deus nūqz agit toto suo impetu actū
 suū. Natura igit̄ q̄ agit toto suo impetu actū
 suū q̄uis q̄nqz principiet in mima durati
 one. r q̄uis h̄mōi natura attingat equalitatē
 velocitatis qua deus eūdem effectū principia
 ret. multis tamē infinitis alijs modis natū
 ra potest deficere a virtute diuina respectu eius/
 dem effectus. Ad septimū diceret aduersa
 rius qz quis impossibile sit aliqd̄ eē simul in
 duobus locis māsiue r pmanēt. tñ nō ē im
 possibile idē eē i duobus locz trāsitiue siue in
 stabili r trāsitiue. Ad ea tñ q̄ sunt idu
 cta d̄ doctore ipsemet m̄det hac distinctōne.

Ad primū dicit qz nō ē sile. qz lux nō mo
 uet̄ p̄ aere. sed sūt i aere p̄tinue generatōes lu
 cis. q̄ quidē cū instātaneē sint. licet vna aliaz
 p̄cedat ordine cālitatis r origis. s̄l tñ inducū
 tur i eodē instāti. Cū igit̄ eadē virtū angeli ap
 plicet̄ ad totū spaciū. eadez aut̄ spēs lucis nō
 trāsit̄ totū spaciū. ideo q̄si in nullo ead̄ p̄posi
 tū. Ad scōm negat̄ p̄ntia. Nā tps mensu
 rās motū angeli ē alterius rōis a tpe mēsurā/
 te motū corpis. r ideo nō sunt ad inuicē p̄pa
 bilia. nec p̄ abbreviatōem vnus ad equalita
 tē alteri poterim̄ puenire. Ad terciū dōm
 qz separatio aie vt ē quedā corruptio nō ē mor̄
 p̄pue sed mutatio. r ido i instanti poterit mē
 surari. Si aut̄ post morē hois maneret aia
 i corpe nō vt forma corpis s̄ vt motor. qd̄ do
 ctor n̄ valde reputat̄ possibile. r postea sepa
 ret̄ vt motor sepāt a mobili. idē eēt iudiciū de
 aia r de angelo. qz vt sic ipsa aia vero motu a
 corpe separet̄. ita qz eēt signare vltimū instās
 quo eēt i tali corpe. r primū quo eēt extra tale
 corpus. r p̄ p̄ntis motus eius tpe cōcepto ista
 illa duo instātia mēsuraret̄.

Et per hoc etiaz ap

Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz natura v̄lis sit i loco. dōm qz
 sicut natura v̄lis nō generat̄ p se. sed generat̄
 ad generatōem alteri. puta ad generatōz p̄ci
 culariū. vt ait auctor. vi. p̄ncipioz. sic etiā nō
 mouet̄ p se. sed si sibi p̄p̄t̄ aliqd̄ moueri. hoc

Ad 7

Solutio
eoz q̄ sunt
p̄ Exgidiū.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 3

Articls 4

F

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

3 potētia ē trāsmutatīua alteri q̄m q̄ alter. P̄ eū dē ordine obseruat aliq̄ fm n̄m modū in religēdi inter se vbi differūt sola ratione. quē obseruat realiter i his i quibz differūt realiter sed in nobis nec scia nec voluntas elicit actio nē immediate qua aliqd̄ p̄ducit. s̄z t̄m modo

olutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

ds 2

Lo clo

2

3

to 2

Sed illa nō concludūt. Quia deus habet ab eterno potētiā producēdi creaturā. at t̄m solummō tunc p̄duxit q̄m eterna sua volūtas creaturam voluit esse productā. Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ nō negamus diuinā potētiā. sed dicimus q̄ voluntas est p̄ se et p̄mā causa oīm productoz ad extra. cū potētia dei nihil p̄sequat̄ ad extra nisi fm b̄n placitū et imperiū sue volūtatis. Ad secundū p̄z coram mō. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis potētia i nobis imēdiate elicit actū p̄ductiuū. t̄m q̄z i artificiat̄is hoc nō facit nisi ad impium volūtatis. ideo p̄ductio talis p̄ncipaliter attribuit volūtati. Iuxta qd̄ dr. vi. meth. P̄ncipiū artificiat̄oz est volūtas. Et alibi. Artificiat̄ū et volūtas sunt idē. Sic i p̄posito t̄c.

Ad q̄rtū ddm q̄ talis forma arguēdi non magis p̄cludit de volūtate q̄ nos q̄s de potētia q̄ re. qz nō minus dei potētia ē eterna q̄s dei volūtas. Ad argumentū t̄m ddm q̄ dei volūtas fuit ab eterno vt esset creatura in tempe. et ideo q̄uis volūtas sit eterna. creatura tamen fuit t̄p aliter p̄ducta.

Quantūz ad secundum articulū.

vt̄rum deus cognoscat futura contingētia. Dico p̄mo q̄ deus certa sciētia cognouit futura contingētia ab eterno. Quia si nō. tunc nūc deus aut haberet rerū aliquarū ignorantia postq̄z producte sunt. aut aliquid suē sciētie p̄ euentuz rerum in esse accreuisset. Cōsequētia manifesta est. vt̄rūq̄z etiā confesquē apparet impossibile. P̄ illud deus ab eterno cognouit cui⁹ ab eterno potuit eē causa. sed vn̄ iuscūsq̄z contingētis ab eterno potuit esse cā. ergo t̄c. P̄. si nō. hoc eēt p̄tāto. qz eorū esse posset impediri. sed hoc nō obstat. Nā cū deus omnia illa impediētia cognoscat ab eterno. ideo de certo nouit vt̄rū talia futura eueniāt vel nō eueniant. Secūdo dico q̄ p̄dictā certitudine diuinescie nō tollitur contingētia a rebus p̄tingētibz. Nā cū sciētia

dei nō sit cā rerū nisi mediāte volūtate. vt patuit i. l. articulo. volūtas aut̄ dei nō vult necio q̄cūq̄ scit sed libere. et p̄t ea nō velle. loq̄ndo de his q̄ sūt extra ip̄m. q̄ scia dei vt est causa cū determineet ad effectū mediāte libera volūta. te nō imponit aliquā necitatem his q̄ futura sunt nisi ex p̄ditōne. puta supposito q̄ re⁹ vel sit ea sic vel sic euenire.

Quantūz ad terciū articulū.

vt̄rum deus possit scire infinita. distingi p̄t. Quia vel q̄nt d̄ infinito discreto vel continuo. P̄mo mō satis cōter p̄cedit q̄ de⁹ cognoscit infinita et ab eterno cognuit. Qd̄ p̄bat sic. De ab eterno cognuit oīa q̄ actu fuerūt in eo. Sed vt ait p̄mē. xij. meth. oēs p̄portioēs et forme q̄ i potētia sūt i p̄ma materia sūt actu i p̄mo motore. cū igit̄ materia sit i potētia ad infinitas formas saltē nūero. q̄ t̄c. P̄. q̄cūq̄z p̄fecte cognoscat aliquā virtutē. p̄fecte cognoscat oīa ad q̄ hmōi virtus se p̄t extēdere. s̄z deus suā p̄tutē p̄fecte cognoscat q̄ se extēdere potest ad infinita. q̄ t̄c. P̄. ad idē facit auctas b. Aug. quā adduxi dist. xxxv. c. d. e. n. ij. i solutioe q̄nterōis. S̄z d̄m istius quidā doctor tenēs arguit sic. Qd̄ nō est nec eē potest hoc deus non cognoscat. infinitū discretuz est hmōi. Si em̄ possent esse discreta infinita. illa constituerent continuū infinitū magnitudine. quod impossibile est esse. qz cū virtus sequat̄ magnitudinē. sequerēt q̄ p̄ter diuinā virtutē eēt virtus infinita. Itē forma sbalis illi⁹ magnitudinis eēt infinita fm p̄fectōz. S̄z illd̄ nō infringit p̄dictā p̄cedem. nec al̄ optet n̄i. dere q̄z m̄lum ē supius dist. xxxv. P̄t t̄m negari minor. Ad p̄batōz dico q̄ discreta p̄nt eē infinita q̄ t̄m nō eēt continua. sic sūt angeli et aīe. Etiā infinita continua possēt a deo p̄ducti successiue. q̄ q̄uis fm aliquos repugnet s̄l esse. nō t̄m repugnat q̄n simul a deo possēt cognosci. Nā repugnātia quā habet ad s̄l eēndū nō est ex dei ignorantia vel impotētia. sed soluz ex p̄te effectus est hmōi repugnātia. vt ipsimet dicunt. De continuo aut̄ infinito dicit doctor noster et multi alij q̄ cū nō habeat ideam in deo fm se a deo nō potest intelligi. Quid tamē ego de hoc sentiam ad p̄ns nolo discutere. sed d̄no p̄cedente discutā i secūdo distin. prima.

Di. xxxix. Articls 3

Petrus de aluerma.

Lo tra Petrum.

Quantūz ad quartū articulū.

vt̄rum deus possit scire futura contingētia a rebus p̄tingētibz. Nā cū sciētia

Articls 4

dat ad oia. Dicendum qd omnis humana puidētia nō se exēdat ad oia. qz p̄siliū. 7 p̄ ois puidētia alicuius nō exēdit se nisi ad ea que p̄ eū p̄nt vel pmoueri vel impediri. multa uero sunt que p̄ hominē ut homo est nec p̄nt impediri nec promoueri. diuina tamē prouidētia ad omnia se extendit. cū nihil sit tam diffici-
 1 lequin diuino p̄silio possit pmoueri. et nihil tam contingēs vel etiā necessariū quin eodez
 2 cōsilio possit impediri. P̄ mala subsunt diuine puidētie. ergo omnia alia. Cōsequētia patet. qz cū nullum agēs aspiciēs ad malum agat quod agit. ut dicit. iij. de diu. nomi. sē aliquid dēteret subterfugere diuinā puidētia 7 ordinationē. hoc maxime esset ipm malum. Antecedēs patet p̄ Boetiu. iij. v̄ p̄so. vbi ait. Modus diuinus est qd ad bonū dirigēs cūcta disponat. Nam si a reprobis nihil causa mali gerit. licet in agendo errent. multo minus ordo ille de cardine summi boni proficiens a suo deflectit exordio. Et August. in enchyridion. ca. vij. ait. qd malū bñ ordinatū et suo loco positū cōmendat bona ut magis placeant. Et subdit qd deus omnipotēs nō sineret mali aliquid esse in opesuo. nisi a deo esset omnipotens 7 bonus ut bene faceret et de malo. Ad argumentū principale dicendū. qd
 qzuis scientia dei sit immutabilis. tamē quia est causa rez mediante voluntate diuina q̄ respectu omnium creaturā totaliter est libera etiā libertate 7 traditiōis. ideo mutabilis potest esse effectus. qz talis erit qualis eū deus uult esse. 7 tūc est qm̄ eum diuina uoluntas esse de terminauit.

Ad argumētū p̄uiciale.

Distinctio quadragesima.

Redestinatio

do 7c. Ista est distinctio. xl. q̄ sic p̄tinuat p̄cedentibz. Post q̄ determinatus est de scientia dei s̄m se ac etiam compatiue respectu oim̄ creaturaz generalit. hic determinat de eadem scia respectu intellectus creature specialiter. Determinat em̄ de p̄destinatione que est quasi quedā spēs diuine scie qua sp̄aliter respicit deus creaturā ordinabilem in eternā beatitudinē. hec autē sola est creatura rōnalis ac intellectual. Diuidit autē h̄c ps in p̄tes duas. Nā p̄mo mgr̄ tractat de p̄destinationis 7 reprobatis certitudine. Secūdo de eaz p̄uia causalitate seu aptitudine. Distinctione. xli. ibi. Si autē querim̄ merituz.

Prima in duas. Nā primo tractat de effectus p̄destinationis. Secūdo de effectus reprobationis. ibi. Lūqz p̄destinationo. P̄uia i duas. Nā p̄mo agit de p̄destinationis quidditate. Secūdo de sui effectus infallibilitate. ibi. P̄destinationoz nullus uidet. Et hec diuidit i q̄tuor p̄tes Nā p̄mo inquisitiue p̄cedēdo arguit p̄ effectus p̄destinationis certitudie. et p̄tra eius certitudinē. Secūdo ponit p̄dictoz dēterminatiōnē. Tercio addit quorundā obiectōem. Et q̄rto cū sui excusatione subiūgit solutiōz. Secūda ibi. Quibz r̄ndemus. Tercia ibi. Uerū tamē adhuc. Quarta ibi. In hui⁹ q̄ōnis solutione. Sequit̄ illa ps. Lūqz p̄destinationo. Et diuidit i duas p̄tes s̄m qd duplex uidet effectus reprobatis. s. positiu⁹ 7 p̄uatiu⁹. P̄mo qd dēterminat de reprobatis effectus positiuo qui ē pene eterne p̄paratio. Secūdo de eius effectus p̄uatiuo qui est gratie et glorie denegatio. ibi. Et sicut p̄destinationis. Luca istā. xl. distinctiōem quero hāc questionē.

Trū possibile sit p̄destinatu ad salutē finaliter nō saluari. Et uidet qd sic. qz de⁹ pōt p̄destinatus damnare. qd possibile est p̄destinatu nō saluari. p̄ntia patet. p̄bo ancedēs. qz quicqd de⁹ potuit ab eter no hoc pōt oim̄ tpe. nā ex successu t̄pis nō diminuit diuina potētia. S; nūc p̄destinatus p̄tre vel pauluz deus ab eterno potuit reprobare. q̄ 7 nūc. Cōtra. Ansel. de concordia p̄destinationis 7 gr̄e ait. P̄dicta 7 p̄destinata de necessitate futura sunt. S; qd ē necesse ipossibile ē nō eē. ut p̄z. ij. per hermenias. q̄ 7c. Dic q̄tuor sūt uideā. Nā qz reprobato 7 p̄destinatio opposito mō se h̄nt. 7 opposita iuxta se posita maḡ elucescūt. ideo p̄mo uideā ē qd sit reprobatio. Secūdo quid sit p̄destinatio. Tercio utz p̄destinatus possit danari. Et q̄rto utz reprobatus possit saluari.

Quātuz ad primū

articulū. quid sit reprobatio. est aduertendū. qd reprobatio tria uidet implicare. s. p̄cognitiōnē culpe. subtractionē gratie. et p̄parationēz pene. Deus em̄ ab eterno p̄cognouit culpam illius que reprobat. 7 p̄pter hoc ipm gr̄atia finaliter p̄uatiat. 7 penā eternāz ei p̄parat. Quo ad primū ipsa reprobatio nihil uidet addere sup̄ simplicem p̄cognitiōnē diuine p̄scientie. Quo ad secūdū nō addit aliquid positue. sed solū p̄uatiue. Quo ad terciū addit aliquid positue. Ex his pōt ipsa reprobatio

Amā 1

sic describi. Reprobatio est eterna p̄cognitio mali vsus liberi arbitrii. rōne cui⁹ de⁹ creuit aliq̄e hoīem ī p̄nti vita puare gr̄a. r̄i futura punire eterna pena.

Quantus ad secundum articulum.

quid sit p̄destinatio. est aduertendū q̄ p̄destinatio dupliciter p̄t cōsiderari. Uno mō generaliter put p̄t competere rationali ac etiam intellectuali creature respectu quorūcūq; b̄nficiorum a deo collator. Alio modo specialiter respectu hominū in eternaz beatitudinē dirigēdoz. Primo mō describit b̄tus Aug. p̄destinationē in libro de fi. ad peritruum sic dicens. P̄destinatio est gratuite donationis p̄paratio. Secdo modo ait idē Aug. in li. de p̄destinatioe sanctor. P̄destinatio est destinatio alicui⁹ in finē. Vel sic. P̄destinatio ē p̄paratio gr̄aie p̄nti r̄ glorie ī futuro. Sūt etiā multe alie descriptioes p̄destinationis date p̄ aplos r̄ alios diuersos doctores. quas ad p̄ns gratia breuitatis obmitto. Est etiā aduertendū q̄ destinare duobus dēt significare. Nam destinare idē est qd̄ proponere. Juxta qd̄ ait apls. ij. Coz. ix. Unus q̄sq; p̄t destinare ī corde suo r̄c. Et. ij. mach. v. d̄. Eleazar⁹ destinauit nō admittere illicita. Secdo destinare idē ē qd̄ mittere. Juxta qd̄ d̄. lra destinata id ē missa. Et vtroq; mō satis ē ad p̄positū. Nā iuxta p̄mū modū d̄ ab eterno ip̄os electos p̄destinare. qz ab eterno respectu eoz h̄uit p̄positū miserēdi. Et scdo mō deus d̄ electos p̄prie p̄destinare eo q̄ videt eos mittere r̄ dirigere p̄ hoc mediū qd̄ ē gr̄a ī hūc finē q̄ ē b̄ritudo r̄ glia. Et p̄ h̄ etiā p̄z d̄na inter p̄sc̄lam damnatoz. r̄ p̄destinatioz electoz. Nā p̄sc̄ia dicit simplicē dei noticiam quā h̄z de damnādis. r̄ si cū noticia aliq̄ mō implicat diuinū p̄positū. h̄ nō ē fm̄ q̄ d̄ p̄ponit agere. s̄z pot̄ fm̄ q̄ d̄ p̄ponit ab actu cessare. Sed p̄destinatio nō dicit simplicē noticiā. qz implicat siue includit diuinū p̄positū cū sui efficacia ad miserēdū r̄ gloriificandū. Et id̄ licet mali nō damnen̄ ex hoc q̄ d̄ eos impellat ī culpā seu ad culpā. tñ nulli boni saluant nisi deus mediāte sua gr̄a eos dirigat. r̄ mittat seu impellat ad gloriā.

Quantus ad tertium articulum.

utrum p̄destinatus possit damnari. Primo dicā quid mihi videt eē tenen-

dū. Secdo inducāz aliquas difficultates ī p̄trariū. Circa p̄mū ponā duas p̄clones

Prima ē q̄ p̄destinat⁹ q̄tū ē de se damnari p̄t. Quia ois q̄ p̄t p̄mittere culpā ille p̄t incidere penā h̄mōi culpe debitam. r̄ p̄ h̄mōi culpa paratā r̄ ordinatā a iusto iudice. sed p̄destinat⁹ a n̄q; p̄sequat effectū p̄destinationis. puta dū est ī via p̄t p̄mittere h̄mōi culpā. q̄ r̄c. Maior p̄z de se. Minorē p̄b. qz h̄o p̄ libz arbitriū non dū in gr̄a p̄firmatū p̄t peccare mortaliter. mortali autē pctō ē eterna dānatio debita r̄ ab ip̄so deo ordinata seu p̄parata. vt patet in multis locis sacre scripture. q̄ r̄c.

Secda conclusio ē. q̄ quis p̄destinat⁹ modo p̄dicto possit damnari. tñ de facto nūq; damnabit. Quia oppositū diuini p̄positi finalit̄ nō p̄tinget. sed p̄positū dei ē vt p̄destinat⁹ finaliter saluet. q̄ p̄destinat⁹ finaliter nō damnabit. Maior p̄z. qz diuinū p̄positū est immutabile. eo q̄ immobilis sit de⁹ p̄ se r̄ accidēs r̄ ab intra. vt patet. xij. metaph. r̄ apud deuz nō est trāsmutatio. nec vicissitudis obumbratio. vt dicit Jaco. i. Minor etiā p̄z ex p̄cedētibz. forte dicit q̄ illa simul stare ē impos-

sibile. qz p̄dictoria eidē sil' uenire nō p̄nt. sed necessariū r̄ nō necessariū sunt p̄dictoria. Et fm̄ p̄mā p̄cluzōz p̄destinat⁹ nō saluabit n̄c̄io. qz quod p̄t nō saluari hoc nō saluat n̄c̄io. r̄ in tra scdam p̄cluzōne p̄destinat⁹ necessario saluat. qz qd̄ non p̄t damnari n̄c̄io saluabit. Cōtra p̄mā p̄cluzōne p̄t argui sic. Deus ab eterno sciuit p̄t eē saluandū. q̄ p̄t de n̄c̄itate saluabit. Antecēdēs p̄z. p̄batio p̄ntie. qz aut p̄t p̄t nō saluari aut non p̄t nō saluari. Si dat p̄mū. tunc sc̄ia dei fuit incerta r̄ mutabilis r̄ fallibilis. Si dat secūdū tūc habet p̄positū. qz non possibile non eē eq̄ pollet ei quod est necesse eē. vt p̄z. ij. peri hermenias. P̄. cā necessaria r̄ nō mutabilis arguit effectū n̄c̄iuz et immutabilē. s̄z siue sc̄ia dei siue volūtas dei sit cā salutis ipsius p̄destinati. patet q̄ h̄mōi cā nō ē mutabilis. ergo r̄c. Maior p̄z p̄pter analogiā q̄ ē inter cām r̄ effectū. qz vt dicit. ij. phicoz. si cā ē v̄lis. r̄ effectus est vniuersalis. r̄ si cā est p̄ricularis. r̄ effectus ē p̄ricularis. r̄ si cā in fieri effectus in fieri. r̄ si cā in facto eē r̄ effectus ī facto eē. et p̄sequēs si cā est necessaria effectus est necessarius. Minor etiā patet. qz nec sc̄iētia dei mutabilis eē p̄t nec voluntas. P̄. sicut patet p̄ regulam phi. in. i. p̄noz. Maior p̄positio ne existēte de necessario. r̄ minor de inesse. tūc sequit̄ cōclusio de necessario. sed omne a deo

Lōclo 1 Ratio

Lōclo 2 Ratio

Instantia p̄ abas cōclusiones.

Instantie p̄ p̄mā cōclusionē.

3

4 p̄scitū necesse est futurū eē. p̄destinatū autē sal
 uari est p̄scitum a deo. ergo necesse est eum sal
 uari. P̄. prius q̄ Petrus esset beatus. illa
 p̄positio fuit vera. Petrus p̄destinatus sal
 uabit. ergo necesse fuit petru saluari. Antece
 dens patet. Probat p̄ma. q̄ impossibile ē si
 5 gnificatū vere p̄positōis nō pon. dato em̄ q̄
 nō ponat. tūc vera p̄positio esset falsa. quod ē
 impossibile z̄ dictionē implicās. Tenet etiā
 illa p̄sequētia p̄ regulā libri prior. q̄ ad oppo
 6 sitū p̄ntis sequit̄ oppositū antecedē. P̄. cau
 sa efficac̄ que impediti nō potest immutabili
 ter inducat suūz effectū. sed p̄destinatio ē cau
 sa efficac̄ que impediti nō potest. Maior̄ pa
 tet. Probo minorē. Quia s̄m̄ Aug. p̄destina
 tio est p̄positū diuine volūtatis. sed diuina vo
 6 luntas est om̄ipotēs. P̄. si p̄destinatus pos
 set damnari. tūc nō esset certus numerus pre
 destinatorū seu electorū. cui⁹ oppositū asserit. b.
 Aug. in quadā orōne. dicēs. Soli deo cogni
 tus ē numerus ī sup̄na felicitate collocā dū.
 Et ī libro de correctōne z̄ grā ait. Certus ē nu
 7 merus electorū. P̄. Boe. v. de sol. dicit. Si
 aliter q̄ p̄uise sunt res p̄uise fieri p̄nt. iaz̄ nō
 erit firma dei p̄scia. Sed planū est q̄ p̄scia
 8 dei est immutabilis z̄ firma. ergo zc. P̄. an
 el. in libro de concordia p̄destinationis z̄ gratie
 ait. Ea que p̄scit deus necesse est esse vētura.
 Antiquo /
 nū opinio. Propter h̄m̄oi rationes visum est aliqui
 bus antiquis q̄ immutabilitas diuine p̄scie
 tiē nequaquā saluari possit stante h̄m̄oi muta
 bilitate future contingētie. Et ideo sicut
 recitat beatus Augul. vi. de ciuitate dei. ca. ix.
 due fuerunt opiniones opposite. Una cy
 9 ceronis. qui vt saluaret futurozū contingē
 tiā. dixit deum respectu futurozū cotingē
 um nullā habere scientiā. Alia fuit opinio
 stoicoz̄ econuerso. qui vt saluaret diuinā pre
 scientiam negauerūt omnē ad vtrumlibet cō
 10 tingentiā dicentes omnia sub fato fieri ex ne
 cessitate. Notua p̄ime opionis poterāt
 eē illa. De nō ente non est scientia. vt patet. i.
 11 posterior. sed futuruz̄ contingēs nō est ens.
 Omne em̄ quod est ens tale de quo potest eē
 sciētia. vel est determinatū in se vel ī suis cau
 sis. sed contingēs nō est aliquid ī se. q̄ quod
 futurum est nō dum est. nec ī suis p̄ncipijs
 seu causis. quia h̄m̄oi p̄ncipia sunt ad vtrū
 12 liber. z̄ nō magis determinata ad principian
 dum h̄m̄oi futura q̄ ad nō principian dū.
 P̄. quod nullā habet veritatē de illo nō p̄t
 esse scia. futuruz̄ contingēs nullā habet veritates.
 Maior̄ patet. Minorē p̄bo. q̄ vt dicit. ij. me

Antiquo / nū opinio.

Opi. Licet ronis.

Opi. stoicoz.

Notua ciceronis

1

2

taph. vnūquodq̄ sicut se h̄z ad entitatē. sic se
 habet ad veritatē. sed sicut iā patuit futuruz̄
 contingēs nullā habet entitatem. ergo zc. P̄. 3
 sciētia est impossibiliū aliter se habere. vt dicit
 i. posterior. z̄. vi. ethicoz̄. sed om̄e contingens
 cum nō sit necessariū p̄t aliter se habere. al's
 em̄ nō eēt contingēs. P̄. scia ē habit⁹ determi
 4 nate vey dicēs. vt dicit. vi. ethicoz̄. sed futu
 roz̄ contingētiuz̄ nō ē dēterminata v̄itas. vt dicit. i.
 peri hermenias. P̄. si futuruz̄ contingēs eēt p̄
 5 scitū. tūc periret om̄e p̄silū z̄ negociatio. qa
 de eo qd̄ est impossibile aliter se h̄re nō opoz̄
 negociari seu p̄siliari. vt p̄z. i. peri hermenias.
 Sed qd̄ a deo p̄scitū ē ens futuruz̄ h̄ nō p̄t ali
 6 ter se h̄re seu nō p̄t nō euenire. ḡ zc. P̄. i. 6
 ethicoz̄ dicit. q̄ disciplinati hoīs est tm̄ certi
 tudinis inq̄rere ī vnoquoq̄ q̄ntū natura rei
 patit̄ ī se certitudinē. sed natura futuroz̄ con
 7 tētiū nō h̄z ī se aliquā certitudinē. cū sint to
 talr̄ indēterminata. ḡ zc. Opionis stoicoz̄
 moriua poterāt eē illa. Nō ē maior̄ imutabi
 8 litas scie q̄ scibilis seu q̄ et⁹ qd̄ scit p̄ scientiā. i
 sed scia q̄ deus cognoscit oia ē penit⁹ immuta
 bilis. ergo nulla res a deo scita p̄t contingēt
 seu mutabilr̄ euenire. Maior̄ p̄z. vij. meth.
 vbi dicit. q̄ de singularibz̄ nō ē scia. nec de ge
 9 nerabilibz̄ z̄ corruptibilibz̄ p̄t eē sciētia. eo q̄
 mutabilia sūt. Scia autē immobil̄ habit⁹ est
 10 Minor̄ etiā p̄z. q̄ cū scia dei sit idē qd̄ deus.
 si h̄m̄oi eēt mutabilis. tūc de⁹ mutaret quod
 ē impossibile. P̄. ois sciētia q̄ p̄t restringi
 ad plura vel ad pauciora est variabilis. Sz̄
 si aliqua futura nō euenirēt de necessitate. tūc
 11 scia dei posset restringi ad plura vel pauciora
 Maior̄ patet. Probat minor̄. q̄ si talia nō
 euenirēt de necessitate. tūc aliqua que nō eueni
 12 unt posset euenire. z̄ sic deus posset scire ea q̄
 non scit. z̄ aliqua que eueniūt posset nō eue
 nire. z̄ sic deus posset nō scire ea que scit. et per
 p̄sequens sciētia dei mutaret. quia cū potest
 inesse quod nō inest. z̄ p̄t nō inesse qd̄ inest.
 hoc nccio videt̄ mutabile P̄. i. nulla p̄ntia
 nccia antecedēte ex̄nte immutabili. p̄ns p̄t eē
 mutabile. Sed posito q̄ de⁹ sciat forte cras eē
 cursurū. tūc illa p̄ntia ē nccia. Deus scit forte
 cras cursurū. ḡ forte cras curret. Et ancc
 13 dēs ē necessariū. q̄ cū scia dei naturalr̄ sibi cō
 perat. deus nō p̄t nō scire qd̄ scit. ḡ forte no
 cessario cras curret. Et eodē mō p̄t cludi d̄ q̄
 libet alio futuro qd̄ tu ponis eē cōtingēs Et
 sic p̄z q̄ s̄m̄ has duas extremas opinioēs in
 cidit in scyllā cupiens vitare carybdim. Nos
 igit̄ in hoc mari magno et spaciōso in q̄ sūt

Notua stoicoz.

Marginal notes on the right side of the page, including a large 'D' at the top and various lines of text in a smaller script, likely commentary or corrections.

reptilia. id est dubia. quorum non est numerus
 utrunque illoz periculum vitales. sic affirmare de
 temus respectu omnium futurorum dei scientiam
 ut ex hoc aliquorum futurorum non negemus ad
 utrumlibet contingentiam. Ad cuius intel-
 lectum est aduertendum quod multum est difficile de
 dei cognitione et humana. Nam actus humane
 cognitionis non sunt omnes simul. vnus enim suc-
 cedit alteri. Nam cum nostrum intelligere sit cum
 continuo et tempore. ut patet. iij. de anima. ergo sicut
 in tempore est successio futuri. presentis et preteriti. sic in
 cognitione humana est expectatio futurorum
 apprehensio presentium. et memoria preteritorum. Et con-
 tra diuina cognitio est super omne tempus et sim-
 plicissima mensura eternitate. et presentis non est
 successiva sed simpliciter simul tota. eo quod sua
 propria mensura puta eternitas sit interminabilis
 vite tota simul. et perfecta possessio sicut ait
 Boetius. v. de consolatioe. Propter quod nostra cog-
 nitione de futuro contingenti nunquam potest esse cer-
 ta. antequam illud quod fuit futurum presentia sit in esse po-
 tentiali secundum actum suam existentiam. Tale namque
 futurum non potest certificare nostram cognitionem
 per seipsum. eo quod nondum sit. nec per suas causas
 proximas. eo quod ad utrumlibet indeterminate sit.
 Tamen ipsa notitia diuina de huiusmodi re futu-
 ra infallibilis esse potest. Nam corpus per actum
 diuine cognitionis est vnus simplicissimus
 et simul totus. eque clare cognoscit de huius-
 modi futurum sicut presentis et preteritum. Nam omnia
 futura et preterita in ipsa eternitate que est di-
 uine cognitionis mensura simul tota stabili-
 ter et sine vicissitudine seu successione equali-
 ter comprehendunt. Etiam hec omnia in specu-
 lo clarissimo sancte trinitatis equaliter repre-
 sentantur. non solum quantum ad suas quidditates
 res et essentias. verum etiam quantum ad suas propri-
 as et in diuinas seu actuales existentias. igitur
 eque infallibiliter cognoscit deus ea que futu-
 ra sunt. sicut cognoscit presentia vel preterita Et
 illud potest sensibili exemplo aliquo qualiter declarari.
 Dato enim quod aliquis homo in tribus distinctis
 temporibus videret tria animalia aliquo certum passum
 transire. tunc in quolibet distincto tempore videret
 presentia vnus illoz animalium transire. quia tamen visiones illius hominis distinctis
 mensurarentur temporibus. ideo transitus omnium trium
 animalium simul presentia non videret. Sed si
 visio illius hominis esset vna simplex et simul
 tota omne tempus transcendens. tunc simul om-
 nes illos transitus presentia videret. quibus
 illi transitus non essent simul. Sic quia visio
 dei est vnica simplex simul tota omne tempus

simplex transcendens. ideo omnia in quibuscumque tem-
 poribus contingencia presentia videntur. Et ex his
 bene intellectis patet falsitas opinionis Liceronis.
 Restat secundo videre quomodo hac infal-
 libili dei notitia non tollitur. sed magis con-
 firmat contingentium futurorum mutabilitas et
 contingentiam. Et hoc potest sic probari. Quia
 deus in sua eterna notitia sic omnia prouidit
 esse futura sicut eueniunt. Sed ut ad sensum pa-
 tet quedam entia procedunt immediate ex cau-
 sis determinatis et necessariis secundum cursus omni-
 nis. Alia autem procedunt immediate ex causis inde-
 terminatis et mutabilibus. ergo deus presentia ab
 eterno illa euenire necessario. hec autem contingen-
 ter. Ex infallibilitate igitur diuine noticie non
 habent stoici negare rerum aliquarum ad utrumlibet
 contingentiam. sed magis habebant concludere quod
 infallibiliter entia contingencia eueniunt contin-
 genter. Disprobatibus ad solutionem argu-
 mentorum procedamus. Dicitur. Et primo ad istam da-
 tam et ambas conclusiones simul dico. quod quibus
 posse damnari et non posse damnari sibi in-
 tuo contradicant si sumant respectu eiusdem.
 et secundum idem. tamen hominem ex sua propria fragi-
 litate posse damnari. quod ponitur in prima conclusio-
 ne. et ex dei proposito et voluntate ac bonitate de-
 facto non damnari. quod ponitur in secunda con-
 clusione. illa non contradicunt. Ad primum primum
 conclusionem adductum cum inferitur. ergo Petrus
 de necessitate saluabitur. distinguo de neces-
 sitate. quia vel intelligitur quod homini necessitas se-
 teneat ex parte consequentis. vel ex parte sequen-
 tis. Si primo modo. tunc nego consequentiam. quod pe-
 trus saluatur non coacte sed libere et contingen-
 ter. Si secundo modo. tunc concedo consequentiam.
 quod contingencia consequentis sepius parit secum
 necessitate consequentis. Sicut patet cum dicitur. Si sor-
 tes currunt sortes mouentur. hanc antecedens et presentis sunt
 contingencia. et cum ipsa presentia est necessaria. sic in propo-
 sito et. Forte dicitur quod necessaria est necessaria. tunc
 antecedente posito in esse de necessitate sequitur presentis. in-
 tuitum quod per nostrum consilium homini presentis nec poterit
 impediri nec promoueri. quod siue velimus siue
 nolimus tale consequens ad positum huiusmodi an-
 cedens inuitabiliter sequitur. Posito enim quod sortes
 currant siue vel siue nolimus oportet quod sortes mo-
 ueantur. Cum igitur secundum ea que dixisti deus omne con-
 tingens futurum ab eterno cognouit. et Petrus
 siue velit siue nolit de necessitate saluus erit.
 nec de aliquo futuro contingente debemus cu-
 rare seu consilium. eo quod deus ab eterno cogno-
 uit talia esse ventura. Respondeo quod quando
 presentia est necessaria. et antecedens ponitur in esse.

Solutio
rois contra
ambas con-
clones.

Solutio
p. i. con-
clones
Adi

Instantia

Solutio.

tūc virtute cōsequētie inferri pōt psequēs sub illo mō quo sequit̄ ex illo antecedente Et qz de ab eterno cognouit futura contingētia ex causis mutabilibus dependere. que pnt̄ i causando multipliciter impediri. ideo cognouit talia contingēter esse vctura. quo antecedente sic modificato i esse posito. nō sequit̄ qz psequēs absolute necessario sit ventur. sed qz necessaria contingēter sit futurū. Unde nō plus virtute illius psequētie potest inferri nisi qz Petrus saluabit̄ eo modo quo deus puidit seu p̄scit eum esse saluandū. sed deus p̄scit petrū sua libera volūtate bene vri gratia sibi collata. et suis virtutibus ac meritorijs actibus vitam eternā libere p̄mereri. sequit̄ ergo conclusio que est psequēs ex supradicto antecedente. scz qz Petrus saluabitur libere z contingēter. z sic nō perit consiliū de p̄udente. sicut dicit ipse sapiens. immo quantum possumus laborare debemus vt saluemur. et consiliari de futuris contingētibz vt cōsequamur ea que nobis sunt p̄oficia. z repellamus ea que nobis nocua esse vident̄.

Ad 2 Ad secundū dicendum qz maior nō est vera nisi loquēdo de causa prima z p̄portionata. dato em̄ qz causa vniuersalis z p̄ncipalis sit necessaria. tamen si causa prima est contingēs effectus nō est necessarius sed contingēs. quia magis sequit̄ effectus leges z conditiones cause p̄ime qz remote. qzuis em̄ motus celi et stellarū sit necessarius. tamē quia arborū pullulationē causat mediā virtute pullulatiua que est causa cōtingēs potēs impediri i sua causatōe. ideo pullulatio nō est effectus necessarius. qz sequit̄ conditionē cause p̄icularis et p̄ime. q̄ pōt impediri. Sicut qzuis deus sit purz necesse ēē. tamē si i lapide causaret albedinē immediate sine omni alia causa efficienter cōcurrente. talis albedo seu dealbatio nō ēē purz necesse esse. sed ens mutabile et contingēs. eo qz deus respectu nullius creature sit causa p̄portionata. sed est causa excedēs z simplr̄ supeminēs. Ad p̄batōez dicēdū qz p̄hs ibi loquit̄ de cā naturali z p̄portōata. z nō de cā supeminēti. sicut ē i p̄posito

Ad 3 Ad terciū dōm sicut ad p̄mū dictū est. qz om̄ia a deo p̄scitū necesse est ēē venturū eo mō q̄ p̄scitū ēa deo ēē ventur. sed zc.

Ad 4 Ad q̄rtum dōm qz p̄positōez ēē verā pōt intelligi dupl̄r. Uno mō veritate determinata. Alio mō v̄itate indeterminata. Tunc ad p̄sequētiā dico qz eo mō quo vera fuit illa p̄positio. petr̄ p̄destinatus saluabit̄. illo mō necesse ē petr̄ saluari. sed illa p̄positio anteqz petrus ēē beatus erat

vera veritate indeterminata. qz de singularibus z futuris contingētibz nō est determinata veritas. vt dicit p̄hs. i. per hermētiā. igit̄ huius p̄ntia non plus sequit̄ nisi qz petr̄ necesse saluabit̄ contingēter vt contingētia p̄ntis cor̄r̄deat in determinatōni ipsius antecedentis. Ad p̄mā p̄batōz dico qz eo mō q̄ p̄positio ē vera illo mō d̄z pōm̄ significatū p̄positōnis. puta si ē vera determinate tūc significatū d̄z pōm̄ determinate. si ē vera indeterminate. sufficit pōm̄ significatū contingēter z indeterminate. sicut ē i p̄posito. Ad sc̄daz p̄batōz dōm qz ad oppositū illius p̄ntis nō sequit̄ oppositū ant̄is. qz oppositū illi p̄ntis ē. petr̄ nō saluabit̄ necesse. Illa autē nō repugnat antecedēti. qz indeterminata p̄ntas p̄positōis de futuro poterit b̄n̄ stare dato qz suū significatū nō sit necesse. Ad q̄ntū dicēdū qz posito qz illa maior sit vera loquēdo de cā q̄ ē cā natural̄ effectū suū pōnēs i esse mere naturaliter. tū nō ē vera loquēdo de cā voluntaria q̄ effectū suū libere pōnit i eē. sicut ē i p̄posito. Ad sextū nego p̄ntiā. qz quis aliq̄ effectus sint contingētes ex eo qz aliq̄ue cause eorū sunt mutabiles z impedibiles i causando. tū q̄ nosceret oia q̄ p̄nt̄ impedire vel p̄mouere h̄mōi causas in talū effectū p̄ductōne. ille nosceret vltimatū exitū illi contingētie. z p̄nt̄ sibi infallibiliter cēt̄ notus numerus talū effectū. nō obstāte qz nō essent necessarii. sed simplr̄ contingētes. et sic est i p̄posito.

Fortē dicit̄ qz illa solutio non est ad p̄positum. qz p̄destinatio que est causa salutis ipsius p̄destinati. nō est cā impedibilis. cuz ipsa sit p̄positū dei omnipotentis. R̄ideo qz q̄uis p̄ncipalis causa humane salutis sit diuini p̄positū. causa tamē p̄currēs est hominis libez arbitriū. quod est causa contingens et impedibilis respectu bonoz opoz quibus vitam eternā debemus p̄mereri. Et qz effectus magis notus a conditionibz cause p̄ime qz a conditionibz cause p̄ncipal̄. iō effectus p̄destinatiōis d̄z dicit̄ contingēs z nō necessarius. Ad septimū p̄z p̄dictis. nō em̄ aliter eueniūt res qz p̄uilei sūt. Nam necessaria sunt p̄uileia a deo vt necessano eueniant. z contingētia vt contingēter eueniant. Ad octauū dicēdū qz Aniel. met dat̄ intellectū illius dicit̄ dices. qz vez est necitate p̄sequēte. nō autē necitate antecedente. Et appellat necitate antecedente illaz qz ex natura rei pronenit. quā Boet. v. de solatōe vocat necitate absolutaz. Necessitate vero consequente appellat illam que ex vi sermonis im̄alicitur. quā Boet. vocat necitate conditionatā seu cō-

Ad 5

Ad 6

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

ditionalem. & hac doctores moderni vocant necessitate sequente & non sequente. Ad primum inducitur per errorem Liceronis nego minoris. quia quibus nullam habeant entitatem expressam & determinatam in se vel in suis principibus seu causis primis & mutabilibus. tamen supereminente habet entitatem in sua causa exemplari. Juxta quod dicitur Job. 1. Quod factum est in ipso vita erat. Et hoc sufficit ad habendam infallibilem noticiam seu scientiam futurorum ei qui adequate comprehendit huiusmodi exemplar. scilicet ipsam divinam essentiam. que tanquam clarissimum speculum intellectui divino qui ipsam comprehendit omnimode et adequate omnia lucidissime representat. Ad secundum nego minorem. quia illo modo iam dicto quo futuris contingentibus competit entitas. eodem modo competit ipsis veritas summa. quia ut sic indistincta sunt ab eterna veritate que est ipse deus. Ad tertium dicendum quod maior non est versus quaque veritas. Nam de generabilibus & corruptibilibus est scientia in libro de generatione & corruptione. de contingentibus casualibus & fortuitis est scientia in 4. phisicorum. Debet ergo intelligi illa necessitas seu impossibilitas aliter se haberi non semper quantum ad rem scitam. sed quantum ad necessitatem & immutabilem rationem que circa huiusmodi rem poterit formari. Dato etiam quod maior esset vera de scientia nostra que dependet aliquo modo ab ipso scibili. tamen non est vera de scientia divina que nullo modo dependet ab aliquo creatura. Est etiam dei scientia de ente maxime necessario considerato obiecto suo principali in quo omnia secundaria obiecta presentantur deus intuetur. Ad quartum dicendum quod quibus de singularibus & futuris contingentibus non sit determinata veritas apud intellectum nostrum. qui ex suo modo cognoscendi non habet de talibus futuris evidentiam certam donec sint presentia secundum suam propriam actualitatem. tamen talium futurorum potest esse determinata veritas apud intellectum dei qui eque evidenter & clare videt omnia futura sicut videt ea cum actualiter sunt presentia. Ad quintum dicendum est sicut dictum est ad instantiam superius inducitur contra primam solutionem. Ad sextum patet per ea que dicta sunt ad quartum. Ad primum adductum pro errore stoico dicendum quod licet illa maior sit vera de scientia nostra cuius certitudo dependet a scibili. tamen non est vera de scientia dei que est penitus independens ab omni creatura. Posset etiam dici positum quod sit vera de scibili quod est obiectum principa-

le illius scientie. tamen non est vera respectu cuiuslibet obiecti secundarie cognitum in huiusmodi scientia. Et tunc non plus habet ex virtute illius maioris quam scientia dei non est magis immutabilis quam divina essentia que est suorum obiectum principale. potest tamen esse immutabilior omni creatura. cum nulla creatura sit obiectum primarium illius sed tantummodo secundarium. Ad secundum nego minorem. Ad probationem dicendum quod divine scientie nihil accrescit ex productione rerum in esse. Sicut enim nunc deus scit infinita que producere posset si vellet. quorum tamen nullum producat. sic si nihil eorum que sunt & fuerunt produxisset. nec unquam produceretur esset. nihil minus cognosceret omnia & singula quam nunc cognoscat postquam ea produxit. Ad tertium dicendum quod ut patet ex dictis superius non plus hic concluditur nisi quod tale futurum non potest non contingenter evenire. ex quo deus ab eterno presciuit ipsius contingenter esse futurum. Propter quod per divinam presentiam non tollitur contingentia a rebus. sicut intendunt dicere stoici. sed magis confirmatur.

Quantum ad quartum

tum articulum. vtrum reprobatus possit salvari. Dico bene vtrum quod aliquo modo est possibile reprobatum non damnari. & per consequens salvari. Quia illud quod non est simpliciter necessarium hoc possibile est non esse. sed reprobatum damnari non est simpliciter necessarium. ergo etc. Maior patet. quia non necesse est & possibile non esse convertuntur in secundo ordine modalium. ut patet. 11. per hermenias. Minor probo. quia si aliquis necessitate absoluta & inevitabili damnaretur. tunc eadem necessitate mortaliter peccaret. sed sequens est falsum. contra per. quia ut feriali pena eterna nullus damnatur nisi pro peccato mortali. falsitas etiam contra nota. quia si necessitate inevitabili aliquis mortaliter peccaret. tunc mortale peccatum non esset peccatum. Nam secundum beatum augustinum in libro enchiridion. peccatum tantum est peccatum quantum est voluntarium. & si nullo modo est voluntarium nullo modo est peccatum. Sed ubi est inevitabilis necessitas ibi nihil videtur esse voluntarium. ergo reprobatus aliquo modo poterit salvari. Ad argumentum principale dicitur quod cum predestinatio vel sit ipsum divinum propositum. vel natio includat divinum propositum. quod simpliciter immutabile. ideo predestinatus ad vitam eternam de potentia dei ordinata nunquam damnabitur ultate. Apud patet igitur quod argumentum non concludit.

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50
Ad 51
Ad 52
Ad 53
Ad 54
Ad 55
Ad 56
Ad 57
Ad 58
Ad 59
Ad 60
Ad 61
Ad 62
Ad 63
Ad 64
Ad 65
Ad 66
Ad 67
Ad 68
Ad 69
Ad 70
Ad 71
Ad 72
Ad 73
Ad 74
Ad 75
Ad 76
Ad 77
Ad 78
Ad 79
Ad 80
Ad 81
Ad 82
Ad 83
Ad 84
Ad 85
Ad 86
Ad 87
Ad 88
Ad 89
Ad 90
Ad 91
Ad 92
Ad 93
Ad 94
Ad 95
Ad 96
Ad 97
Ad 98
Ad 99
Ad 100

Ad 2
Ad 3
Article 4
Ad pncipale argumntum.